

UCHWAŁA NR XX / 46 / 2012
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia 26 marca 2012 roku

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej za rok 2011

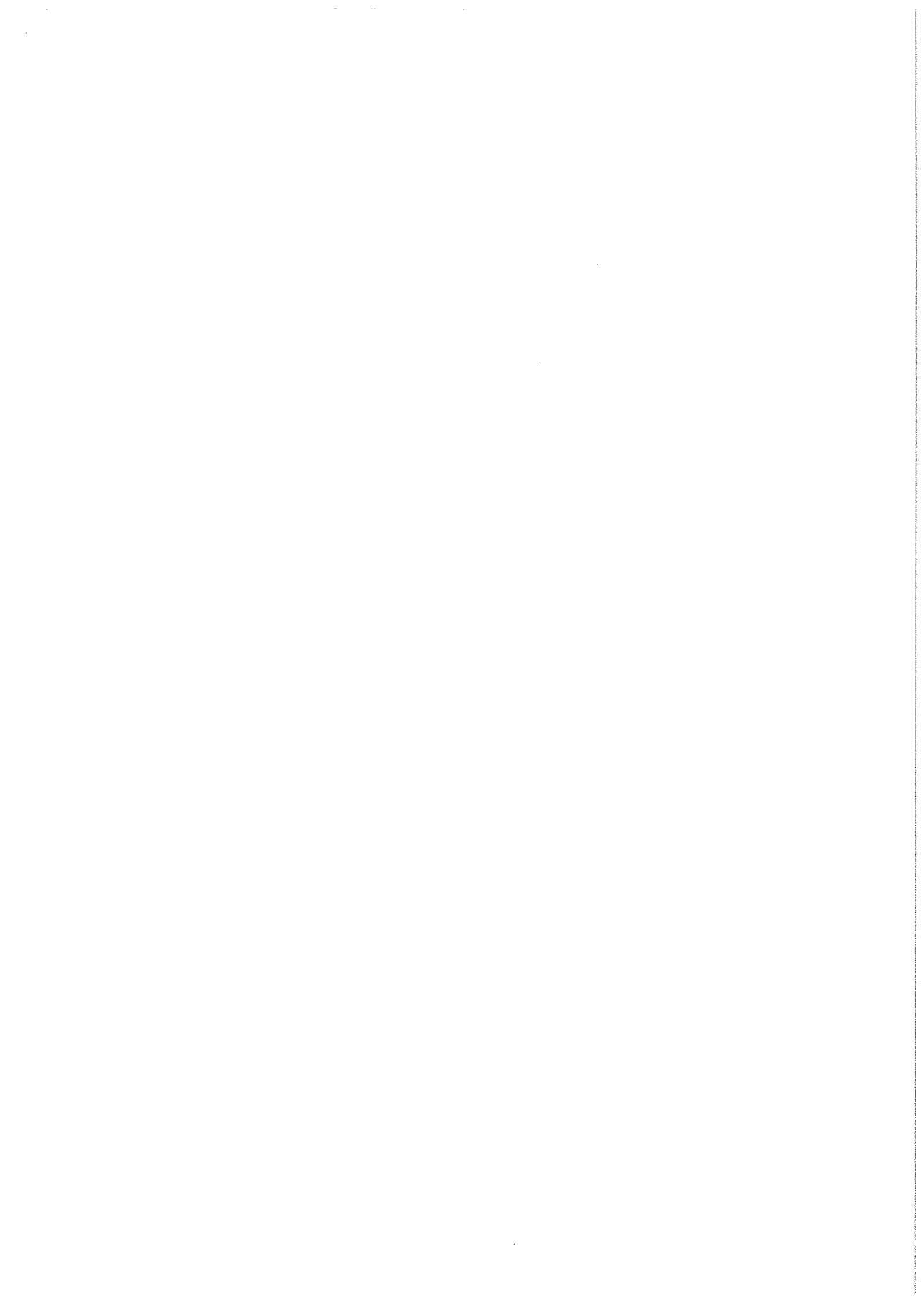
Na podstawie art 110 ust 9 i art 112 ust 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz U 2009r Nr 175, poz 1362, Nr 157, poz 1241, Nr 202, poz 1551, Nr 219, poz 1706, Nr 221, poz 1738 i z 2010r Nr 28, poz 146, Nr 40 poz 229, Nr 81 poz 527, Nr 125 poz. 842, z 2011r Nr 81 poz 440, Nr 106 poz 622, Nr 149 poz 887),i art 12 pkt 11 w związku z art 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz U z 2001r Nr 142, poz 1592, z 2002r Nr 23, poz 220,Nr 62, poz 558, Nr 113, poz 984, Nr 153, poz 1271, Nr 200, poz 1688, Nr 214, poz 1806, z 2003r Nr 162, poz 1568, z 2004r Nr 102, poz 1055, z 2007r Nr 173, poz 1218, z 2008r Nr 180, poz 1111, Nr 223, poz 1458, z 2009r Nr 92, poz 753, Nr 157 poz 1241 i z 2010r Nr 28, poz 142 i 146, Nr 40, poz 230, Nr 106, poz. 675, z 2011r Nr 21, poz 113, Nr 149 poz 887, Nr 217, poz 1281) i art 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz U z 2001r Nr 142, poz 1591, z 2002r Nr 23, poz 220, Nr 62, poz 558, Nr 113, poz 984, Nr 153, poz 1271, Nr 214, poz 1806, z 2003r Nr 80, poz 717, Nr 162, poz 1568, z 2004r Nr 102, poz 1055, Nr 116, poz 1203, z 2005r Nr 172, poz 1441, Nr 175, poz 1457, z 2006r Nr 17, poz 128, Nr 181, poz 1337, z 2007r Nr 48, poz 327, Nr 138, poz 974, Nr 173, poz 1218, z 2008r Nr 180, poz 1111, Nr 223, poz 1458), z 2009r Nr 52, poz 420, Nr 157, poz 1241 i z 2010r Nr 28, poz 142 i 146, Nr 40 poz 230, Nr 106 poz 675, z 2011r Nr 21 poz 113, Nr 117 poz 679, Nr 134 poz 777, Nr 149 poz 887, Nr 217 poz 1281) i Uchwały Nr 116/XXV/2008 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 grudnia 2008r , w sprawie przyjęcia programu pn „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2009 – 2013”,

uchwała się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej za rok 2011 w brzmieniu określonym w Załączniku do niniejszej uchwały
- § 2. 1.Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek

Przewodniczący
Rady Miasta
Stanisław Wawrzonkoski
Stanisław Wawrzonkoski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12, pkt 11 w związku z art. 92 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późniejszymi zmianami), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) i art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zobowiązany jest składać Radzie Miasta roczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

W sprawozdaniu rocznym MOPR uwzględnione są również roczne sprawozdania jednostek pomocy społecznej nadzorowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku oraz Sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr 116/XXV/2008 w sprawie przyjęcia programu pn. „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Włocławek na lata 2009 – 2013 oraz pkt. X powyższego programu.

Przyjęcie uchwały jest zgodne z przepisami prawa.

WZ. PREZYDENTA MIASTA
Jacek Kluzniewicz
Zastępca Prezydenta

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Maria Ignatowska

Załącznik do Uchwały nr XX/461/2012
Rady Miasta Włocławek z dnia 26.03.2012 r.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku**

oraz

**samorządowych jednostek
organizacyjnych pomocy społecznej
za 2011 rok**

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Pomoc środowiskowa	4
1. Świadczenia pieniężne	7
2. Pomoc pozamaterialna	7
3. Działania aktywizujące	10
4. Klub Integracji Społecznej	10
III. Pomoc instytucjonalna	13
1. Placówki wsparcia dziennego	13
2. Rodziny Zastępcze	18
3. Całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze	21
4. Mieszkania chronione	22
5. Kierowanie do domów pomocy społecznej oraz ośrodka dziennego pobytu i ponoszenie odpłatności za pobyt w tych placówkach	23
6. Interwencja Kryzysowa i Poradnictwo Specjalistyczne	24
7. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	26
IV. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	31
1. Rehabilitacja zawodowa	28
2. Rehabilitacja społeczna	29
V. Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności	34
VI. Świadczenia Rodzinne, Alimentacyjne i Dodatki	
Mieszkańcowe	36
1. Świadczenia rodzinne	36
2. Świadczenia alimentacyjne	37
3. Dodatki mieszkaniowe	38
VII. Inicjatywy oraz programy realizowane z udziałem środków Pozabudżetowych	39
VIII. Kadra i zarządzanie zasobami	52
IX. Podsumowanie i zamierzenia na 2012 rok	54
X. Pozostałe jednostki organizacyjne pomocy społecznej	59
1. Całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze	60
2. Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy	79
3. Domy Pomocy Społecznej	83

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku, jako samorządowa jednostka budżetowa został powołany Uchwałą Rady Miejskiej Włocławka z dnia 8 maja 1991 roku Nr XI/70/91. Sposób i zakres działania ośrodka określa Statut zatwierdzony Uchwałą Rady Miasta z dnia 25 maja 2009 r. z późn. zm. oraz przepisy prawa wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. z późn. zm., ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. z późn. zm., ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. z późn. zm., ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych z późn. zm. i innych ustaw

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku, jako samorządowa jednostka organizacyjna w zakresie pomocy społecznej wykonuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone w zakresie administracji rządowej, w tym:

- zadania własne gminy (o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym),
- zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej,
- zadania własne powiatu,
- zadania powiatu z zakresu administracji rządowej,
- zadania wynikające z innych ustaw.

Realizacja zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Do zadań ośrodka należy m.in. przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych przewidzianych ustawą o pomocy społecznej. Pomoc w formie świadczeń pieniężnych przyznaje się osobie lub rodzinie po spełnieniu dwóch kryteriów, które muszą wystąpić łącznie. Pierwsze to kryterium dochodowe, przy którym ustala się dochód faktyczny posiadany przez osobę lub rodzinę i nie może on przekraczać kwoty:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 477 zł,
- dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 351 zł.

Wartości kwotowe kryterium dochodowego są waloryzowane ustawowo. Drugie kryterium to tzw. kryterium sytuacyjne wynikające z trudnej sytuacji, w jakiej znalazła się osoba lub rodzina potrzebująca pomocy tj. ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, braku umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

Ocena sytuacji życiowej rodziny dokonywana jest na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania. Celem wywiadu jest szczegółowe i bezstronne ustalenie sytuacji życiowej osób wymagających pomocy, przyczyn występowania trudności oraz działań zmierzających do zlokalizowania tych przyczyn i skutków. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej wynika bezpośrednio z zadań, do których gmina jest zobowiązana.

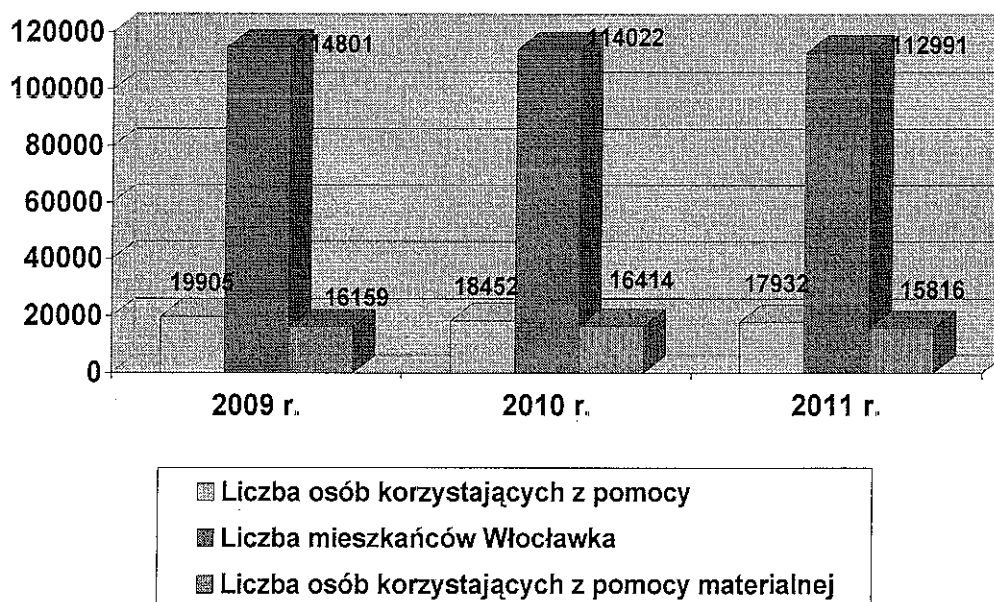
II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Działania środowiskowe prowadzone są przez 58 terenowych pracowników socjalnych zatrudnionych w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej. Do ich zadań należy rozeznawanie sytuacji życiowej osób i rodzin ubiegających się o pomoc oraz kwalifikowanie i wnioskowanie o świadczenia z pomocy społecznej, a także podejmowanie działań aktywizujących osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem społeczności lokalnych.

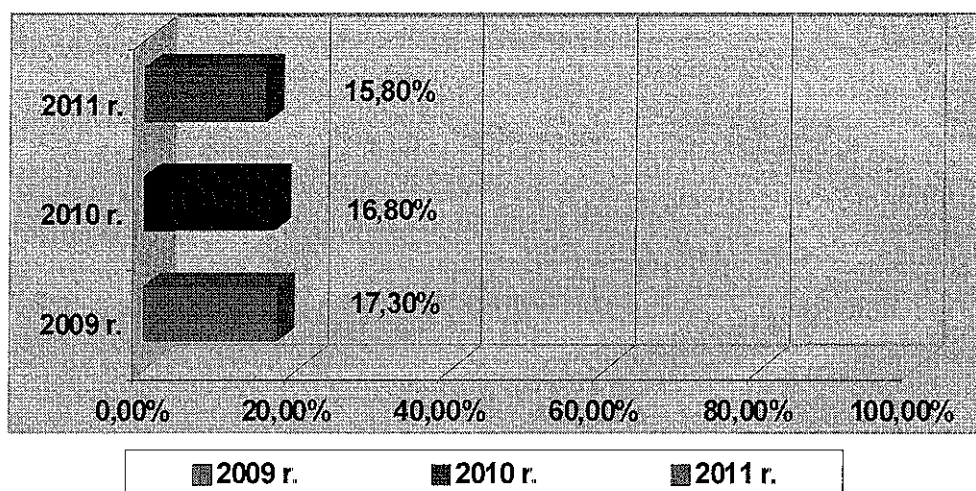
W 2011 roku różnymi formami pomocy społecznej pracownicy socjalni objęli 9.298 rodzin i 17.932 osoby żyjące w tych rodzinach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. (dane wg Wydziału Spraw Obywatelskich UM we Włocławku) miasto Włocławek zamieszkiwało 112 991 osób, czyli z pomocy społecznej korzystało 15,8% mieszkańców. Materialnymi formami pomocy objęto 8.188 rodzin i 15.816 osób w tych rodzinach, tj. 13,9% ogółu mieszkańców miasta. W ramach realizacji zadań zleconych (specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi) pomoc otrzymało 19 rodzin i 19 osób żyjących w tych rodzinach, a w ramach zadań własnych 8.179 rodzin i 15.801 osób w tych rodzinach.

Zestawienie liczbowe osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich lat obrazują poniższe zestawienia.

Zestawienie liczbowe osób korzystających z pomocy społecznej

Wskaźnik procentowy mieszkańców Włocławka korzystających z pomocy społecznej w latach 2009-2011

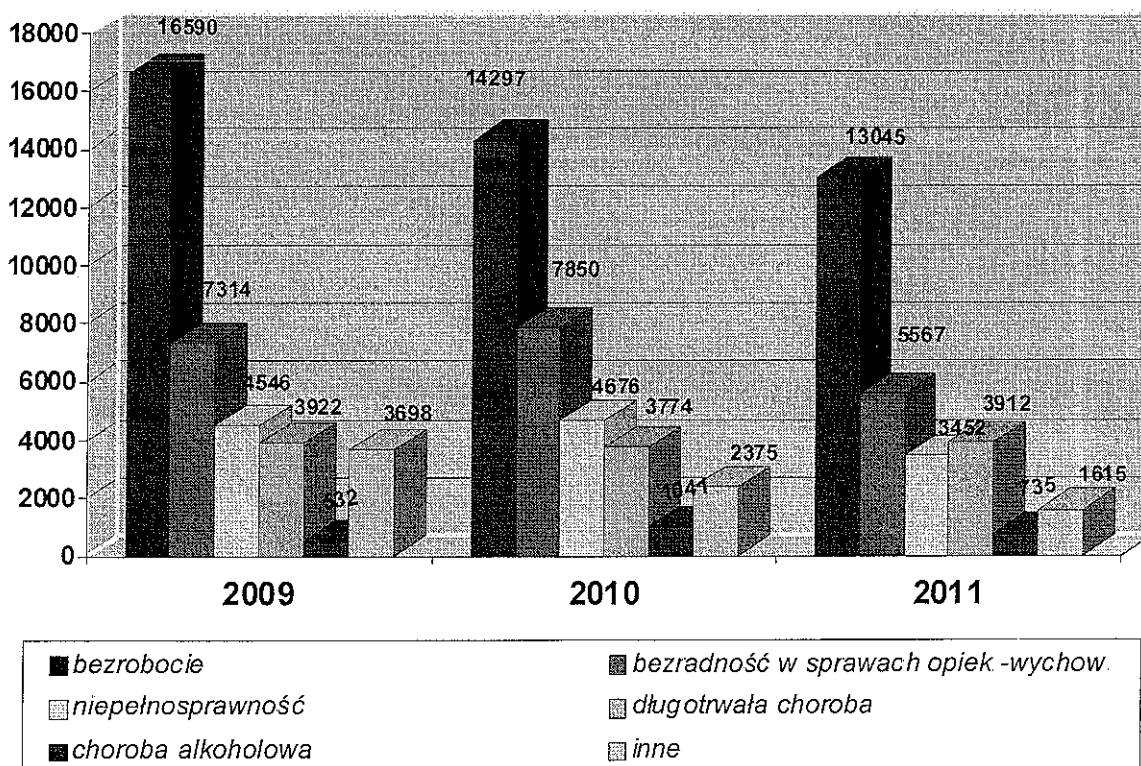

Głównymi przyczynami przyznania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2009, 2010 i 2011 były:

- **bezrobocie, które kształtowało się w poszczególnych latach następująco:**
  - w **2009 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 6.633 rodziny i 16.590 osób w tych rodzinach, czyli 67,1% rodzin wspartych przez MOPR i 83,3% osób
  - w **2010 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 7.344 rodziny i 14.297 osób w tych rodzinach, czyli 87,5% rodzin wspartych przez MOPR i 88,7% osób,
  - w **2011 r.** z tego z różnych form pomocy skorzystało 5 940 rodzin i 13.045 osób w tych rodzinach, czyli 63,8 % rodzin wspartych przez MOPR i 72,7% osób,
- **następną w kolejności przyczyną była bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**
  - w **2009 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 2 114 rodzin i 7 314 osób w tych rodzinach to jest odpowiednio 21,4% rodzin wspartych przez MOPR i 36,7% osób,
  - w **2010 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 2.238 rodzin i 7 850 osób w tych rodzinach to jest odpowiednio 26,6% rodzin wspartych przez MOPR i 48,7% osób,
  - w **2011 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1 656 rodzin i 5.567 osób w tych rodzinach, czyli 17,8 % rodzin wspartych przez MOPR i 31,0% osób,
- **Na trzecim miejscu spośród przyczyn otrzymania pomocy była niepełnosprawność**
  - w **2009 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 2 105 rodzin i 4.546 osób w tych rodzinach to jest odpowiednio 21,3% rodzin wspartych przez MOPR i 22,8% osób,
  - w **2010 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 2.139 rodzin i 4.676 osób w tych rodzinach to jest odpowiednio 25,4% rodzin wspartych przez MOPR i 29,0% osób,
  - w **2011 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.751 rodzin i 3 452 osoby w tych rodzinach to jest odpowiednio 18,8% rodzin wspartych przez MOPR i 19,2% osób objętych pomocą,
- **Na kolejnym miejscu, jako powód przyznania pomocy znalazła się długotrwała choroba**

- w **2009 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 2.046 rodzin i 3.922 osoby w tych rodzinach to jest odpowiednio 20,7% rodzin wspartych przez MOPR i 19,7% osób,
- w **2010 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 2.032 rodziny i 3.774 osoby w tych rodzinach to jest odpowiednio 24,2% rodzin wspartych przez MOPR i 23,4% osób,
- w **2011 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 1.846 rodzin i 3.192 osoby w tych rodzinach to jest odpowiednio 19,8% rodzin wspartych przez MOPR i 17,8% osób objętych pomocą,
- **Następnie, jako powód przyznania świadczenia znajduje się choroba alkoholowa.**
  - w **2009 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 305 rodzin i 532 osoby w tych rodzinach to jest odpowiednio 3,1% rodzin wspartych przez MOPR i 2,7% osób,
  - w **2010 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 612 rodzin i 1.041 osób w tych rodzinach to jest odpowiednio 7,2% rodzin wspartych przez MOPR i 6,4% osób,
  - w **2011 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystało 468 rodzin i 735 osób w tych rodzinach to jest odpowiednio 5,0% rodzin wspartych przez MOPR i 4,0% osób,
- **Wszystkie pozostałe przyczyny, a mianowicie sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze, zdarzenie losowe:**
  - w **2009 r.** objęto pomocą łącznie 965 rodzin i 3.698 osób w tych rodzinach tj. 9,8% rodzin i 18,6% osób
  - w **2010 r.** objęto pomocą łącznie 916 rodzin i 2.375 osób w tych rodzinach tj. 10,9% rodzin i 14,7% osób,
  - w **2011 r.** z tego powodu z różnych form pomocy skorzystały 684 rodziny i 1.615 osób w tych rodzinach to jest odpowiednio 7,3 % rodzin wspartych przez MOPR i 9,0% osób,

Powody przyznania pomocy w latach 2009-2011

Pomoc osobom znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej udzielana jest w 3 obszarach, a mianowicie świadczenia pieniężne, pomoc pozamaterialna, działania aktywizujące.

1. Świadczenia pieniężne

Z pomocy w formie świadczeń pieniężnych skorzystało ogółem 6.526 rodzin i 12.249 osób w tych rodzinach. Rodziny te otrzymywały niżej wymienione świadczenia.

- *Zasilek stały* – przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego - pomoc w formie zasiłku stałego otrzymało 853 osoby, którym przekazano 8.526 świadczeń na łączną kwotę 3.171.894 zł. Średnia miesięczna wartość świadczenia wynosiła 372,03 zł, natomiast średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 3 718,52 zł.
- *Zasilek okresowy* – przyznawany jest w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymało 5.529 osób, którym przekazano 43.809 świadczeń. W okresie sprawozdawczym zasiłek okresowy przyznawany był w ustawowej wysokości tj. 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby lub rodziny a dochodem osoby lub rodziny. Łączna kwota przekazanej pomocy w formie zasiłku okresowego wyniosła 10 867.854 zł, świadczenia wydatkowane wyłącznie ze środków pochodzących z dotacji budżetu państwa. Średnia miesięczna wartość pomocy na osobę wyniosła 248,07 zł
- *Zasilek celowy i celowy specjalny* – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej w szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Pomoc otrzymało 12.146 osób, którym wypłacono świadczenia na łączną kwotę 4 363 229 zł. Średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 359,24 zł. W większości przypadków świadczenie to było przyznawane na zakup żywności.
- *Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego* – zasiłek ten przyznano 1 osobie na kwotę 1.000 zł

2. Pomoc pozamaterialna.

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie pracy socjalnej i udzielają różnorodnych form wsparcia pozamaterialnego. Ze świadczeń niepieniężnych korzystało 7 671 rodzin i 15 168 osób w tych rodzinach.

- *Praca socjalna* – do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności świadczenie pracy socjalnej w celu pomocy osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie szeroko pojętej pracy socjalnej, a w szczególności:
  1. Pomoc w zapewnieniu godziwych warunków mieszkaniowych poprzez;
    - współpracę ze Społeczną Komisją Lokalową,
    - występowanie z wnioskiem o przydział lokalu mieszkalnego dla osób posiadających wyjątkowo trudne warunki mieszkaniowe do Wydziału Spraw Lokalowych,
    - współpracę z administratorami domów w zakresie spłaty zaległości czynszowych,

- współpracę z Zakładem Energetycznym w zakresie umorzenia zaległej zapłaty za energię lub odsetek naliczanych za nieterminowe opłaty.
- 2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów bezrobocia poprzez;
  - stałą współpracę z PUP w sprawie uzyskania kwalifikacji, przekwalifikowania zawodowego, podjęcia pracy,
  - wyzwalanie aktywności zawodowej w kierunku tworzenia własnych stanowisk pracy, wskazywania możliwości wyjazdów do pracy za granicę, kontakt z pracodawcami,
  - udzielanie wsparcia psychicznego rodzinom bezrobotnych, pomoc w ponownym zaistnieniu na rynku pracy, motywowanie do podejmowania przekwalifikowania zawodowego.
- 3. Działania na rzecz poprawy stanu zdrowia w tym;
  - pomoc w realizacji recept,
  - szczepienia przeciwko grypie (bezdumni),
  - edukacja w zakresie profilaktyki i higieny zdrowotnej w rodzinie,
  - pomoc w uzyskaniu sprzętu ortopedycznego,
  - pomoc w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz korzystania z przysługujących osobom niepełnosprawnym uprawnień.
- 4. Zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży poprzez;
  - pomoc w zapewnieniu udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia,
  - kierowanie do świetlic profilaktyczno – wychowawczych,
  - pomoc w zorganizowaniu wypoczynku dla dzieci,
  - współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorami ds. nieletnich,
  - współpraca z pedagogami szkolnymi.
- 5. Inne podejmowane działania to:
  - pomoc w redagowaniu pism, kompletowaniu dokumentacji przy ubieganiu się osób o różnego rodzaju ulgi i świadczenia,
  - informowanie klientów o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
  - konsultowanie przez specjalistów pracy socjalnej trudnych problemów osób i rodzin,
  - pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne,
  - wdrażanie kontraktów socjalnych, jako skutecznej formy współpracy z osobami i rodzinami objętymi pomocą,
  - dobór uczestników do programu systemowego w zakresie aktywnej integracji,
  - kierowanie beneficjentów pomocy społecznej do uczestnictwa w KIS i współpraca z tym ośrodkiem wsparcia,
  - współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz klientów pomocy społecznej,
  - poradnictwo socjalne dla rodzin dysfunkcyjnych zmierzające do zmiany negatywnych postaw rodzicielskich wobec dzieci.

Podejmowane działania w zakresie pracy socjalnej prowadzą do minimalizowania skutków trudnej sytuacji życiowej, a w konsekwencji do usamodzielnienia osób korzystających z pomocy.

- Bilet kredytowany – z pomocy w formie biletu kredytowanego skorzystało 78 osób, którym przekazano 267 świadczeń. Łączna kwota przeznaczona na te świadczenia wyniosła 5 530 zł.
- Składki na ubezpieczenie zdrowotne – ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 1.006 osób, na łączną kwotę 350 212 zł w tym zasiłkobioicy stali – 705 osób na kwotę 243.892 zł, osoby wychodzące z bezdomności – 9 osób na kwotę 956 zł. Dodatkowo, w ramach ubezpieczenia zdrowotnego dla osób nie objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym, ubezpieczono wychowanków domów dziecka i ośrodka szkolno – wychowawczego, łącznie

291 wychowanków na kwotę 104 972 zł oraz 1 osobę pełniącą funkcję zawodowej rodziny zastępczej na kwotę 392 zł

- Składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe – tą formą pomocy objęto 2 osoby w tym 1 osobę pełniącą funkcję zawodowej rodziny zastępczej, za którą przekazano 1 świadczenie w wysokości 588 zł oraz 1 osoba rezygnująca z zatrudnienia w związku z konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą zależną – 12 świadczeń na kwotę 1 075 zł. Wydatki ogółem 1.663 zł.
- Sprawienie pogrzebu – zrealizowano 28 pochówków za łączną kwotę 70.776 zł.
- Posiłek – z pomocy w formie obiadów skorzystały 4 063 osoby, które otrzymały ogółem 701.979 świadczeń. Na tą formę pomocy wydatkowano 3 065 485 zł, w tym dla dzieci w szkole 2.541 dzieci na kwotę 1 231 838 zł.
- Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania – realizacja usług opiekuńczych została powierzona w drodze konkursu dwóm organizacjom pozarządowym tj. Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej i Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Organizacje te świadczyły usługi opiekuńcze na rzecz osób, które z powodu ciężkiej choroby, wieku lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób. W okresie sprawozdawczym tą formą pomocy objęto 725 osób. Kwota przyznanych świadczeń wyniosła 4.602 234 zł. Realizacja usług opiekuńczych polegały m.in. na nabywaniu i dostarczaniu potrzebnych produktów, przyrządzaniu posiłków, zapewnieniu higieny osobistej i otoczenia, pielęgnacji w zakresie zleconym przez lekarza i zgodnie z jego wskazaniami. Średni pełny koszt 1 godz usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił 12,35 zł. Osoby korzystające z tej formy wsparcia społecznego ponosiły za nią częściową odpłatność zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr 71/XXV/2004 z dnia 11 października 2004 r. w sprawie realizacji zadań własnych z zakresu pomocy społecznej przez MOPR. Każdorazowo decyzje w sprawie przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze podejmowane były indywidualnie. W stosunku do każdej osoby i w zależności od jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalana była wysokość odpłatności. Od 01 01 2006 roku MOPR realizuje te zadania tylko pod względem merytorycznym – przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala odpłatność za usługę oraz wydaje decyzję administracyjną, a Wydział Finansowy Urzędu Miasta, na wniosek Wydziału Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej, przekazuje środki finansowe na ten cel bezpośrednio na konto wykonawcy.
- Schronienie – pomoc w formie schronienia zabezpieczana była za pośrednictwem Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Mężczyzn „Caritas” Diecezji Włocławskiej zgodnie z zawartą z Urzędem Miasta umową nr 1/2009. Schronisko Caritas dysponuje 154 miejscami i w 2011 roku zapewniło schronienie wszystkim osobom bezdomnym zgłaszającym się o pomoc. W okresie sprawozdawczym pomocą w formie zapewnienia schronienia objęto 222 osoby bezdomne w tym 29 kobiet. Spośród osób bezdomnych ok. 60 % stanowią osoby z problemem alkoholowym. W 2011 r. udzielając pomocy podpisano 171 kontraktów socjalnych ze 107 osobami bezdomnymi, z czego 30 zostało zakończonych sukcesem. Ponadto 33 osoby bezdomne zostały skierowane i brały udział w projekcie konkursowym Caritas „Moja Szansa” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej. Udział w projekcie zakończyło pozytywnie 18 osób, w tym 8 osób usamodzielniało się, a 3 osoby po zakończonym projekcie podjęły zatrudnienie. Ponadto 5 osób zostało umieszczonych w DPS, a kolejne 2 osoby oczekują na umieszczenie. Poza pomocą w formie schronienia udzielana jest pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, obiadów, zasiłków celowych z przeznaczeniem na usamodzielnienie dla osób otrzymujących mieszkanie, zasiłków na zakup leków, a także pracy socjalnej oraz aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej. W ramach podpisywanych kontraktów socjalnych osoby bezdomne zobowiązane są do podejmowania aktywnych działań w zakresie rozwiązywania swojej trudnej sytuacji życiowej, w tym między innymi do podejmowania leczenia odwykowego, uczestnictwa w poradnictwie specjalistycznym w ramach grupy wsparcia. W pomoc osobom bezdomnym włączają się również włocławskie

organizacje pozarządowe. PKPS wydaje osobom bezdomnym odzież. Natomiast Caritas dla osób przebywających w schronisku prowadzi dożywianie w formie wydawania zupy, paczek żywnościowych oraz niezbędnej odzieży i środków higieny osobistej.

W 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował dodatkowe zadania w zakresie udzielania pomocy dla rodzin rolniczych. Zadanie to realizowano ze środków budżetu państwa w ramach zadania zleconego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych. Ogółem pomocą objęto 7 gospodarstw rolnych na kwotę 25 000 zł.

3. Działania aktywizujące.

Działania aktywizacyjne realizowane były przez terenowych pracowników socjalnych z wykorzystaniem metody Centrum Aktywności Lokalnej (CAL). Metoda ta pozwala aktywizować nie tylko osoby i rodziny objęte świadczeniami z pomocy społecznej, ale również ich otoczenie, czyli społeczność lokalną tj. osoby ze środowiska funkcjonujące prawidłowo w rodzinie, czy w społeczności. W zakresie aktywizowania osób objętych świadczeniami społecznymi zawarto Kontrakty socjalne zawarto z 758 osobami.

W 2011 r. zrealizowano metodą CAL ogółem 16 projektów socjalnych. Na uwagę zasługuje fakt, że realizacja tych projektów odbywa się ze środków pozabudżetowych pozyskanych od sponsorów lub były współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach środków pozyskanych od sponsorów wydatkowano kwotę ok. 42.000 zł. W realizacji projektów socjalnych terenowi pracownicy socjalni współpracują z wieloma instytucjami z terenu miasta, a mianowicie: Biblioteką Miejską oraz filiami, Galerią Sztuki Współczesnej, a także przedsiębiorcami. Głównymi odbiorcami projektu były rodziny z dziećmi korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, osoby starsze w tym pensjonariusze domów pomocy społecznej, domu dziennego pobytu oraz klubu seniora.

Ponadto w ramach realizacji zadania upowszechnianie prac społecznie użytecznych 17 osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej wykonywało prace w okresie od kwietnia do sierpnia 2011 r. przy realizacji usług opiekuńczych, pomoc kuchenna w ŚDS, pracownik gospodarczy i pomoc biurowa w Sekcji Administracji i Zamówień Publicznych.

4. Klub Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej funkcjonuje od czerwca 2008 r. Sposób i zakres działania Klubu określa Regulamin funkcjonowania Klubu Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, wprowadzony Zarządzeniem nr 19/2008 z dnia 14 października 2008 r.

Podstawy prawne funkcjonowania KIS:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. nr 122 poz. 1143),
- ustawa z dnia 16 września 1982 r. o prawie spółdzielczym (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r., nr 99, poz. 1001 z późn. zmianami),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2002 r. nr 147 poz. 1231 z późn. zmianami),

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. nr 96 poz. 873 z późn. zmianami).

Celem Klubu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego wśród mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych bezrobociem.

Do zadań Klubu należy w szczególności:

- ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego,
- minimalizacja skutków długotrwałego bezrobocia,
- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych marginalizacją poprzez realizację zadań o charakterze terapeutycznym,
- prowadzenie poradnictwa życiowego oraz zawodowego, psychologicznego, prawnego,
- kształtowanie umiejętności w zakresie kompetencji społecznych,
- organizowanie działań o charakterze terapeutyczno – edukacyjnym,
- propagowanie edukacji nieformalnej i samokształcenia,
- kształtowanie w uczestnikach Klubu poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości, poprzez nadzór nad ich regularnym udziałem w zajęciach,
- opracowywanie i realizacja programów pomocowych,
- pobudzenie aktywności społecznej i inspirowanie działań samopomocowych we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi i instytucjami w celu przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego,
- wspomaganie osób i rodzin wymagających pomocy w osiągnięciu przez nich możliwie pełnej aktywności życiowej,
- opracowywanie indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego dla uczestników zajęć w klubie,
- kształtowanie postawy samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia oraz poruszania się na rynku pracy,
- inicjowanie grup samopomocowych oraz udzielanie wsparcia samoorganizującym się grupom osób o podobnych problemach życiowych,
- propagowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- współdziałanie z innymi podmiotami w zakresie realizacji zadań wynikających z procesu reintegracji zawodowej i społecznej.

Uczestnikami zajęć w Klubie mogą być osoby zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym, w szczególności:

- bezdomni, realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- uzależnieni od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
- uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
- chorzy psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- bezrobotni, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zaliczani do kategorii pozostających bez pracy przez okres, co najmniej 24 miesięcy,
- zwalniani z zakładów karnych, mający trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uchodźcy, realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,

Katalog grup kwalifikujących się do uczestnictwa w Klubie może zostać rozszerzony o inne osoby, w zależności od potrzeb wynikających z rozeznania środowiska lokalnego.

W okresie sprawozdawczym specjaliści zatrudnieni w KIS w ramach indywidualnego poradnictwa świadczyli usługi w następującej formie i zakresie:

- **Konsultant ds. uzależnień**

Z usług konsultanta ds. uzależnień skorzystały 32 osoby. Najczęściej były to osoby uzależnione od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych. Prowadzone działania

terapeutyczne zmierzały do zwiększenia zdolności do utrzymania abstynencji oraz usuwania zaburzeń rozwiązywania problemów osobistych a także rozwijania zdolności do zdrowego stylu życia. Prowadzony proces terapeutyczny zakładał realizację osobistego planu i przede wszystkim kształtowanie podmiotowego zaangażowania w proces zdrowienia i zmiany osobistej. Ogółem udzielono 432 porady.

- **Doradca zawodowy**

Z pomocy doradcy zawodowego skorzystało 14 osób długotrwale bezrobotnych, świadczeniobiorcy MOPR. Doradca zawodowy świadczył poradnictwo w zakresie informacji zawodowej, analizy i oceny dotychczasowych doświadczeń zawodowych, pomoc w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, pomoc w przygotowaniu się do rozmowy kwalifikacyjnej z potencjalnym pracodawcą, analizę aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia. Ogółem udzielono 32 porady. W wyniku udzielonej pomocy 2 osoby podjęły zatrudnienie.

- **Psycholog**

Z konsultacji psychologicznych w okresie od stycznia do kwietnia 2011 r. (zgodnie z okresem zatrudnienia) skorzystało 12 osób i udzielono 172 porady. Przeprowadzone konsultacje miały charakter indywidualny, podczas których sporządzano diagnozę psychologiczną. Udzielane wsparcie przez specjalistę dotyczyło w większości przypadków osób uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających oraz osób współuzależnionych z otoczenia tych osób. Ponadto podczas spotkań z psychologiem udzielano porad z zakresu poradnictwa rodzinnego.

Do dyspozycji uczestników Klubu jest sala komputerowa z dostępem do Internetu. Na podstawie prowadzonego rejestru odwiedzin pracowni komputerowej (stan na koniec grudnia 2011 r. - 209 wpisów) można zauważyć, iż coraz częściej uczestnicy Klubu korzystają z tej możliwości w celu poszukiwania pracy oraz przygotowywania dokumentów aplikacyjnych. Ze wsparcia Klubu w okresie sprawozdawczym skorzystało ogółem 156 osób.

Ponadto pracownicy KIS przygotowali i złożyli do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu wniosek na konkurs o dotację na realizację projektu „S O S – SZANSA – ODWAGA – SUKCES” współfinansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w zakresie aktywizacji społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wniosek ten zebrał najwięcej punktów i uplasował się na pierwszej pozycji. Realizacja projektu rozpoczęła się od stycznia 2012 r. Na realizację projektu pozyskano środki w wysokości 1.146.395,14 zł.

III. POMOC INSTYTUCJONALNA

1. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi 5 Świetlic Profilaktyczno - Wychowawczych, które funkcjonują w strukturach Ośrodka w ramach Działu Instytucjonalnej Pomocy Rodzinie. Są placówkami wsparcia dziennego działającymi w najbliższym środowisku lokalnym dziecka. Obszar działania świetlic obejmuje poszczególne dzielnice miasta Włocławek.

I. Organizacja placówek wsparcia dziennego.

W systemie pomocy społecznej placówki wsparcia dziennego funkcjonują od 2000 roku. Prowadzenie i zapewnienie miejsc jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy o pomocy społecznej. W problematyce opieki nad dzieckiem i rodziną placówki wsparcia dziennego odgrywają wciąż znaczącą rolę w zakresie zabezpieczenia okresowej opieki i wychowania dzieciom z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Są efektywnym sposobem wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Dodatkowym problemem tych rodzin jest sytuacja kryzysowa wynikająca z długotrwałego bezrobocia, zagrożenia ubóstwem, uzależnień czy konfliktów. Powyższe negatywnie oddziałuje na dzieci i wielokrotnie jest przyczyną umieszczenia małoletnich w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie działa 5 placówek wsparcia dziennego, które prowadzone są w formie Świetlic Profilaktyczno-Wychowawczych. Obszar ich działania obejmuje poszczególne dzielnice miasta Włocławek.

placówka ►	Świetlica „Zapiecek” ul. 3 Maja 6	Świetlica „Zefir” ul. Gałczyńskiego 9a	Świetlica „Zacisze” ul. Zakręt 8	Świetlica „Zorza” ul. Żytnia 58	Świetlica „Zachęta” ul. Wieniecka 42
<i>Osiedle</i>	<i>Śródmieście</i>	<i>Południe</i>	<i>Leopoldowo</i>	<i>K. Wielkiego</i>	<i>Zazamcze</i>
rok utworzenia placówki	1994	1997	1999	2000	2008
rok rozpoczęcia działalności w strukturach MOPR	2000	2000	2000	2000	2008
Aktualna liczba miejsc regulaminowych	60	30	60	35	40
Liczba dzieci korzystających z pobytu w 2011r.	138	55	116	53	49
liczba dzieci w placówce na dz. 30.12.2011 r.	54	16	60	28	30
nr pozycji w rejestrze placówek Wojewody Kuj-Pom	59/5/2008	62/8/2008	63/9/2008	60/6/2008	61/7/2008
liczba zatrudnionych pracowników	7	3	8	4	4
liczba etatów	4,40	2,25	5,75	2,75	2,75
w tym wychowawców	3,40	2,25	4,75	2,25	2,25
liczba godzin pracy w tygodniu	40	40	40	40	40

Łączna ilość miejsc w Świetlicach Profilaktyczno-Wychowawczych MOPR wynosi 225.
W roku 2011 z pobytu w placówkach skorzystało 411 dzieci.

Zgodnie z rozporządzeniem MPiPS z dnia 19 X.2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych /Dz. U. Nr 201, poz. 1455/ Świetlice MOPR spełniają wymagany standard usług, który określa § 39 w/w rozporządzenia. Szczegółową organizację świetlic, jej zadania o-w i edukacyjne, działalność zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz prowadzenie dokumentacji wychowanka określa Regulamin Organizacyjny Świetlic zatwierdzony Zarządzeniem Nr 3/2008 z dnia 1 lutego 2008r. przez Dyrektora MOPR. Ponadto każda placówka posiada ramowy harmonogram zajęć o-w dostosowany do wieku, problemów i potrzeb dzieci oraz możliwości lokalowych, w których usytuowana jest Świetlica. Opracowane plany uwzględniają realizację następujących zadań:

- a. pomoc w odrabianiu lekcji, w tym prowadzenie zajęć wyrównawczych dla dzieci z trudnościami w nauce szkolnej,
- b. organizację czasu wolnego i rozwój zainteresowań,
- c. prowadzenie zabaw i zajęć sportowych,
- d. prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych,
- e. pomoc w kryzysowych sytuacjach szkolnych, rodzinnych i rówieśniczych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,
- f. stałą pracę z rodziną dziecka,
- g. zapewnienie posiłku.

Pobyt w placówce wsparcia dziennego jest dobrowolny. Z oferty Świetlic mogą korzystać dzieci w wieku od 7 do 16 lat. Wielokrotnie do placówki trafiają dzieci w wieku przedszkolnym, które przyprawdzają matki razem ze starszym rodzeństwem.

Okres ferii zimowych i wakacji letnich wymaga zwiększenia obsady kadrowej i większego zaangażowania wychowawców w tworzenie interesującej oferty zajęć adresowanych do dzieci, dla których jedyną atrakcją spędzania zorganizowanego czasu wolnego jest pobyt w Świetlicy.

II. Warunki stwarzane dzieciom oraz rodzaje świadczonych usług.

Placówki wsparcia dziennego MOPR stwarzają warunki do:

- 1) fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju dziecka;
- 2) poszanowania podmiotowości dziecka i wysłuchiwanie jego zdania
- 3) zapewnienia poczucia bezpieczeństwa;
- 4) uczenia nawiązywania więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych;
- 5) uczenia poszanowania tradycji i ciągłości kulturowej;
- 6) uczenia planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do wieku dziecka;
- 7) uczenia organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenia w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych;
- 8) kształtowania u dzieci nawyków i uczenia zachowań prozdrowotnych;
- 9) przygotowywania dzieci do ponoszenia odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenia samodzielności w życiu;
- 10) wyrównywania deficytów rozwojowych dzieci;

W 2011 roku w ramach realizowanych zadań przez Świetlice Profilaktyczno-Wychowawcze podjęto następujące inicjatywy i przedsięwzięcia:

a) **W zakresie upowszechniania turystyki, krajoznawstwa i regeneracji sił psychofizycznych :**

- Zorganizowano 2 turnusy kolonijne dla 80 dzieci.
Kolonie połączone z realizacją programu socjoterapeutycznego odbyły się w Murzasichlu w Ośrodku Wypoczynkowym „U Aniołka” w terminie 27.07.2011 r. - 05.08.2011 r. oraz w Kołobrzegu w Ośrodku Kolonijnym „Bosman” w dniach 09 - 18.07.2011 r.

Wypoczynek finansowany był ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Zakwalifikowano 20 dzieci ze Świetlicy „Zapiecek” do wyjazdu na kolonie w Górznie w dn. od 16 - 27.08.2011 r.,

- **Zorganizowano wycieczki autokarowe:**

- do Torunia 6.07.2011r. dla 36 wychowanków Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Zapiecek” w ramach, której dzieci po raz pierwszy w Teatrze Baj Pomorski obejrzały spektakl pt. „Historia Calineczki”, w Mc Donald’s zjadły posiłek oraz zwiedziły ogród zoobotaniczny. Wycieczka finansowana była ze środków Fundacji Humanitarnej.

- do Zakopanego w dn 14.07-19.07.2011 r., w której wspólnie z 22 wychowankami Integracyjnego Domu Dziecka „Paulinka” we Włocławku uczestniczyło 12 dzieci ze Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Zapiecek”;

Podczas wycieczki jej małoletni uczestnicy :

1. zwiedzili z przewodnikiem obóz zagłady w Auschwitz-Birkenau,
2. weszli do Doliny Pięciu Stawów Polskich,
3. zdobyli wchodząc pieszo Kasprowy Wierch (zjazd kolejką),
4. wjechali na Gubałówkę i Dużą Krokiew oraz
5. korzystali z atrakcji Rabkolandu i Parku Wodnego w Zakopanem,

Przed wycieczką odbył się cykl 6 spotkań z uczestnikami przygotowujący zarówno od strony merytorycznej, jak i organizacyjnej do wycieczki, którego celem była również integracja grupy. Wycieczkę sponsorowały prywatne osoby

- Do Trójmiasta w dn 2.09-4.09.2011r. dla 30 wychowanków Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Zapiecek” w ramach, której uczestnicy m.in.: zwiedzili gdańską starówkę i oceanarium w Gdyni, wchodzili na balkon widokowy Bazyliki Mariackiej w Gdańsku, płynęli statkiem na Hel i byli w Fokarium, zwiedzali Okręt Muzeum ORP „Błyskawica”, byli świadkami zlotu największych żaglowców świata, weszli na pokład żaglowca im. Fryderyk Chopin, Kruzenshtern, Siedow, Dar Młodziży, podziwiali wybrzeże z perspektywy sopockiego mola. Wycieczka finansowana była ze środków Fundacji Humanitarnej .

- Do Warszawy w dniu 15.10.2011 r. dla 12 dzieci ze Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Zapiecek” zorganizowanej w ramach Projektu Aktywna Integracja z EFS. Podczas wycieczki dzieci zwiedziły ZOO, warszawską Starówkę , były pod Pałacem Prezydenckim i na XXX piętrze Pałacu Kultury.

- Do Solca Kujawskiego 26 lipca 2011r. dla 35 wychowanków Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Zachęta” w ramach, której dzieci zwiedziły z przewodnikiem JURAPARK.

b) w zakresie nauki poszanowania tradycji , obyczajów i ciągłości kulturowej;

- przygotowywano uroczystości z okazji: Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki, Święta Kapłana, Dnia Dziecka, Dnia Nauczyciela, Walentynek, Andrzejek, Święta Niepodległości,
- rozmawiano nt miejsc pamięci narodowej i miejsc pochówku w związku ze świętem zmarłych,
- śpiewano pieśni patriotyczne i wspominano osoby związane z odzyskaniem niepodległości przez Polskę w 1918 r
- zorganizowano śniadania Wielkanocne oraz wieczory wigilijne połączone z inscenizacjami oraz kołędowaniem,

c) w zakresie upowszechniania sportu wychowankowie Świetlicy „Zacisze” uczestniczyli:

- w Zawodach Unihokeja o Puchar Dyrektora Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej we Włocławku,
- w Mikołajkowym Turnieju Unihokeja o puchar Dyrektora MOW we Włocławku
- w Halowym Turnieju Piłki Nożnej w Ciechocinku (III miejsce),
- Mistrzostwach Województwa Kujawsko – Pomorskiego Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Tenisie Stołowym organizowanym przez LZS Lubienianka w Kłóbce. (Mistrzostwo Województwa w kategorii dziewcząt).

d) w zakresie rozwijania zainteresowań, uzdolnień, myślenia, umiejętności manualnych oraz wzbogacenia posiadanej wiedzy:

- współpracowano:
  - z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową we Włocławku realizującą projekt współfinansowany ze środków UE „Dobra praktyka – najlepszym nauczycielem”,
  - Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego we Włocławku,
  - Włocławskim Ośrodkiem Edukacji i Promocji Kultury,
  - Miejską Biblioteką Publiczną, Muzeum Etnograficznym, Galerią Sztuki Współczesnej
  - Centrum Edukacji Ekologicznej,
  - Urzędem Miasta Włocławek w ramach tzw. Dni Włocławka i Jarmarku Rozmaitości ku Wiśle,
  - Schroniskiem dla Zwierząt,
  - Centrum Edukacji „Zenit”,
  - Wyższym Seminarium Duchownym,
- zorganizowano pogadanki z przedstawicielami Straży Pożarnej, Straży Miejskiej, Policji, ponadto prowadzono:
  - różnorodne zajęcia i zabawy zaspokajające ciekawość świata (czytanie książek, rozmowy i pogadanki, gry dydaktyczne i edukacyjne, zabawy tematyczne),
  - zajęcia z elementami socjoterapii (ćwiczenia relaksujące, wyciszające, rozwijające umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych i trudnej sztuki panowania nad emocjami),
  - zajęcia kształtujące umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy poprzez konkursy, rozwiązywanie krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, quizy, rebusy,
  - zabawy zwiększające ekspresję twórczą (wymyślano fragmenty zakończenia lub całości bajek, opowiadań, prace plastyczne itp.)

e) w zakresie nadrobienia zaległości i zaniedbań w sferze edukacyjnej:

- systematycznie udzielano pomocy w odrabianiu lekcji i zadań domowych,
- prowadzono warsztaty wyrównawcze w Świetlicy (przy ul. 3 Maja 6 i Zakręt 8) dla dzieci z największymi trudnościami w nauce szkolnej oraz brakiem nawyku przygotowywania się do zajęć lekcyjnych. Warsztaty, z których skorzystało 35 dzieci, okazują się niewystarczające do faktycznych potrzeb dzieci i wyrównania większości braków i zaległości szkolnych. Kilkuletnie zaniedbania środowiskowe rodziców, pogłębiające się niezdiagnozowane dysfunkcje rozwojowe dzieci oraz brak wczesnej terapii przez specjalistów powoduje znaczne i specyficzne trudności w uczeniu się.
- nawiązywano bezpośredni kontakt ze szkołą, pedagogiem, poradnią psychologiczno - pedagogiczną oraz rodzicami lub opiekunami dziecka,
- monitorowano wyniki w nauce uczniów zagrożonych,
- motywowano do codziennego, systematycznego przygotowywania się do zajęć lekcyjnych

f) prowadzono dożywianie dzieci:

- z ciepłego posiłku (zupy) przygotowywanego przez Jadłodajnię „U Św. Antoniego”

- korzysta ok. 90% dzieci uczęszczających do świetlic,
  - o kanapki oraz podwieczerek w formie owoców, słodczy i napojów jest wzbogaceniem dożywiania wychowanków oraz stanowi nagrodę za udział w rozgrywkach sportowych i towarzyskich,
  - o dla wielu małoletnich jest to ostatni posiłek spożywany w ciągu dnia,
- g) włączono się w realizację projektów finansowanych ze środków EFS, których rezultatem było:**
- otrzymanie 2 zestawów komputerowych z systemem operacyjnym Windows 7 i programem antywirusowym (Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Zapiecek”), Internet „oknem na świat” dla zagrożonych wykluczeniem cyfrowym mieszkańców Włocławka,
  - zapewnienie opieki i organizacji czasu wolnego dla dzieci w okresie wakacji letnich „Letnia Akademia Malucha” przez studentów specjalności nauczycielskich na kierunku pedagogika PWSZ we Włocławku w ramach realizacji projektu „Dobra praktyka najlepszym nauczycielem (Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Zapiecek”, Zachęta),
  - upowszechnienie aktywnej integracji wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób z ich otoczenia (Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Zapiecek”, „Zachęta”, Zefir”),
- h) w zakresie kształtowanie właściwych postaw i zachowań, podniesienia kultury osobistej, przeciwdziałania zachowaniom niezgodnym z normami współżycia społecznego podjęto następujące działania :**
- o wzięto udział w kampanii o charakterze przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci „I Kampania Białej Wstążki”(Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Zefir”),
  - o organizowano zajęcia profilaktyczno-wychowawcze dot. m.in. poszanowania godności osobistej, stosowania form grzecznościowych, akceptowanych społecznie zachowań i skutków przemocy oraz sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją ,
  - o uświadamiano o zagrożeniach i skutkach wynikających problemu uzależnień,
- i) w zakresie poprawy warunków lokalowych, zwiększenia powierzchni użytkowej Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Zacisze” przy ul. Zakręt 8 i dostosowania liczby miejsc do rzeczywistych potrzeb w II kwartale 2011r. dokonano przebudowy pomieszczeń budynku placówki.**
- Przeprowadzony kapitalny remont placówki spowodował :
- o wykorzystanie bazy lokalowej placówki dla większej liczby dzieci, w tym zabezpieczenie możliwości korzystania z oferty Świetlicy dzieciom w wieku gimnazjalnym,
  - o zwiększenie powierzchni użytkowej Świetlicy (ze 150 m² na 309 m²),
  - o zwiększenie liczby miejsc,
  - o wyodrębnienie pomieszczeń dla grupy dzieci młodszych, starszych i najstarszych,
  - o podniesienie standardu warunków bytowych,
  - o podniesienie jakości świadczonych usług,
  - o poprawę stanu technicznego i estetyki pomieszczeń,
  - o wymianę wyposażenia i umeblowania placówki,
  - o rozwój infrastruktury socjalnej oraz dostosowanie zakresu usług realizowanych w ramach systemu opieki nad dzieckiem i rodziną do występujących potrzeb .
- Inwestycja obejmowała wykonanie robót budowlanych w branży budowlanej, elektrycznej i sanitarnej.

III. Finansowanie działalności placówek wsparcia dziennego MOPR:

1. Świetlice Profilaktyczno-Wychowawcze finansowane są ze środków budżetu miasta Włocławek oraz ze środków uchwalanego corocznie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Zgodnie z działaniami rekomendowanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2011 w zakresie działalności placówek wsparcia dziennego finansowano zadanie:
  - o rozszerzenia działalności świetlicy profilaktyczno – wychowawczej przy ul. Zakręt 8 na osiedlu Leopoldowo
  - o przygotowania i dowozu z Jadłodajni Miejskiej „U Św. Antoniego” posiłków dla dzieci,
  - o wzbogacenia dożywiania,
  - o prowadzenia warsztatów wyrównawczych ,
  - o bieżącej działalności Świetlicy „Zachęta” przy ul. Wienieckiej 42,
  - o organizacji imprez okolicznościowych oraz zakupu materiałów i wyposażenia w celu prowadzenia działalności opiekuńczo-wychowawczej,
  - o zorganizowania wypoczynku letniego,
  - o dodatkowego zatrudnienia wychowawców w celu zapewnienia jak najlepszej jakości opieki i wychowania,

2. RODZINY ZASTĘPCZE.

Zadania realizowane w zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej bądź niedostosowanym społecznie:

I. RODZINY ZASTĘPCZE

- 1 organizowanie rodzinnej opieki zastępczej i udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
2. udzielanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze,
- 3 ustalanie odpłatności rodziców oraz opiekunów prawnych za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
4. pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

1. Organizacja rodzinnej opieki zastępczej.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Utworzenie rodziny zastępczej poprzedzone jest:

- pozytywną opinią MOPR skierowaną do Sądu Rodzinnego
- szkoleniem kandydatów oraz uzyskaniem przez nich zaświadczenia kwalifikacyjnego wydanego przez podmiot prowadzący szkolenie.

Na terenie Włocławka funkcjonowały następujące rodzaje rodzin zastępczych:

- spokrewnione z dzieckiem,
- niespokrewnione z dzieckiem,
- zawodowa niespokrewniona z dzieckiem

Mając na uwadze znaczną liczbę rodzin niewydolnych pod względem wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec swoich dzieci pracownicy MOPR we współpracy z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym prowadzili działania mające na celu rozpropagowanie idei rodzicielstwa zastępczego. W 2011 r. dla osób, które zgłosiły gotowość pełnienia funkcji rodziny zastępczej ogółem wydano 24 opinie, w tym dla 6 rodzin niespokrewnionych

z dzieckiem. W 1 przypadku złożono do Sądu stosowne wyjaśnienia, w których uzasadniono brak podstaw do kontynuowania procedur związanych z utworzeniem rodziny zastępczej.

Kierując się troską o prawidłowe funkcjonowanie rodzin zastępczych oraz mając na uwadze obowiązek przekazywania do Sądu Rodzinnego informacji odnośnie całokształtu sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej pracownicy sekcji na bieżąco monitorowali poszczególne rodziny zastępcze. W tym zakresie przekazano 182 pisemnych informacji o prawidłowości funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych.

Na podstawie przeprowadzonych wizytacji w środowisku oraz ustaleń dokonanych z przedstawicielami różnych instytucji stwierdzono, że w przeważającej większości zastępcza opieka nad dziećmi sprawowana jest bez zastrzeżeń. W jednym przypadku opieka nad małoletnimi nie była prawidłowo realizowana, co zostało przekazane w opinii do Sądu Rodzinnego.

We wskazanym okresie Sąd ustanowił ogółem 18 rodzin zastępczych dla 24 małoletnich w tym: 15 spokrewnionych rodzin, w których umieszczono 21 dzieci i 3 rodziny niespokrewnione, które opieką objęły 3 małoletnich

Ponadto od 1 listopada 2011 r. rozpoczęła funkcjonowanie rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem. Zgodnie z zawartą umową rodzinie zawodowej powierzono opiekę nad 3 dziećmi, które wcześniej przebywały w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Utworzone rodziny zostały objęte stosowną comiesięczną pomocą oraz jednorazową pomocą pieniężną na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka

Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych.

Pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w 2011 r. realizowano dla 159 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 204 dzieci, w tym:

- 143 spokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych, w których przebywało 184 dzieci – ogółem przyznano 2042 świadczeń.
- 15 niespokrewnionych z dzieckiem, w których umieszczono 17 dzieci – ogółem przyznano 350 świadczeń
- 1 rodzina zawodowa z dzieckiem, w której znalazło opiekę 3 małoletnich dzieci – ogółem przyznano 12 świadczeń.

Na realizację zadań dot. rodzinnej pieczy zastępczej przeznaczono kwotę 1.449.103,00 zł. oraz 4.611,60zł na wynagrodzenie dla zawodowej rodziny. Łącznie wydatkowano – 1.453.714,60 zł

Wysokość pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego dziecka w rodzinie uzależniona jest od wieku, rozwoju dziecka, stanu zdrowia i stopnia niedostosowania społecznego. Podstawą do naliczenia jest kwota 1.647zł. W przypadku posiadania przez dziecko własnego dochodu świadczenie jest pomniejszane o 50% tego dochodu

Dla rodzin spokrewnionych pomoc wynosi:

- 40 % podstawy /tj.658,80 zł/ Przedmiotowa pomoc nie może być jednak niższa niż 10% podstawy lub 20% podstawy w przypadku naliczenia wyższej pomocy.
- 60 % podstawy tj. 988,20 zł w przypadku dziecka w wieku do 7 lat,
- 80% podstawy tj. 1.317,60 zł, jeżeli dziecko do lat 7 otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny,
- 60% podstawy tj. 988,20 zł, w przypadku dziecka od 7 do 18 lat umieszczonego w rodzinie zastępczej na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- 80% podstawy tj. 1.317,60 zł, jeżeli dziecko w wieku 7-18 lat umieszczono w oparciu o ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich i otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny.

Rodzina niespokrewniona z dzieckiem otrzymuje dodatkowo na każde umieszczone dziecko kwotę odpowiadającą 10% kwoty stanowiącej podstawę naliczania świadczenia tj. 164,70 zł

Rodziny, która sprawowała funkcję rodziny zastępczej, przysługują pomoc pieniężna również po osiągnięciu przez wychowanka pełnoletniości. Dotyczy to sytuacji, kiedy pełnoletnie dziecko pozostaje w rodzinie zastępczej. Z takiej możliwości skorzystało ogółem 13 rodzin, w tym 3 niespokrewnione.

2. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych.

W okresie sprawozdawczym 16 wychowanków osiągnęło pełnoletniość z tego 7 osób pozostało w rodzinie zastępczej i zadeklarowało kontynuację nauki. 9 pełnoletnich wychowanków zgłosiło gotowość samodzielnego gospodarowania i kontynuuje naukę. Pracownicy Sekcji, wspólnie z opiekunami usamodzielniania oraz przy czynnym udziale samych zainteresowanych opracowali indywidualne programy usamodzielniania. W dokumentach tych uwzględniono istniejącą sytuację życiową oraz plany związane z usamodzielnieniem. Szczególną uwagę zwrócono na uzyskanie kwalifikacji zawodowych, uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcie zatrudnienia, integrację ze środowiskiem oraz pomoc w uzyskaniu przysługujących świadczeń

W 2011 roku ogółem 66 wychowanków rodzin zastępczych otrzymało świadczenia z tytułu kontynuowania nauki. Na realizację 544 świadczeń wydatkowano 266.064,00 zł. (30% podstawy). Pomoc pieniężną na usamodzielnienie zrealizowano dla 8 wychowanków na kwotę 37 881,00 zł (wys uzależniona od okresu pobytu – 300% podstawy). Z pomocy na zagospodarowanie skorzystało 4 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na ogólną kwotę 19.764,00 zł. (pomoc uwarunkowana potrzebami)

Należy podkreślić, iż pracownicy sekcji na bieżąco współpracują z osobami usamodzielnianymi. Działania te pozwalają na dokonanie oceny procesu usamodzielniania. W związku z brakiem realizacji indywidualnego programu usamodzielniania w 3 przypadkach zawieszono wypłatę świadczeń, a w 22 sprawach uchylono wcześniej wydane decyzje o przyznaniu pomocy. W 1 przypadku odmówiono przyznania świadczenia.

3. Odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami sprawdzana jest sytuacja rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Pod kątem możliwości wnoszenia opłat w 2011 r. przeanalizowano 351 środowisk. W 2 przypadkach naliczono częściową odpłatność. W pozostałych sprawach podjęto decyzje o zwolnieniu z ponoszenia opłat z uwagi na trudną sytuację materialną. Decyzje te są podejmowane w oparciu o Uchwałę Rady Miasta z dnia 18.06.2007 r. w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej oraz osoby pełnoletniej przebywającej w rodzinie zastępczej.

4. Koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie.

W 2011 r. realizowano porozumienia zawarte z 13 powiatami (aleksandrowskim, siemianowickim, włocławskim, mogileńskim, sierpeckim, lipnowskim, bydgoskim, kutnowskim, grudziądzkim, golubsko – dobrzyńskim, chełmińskim, poznańskim, inowrocławskim) w oparciu, o które dokonano zwrotu na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 31 dzieci pochodzących z naszego miasta

Ponadto na mocy podpisanych porozumień zobowiązano się do przekazywania wynagrodzeń dla sześciu rodzin zawodowych z Kutna (2 rodziny), Gołubia- Dobrzyń, Mogilna, Bydgoszczy i z powiatu włocławskiego, w których umieszczono 12 dzieci z Włocławka.

Koszty tego zadania wyniosły ogółem 372.245,48 zł. Środki na ten cel pozostają w dyspozycji Wydziału Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta i są przekazywane na wniosek MOPR.

3. CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

Podejmowane działania w tym zakresie obejmują:

1. zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz dzieciom niedostosowanym społecznie między innymi poprzez kierowanie nieletnich do placówek opiekuńczo – wychowawczych,
2. odpłatność rodziców oraz opiekunów prawnych za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
3. usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych, schroniska dla nieletnich i specjalne ośrodki szkolno wychowawcze;
4. pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

1.1. Kierowanie do placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W 2011 r. pomoc w formie całodobowej opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zapewniono 184 małoletnim.

Działając w oparciu o postanowienia Sądu Rodzinnego wydano skierowania do poszczególnych placówek funkcjonujących na terenie miasta:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Maluch” - 39 skierowań
- Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza - 26 skierowań w tym do placówki interwencyjnej – 15
- Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” - 3 skierowania
- Dom Dziecka przy ul. Leśnej 2a – 6 skierowań

Z uwagi na brak miejsc w w/w placówkach wystosowano wnioski do innych powiatów o wydanie skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych, z czego pozyskano 7 miejsc.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 X 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz 1455).

1.2. Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz stosując zapisy Uchwały Rady Miasta Włocławek z dnia 18.06.2007 r. w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z ponoszenia opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo – wychowawczej rozpoznano wszystkie środowiska pod kątem możliwości ponoszenia opłat za pobyt dzieci w placówkach.

Po przeanalizowaniu spraw wydano 71 decyzji o zwolnieniu z ponoszenia odpłatności natomiast do ponoszenia odpłatności zobowiązano 1 pełnoletniego wychowanka oraz 5 opiekunów prawnych, dysponujących dochodami dziecka.

Za wyjątkiem 1 rodzica małoletniego dziecka wszyscy rodzice biologiczni z uwagi na trudną sytuację materialną zostali zwolnieni z ponoszenia opłat.

1.3. Pomoc dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych..

W okresie sprawozdawczym realizowano 84 sprawy dotyczące wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych udzielając pomocy w następujących formach:

Placówka	FORMA POMOCY								
	Usamodzielnienie			Kontynuacja nauki			Zagospodarowanie		
	Liczba osób	Liczba świadczeń	kwota	Liczba osób	Liczba świadczeń	kwota	Liczba osób	Liczba Świadczeń	kwota
DDz	10	10	54.351	41	364	176.298	10	10	42.822
MOW	3	3	6.588	12	95	46.262	2	2	8.564
ZP	3	3	11.529	3	17	7.891	-	-	-
SOSW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
razem	16	16	72.468	56	476	230.451	12	12	51.366

Łącznie do końca 2011 r. zrealizowano 504 świadczenia, a suma wydanych środków na usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w formie pieniężnej, kontynuowania nauki i zagospodarowania wyniosła 354 285 zł. W 1 przypadku odmówiono przyznania świadczenia na kontynuowanie nauki.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6 poz 45 z późn. zm.)

1.4. Koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów.

W 2011 r. ogółem 39 małoletnich przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów /rypińskiego, inowrocławskiego, grudziądzkiego, włocławskiego, kutnowskiego, chełmskiego, brodnickiego, gnieźnieńskiego/

Z poszczególnymi powiatami na bieżąco realizowano zawarte porozumienia. Kwota wydatków związana z kosztami pobytu dzieci w tych placówkach wyniosła 984 252,23zł.

Środki na ten cel pozostają w dyspozycji Wydziału Promocji Zdrowia i Polityki Społecznej Urząd Miasta Włocławek i są przekazywane na wniosek MOPR.

4. MIESZKANIA CHRONIONE

Od grudnia 2003 r. funkcjonują, przydzielone przez Prezydenta Miasta Włocławek, 2 lokale mieszkalne przy ul. Ptasiej 1a przewidziane dla pełnoletnich kontynuujących naukę wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz z rodzin zastępczych, które z różnych przyczyn losowych mają utrudniony powrót do środowiska rodzinnego.

W okresie sprawozdawczym ogółem udzielono pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym dla 4 wychowanków z placówek opiekuńczo wychowawczych. Koszty związane z pobytem w mieszkaniu chronionym wyniosły łącznie 12.485 zł.

Podstawa prawna:

Uchwała Nr 94/XI/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 października 2007 r. w sprawie ustalenia w zakresie zadań własnych szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w formie pobytu w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Gminę Miasto Włocławek oraz podmioty działające na jej zlecenie.

5. KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ OŚRODKA DZIENNEGO POBYTU I PONOSZENIE ODPLATNOŚCI ZA POBYT.

Istotnym zagadnieniem realizowanym przez Sekcję jest zapewnienie opieki osobom nie mogącym samodzielnie funkcjonować w środowisku poprzez:

1. kierowanie do domów pomocy społecznej
2. kierowanie do ośrodków wsparcia

1. Kierowanie do ośrodka dziennego pobytu.

Ośrodek Dziennego Pobytu jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Ośrodek zapewnia m.in.:

- a) miejsce pobytu w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ oraz możliwość korzystania z posiłków,
- b) udziela pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu niezbędnych spraw osobistych,
- c) dba o rozwój uzdolnień i zainteresowań mieszkańców oraz zaspokaja ich potrzeby kulturalne,
- d) dostosowuje zajęcia terapeutyczne do możliwości fizycznych i psychicznych mieszkańców,
- e) kształtuje atmosferę sprzyjającą prawidłowym kontaktom interpersonalnym.

W 2011 r. do Ośrodka Dziennego Pobytu skierowanych zostało 49 osób. W sprawach skierowania i odpłatności wydano 122 stosowne decyzje administracyjnych (491 świadczeń) oraz 6 decyzji uchylających. Na koniec 2011 r. na umieszczenie oczekiwało 12 osób.

2. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prawo do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Skierowanie do odpowiedniego typu domu, zabezpieczającego specjalistyczną opiekę uwarunkowane jest przede wszystkim diagnozą medyczną i zaleceniem lekarskim o konieczności zabezpieczenia całodobowej opieki instytucjonalnej. W okresie sprawozdawczym z takiej formy pomocy korzystały 144 osoby w DPS funkcjonujących na terenie m. Włocławka z tego 15 osób umieszczono w 2011 r.

Znaczną liczbę naszych mieszkańców wymagających specjalistycznej opieki skierowano do domów działających na terenie innych powiatów - łącznie 20 osób. Najwięcej mieszkańców umieszczono w placówkach dla osób przewlekle chorych somatycznie w Kowalu, Piotrkowie Kujawskim, Koszalewie oraz w domach gdzie zabezpieczona jest specjalistyczna opieka osobom z zaburzeniami psychicznymi np. w Kurowie i Zakrzewie.

W domach pomocy funkcjonujących na terenie innych powiatów przebywało 125 mieszkańców Włocławka. Koszty związane z umieszczeniem tych osób (dane narastająco) wyniosły za 2011 r. – 2.767.898,00 zł. Na koniec okresu sprawozdawczego 12 osób oczekiwało na umieszczenie w domach na terenie innych powiatów. Do domów pomocy społecznej we Włocławku – 36 osób ponadto 7 spraw było w trakcie rozpatrywania

6. INTERWENCJA KRYZYSOWA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE.

Ustawa o pomocy społecznej definiuje interwencję kryzysową jako „zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.” Podstawowym celem oddziaływań kadry specjalistycznej Sekcji jest przywrócenie i uruchomienie w osobie – jej własnych zasobów i możliwości zaradczych.

Sekcja Interwencji Kryzysowej udziela wieloaspektowej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie bądź znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej oraz rodzinom wychowującym małoletnie dzieci i jednocześnie niewydolnym wychowawczo, ubogim oraz zagrożonym ubóstwem, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez świadczenie poradnictwa specjalistycznego i zapewnienie schronienia. Zakres zadań Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego obejmuje:

- **w zakresie interwencyjnym:**
  1. zapewnienie schronienia ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód;
  2. ochronę ofiary przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc,
  3. udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie;
  4. rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i udzielenie wszechstronnego wsparcia w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej, związanej z występowaniem przemocy w rodzinie
- **w zakresie terapeutyczno-wspomagającym:**
  1. opracowanie diagnozy rodziny;
  2. opracowanie indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy w rodzinie uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomocy;
  3. udzielanie poradnictwa:
    4. psychologicznego,
    5. prawnego,
    6. socjalnego;
  7. prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
  8. prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie ofiary przemocy w rodzinie oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie;
  9. przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci i udzielanie im wsparcia i pomocy psychologicznej
  10. udzielanie konsultacji wychowawczych.
- **w zakresie potrzeb bytowych zapewnienie:**
  1. całodobowego okresowego pobytu;
  2. pomieszczeń do spania z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej ofiary przemocy w rodzinie;
  3. wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci;
  4. ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci;
  5. miejsca do prania i suszenia;
  6. ogólnodostępnej kuchni;

Sekcja prowadzi również działalność informacyjno – edukacyjną:

- ✓ propagowanie oferty działalności w środkach masowego przekazu - współpraca z lokalną telewizją, lokalnymi stacjami radiowymi, najbardziej poczytnymi w regionie dziennikami,
- ✓ prowadzenie edukacji na temat przemocy, sposobów jej zapobiegania i przeciwdziałania. Współpraca z pedagogami szkolnymi, pracownikami ochrony zdrowia,
- ✓ dostarczanie biuletynów informacyjnych dotyczących oferty sekcji na teren szkół, przychodni zdrowia, schronisk itp.

W realizacji zadań Sekcja Interwencji Kryzysowej współpracuje przede wszystkim z pracownikami socjalnymi Osiedlowych Sekcji Pomocy Społecznej MOPR, Policją, Sądem, z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Ze świadczeń sekcji korzystają przede wszystkim osoby dotknięte przemocą domową, ale również znajdujące się w innych trudnych sytuacjach kryzysowych borykające się z różnego rodzaju problemami np. sytuacja konfliktu małżeńskiego, konfliktu rodzinnego, finansowa, mieszkaniowa, problemy prawne, emocjonalne, zdrowotne, opiekuńczo wychowawcze, uzależnienia.

W 2011 roku z pomocy sekcji skorzystało 1013 rodzin (w tym 287 rodzin z problemem przemocy w rodzinie oraz 166 rodzin z problemem uzależnienia)

W ramach przyjęć bieżących zarejestrowano 3251 kontaktów osobistych bądź telefonicznych.

Wieloaspektowa pomoc specjalistyczna została udzielona w formie:

1. Pracy socjalnej – polegającej na pomocy w osobistym i społecznym usamodzielnianiu się i jest realizowana w ramach kontaktów interpersonalnych między pracownikiem socjalnym a osobami wspomaganymi – udzielono 1634 porad dla 942 rodzin
2. Poradnictwa psychologicznego - realizowanego poprzez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii indywidualnej ambulatoryjnej oraz w wyjątkowych sytuacjach terapii dziecka w środowisku z zastosowaniem techniki obserwacji uczestniczącej. Indywidualny kontakt z psychologiem ma na celu wspieranie emocjonalne w procesie „wychodzenia z przemocy”, poszerzenie wiedzy o zjawisku przemocy, psychoedukację (zajęcia dla rodziców dotyczące charakterystycznych problemów pojawiających się w poszczególnych fazach rozwoju dziecka ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dziecku doświadczającemu przemocy, poszukiwaniu konstruktywnych rozwiązań zaistniałych trudności) Zatrudnieni w sekcji psycholodzy objęli swoją pomocą 206 rodzin. Udzielono 944 porad i terapii indywidualnych
3. Poradnictwa prawnego – realizowanego poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo to ma na celu informowanie o możliwościach prawnego rozwiązania problemu Oprócz konsultacji prawnik towarzyszy w różnych etapach spraw sądowych, pomaga w sformułowaniu pism do urzędów i instytucji. Udzielono 583 porady prawne dla 330 rodzin
4. Poradnictwa pedagogicznego - obejmującego szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych. Udzielonych zostało 130 porad pedagogicznych – pomocą objęto 88 rodzin.

Uzupełnieniem kontaktów indywidualnych ze specjalistami sekcji są zajęcia grupowe.

Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej - główny cel prowadzenia grupy to wzmocnienie jednostki, zwiększenie świadomości i poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności życiowych zwiększających niezależność oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Udział w grupie wsparcia stanowi ważne uzupełnienie indywidualnej terapii psychologicznej. Z tej formy pomocy skorzystało 28 kobiet.

W ramach działalności sekcji funkcjonuje Hostel, w którym osoby doświadczające przemocy w rodzinie, samotne bądź z dziećmi, matki samotne oraz osoby, które utraciły mieszkania

w wyniku pożaru bądź katastrofy budowlanej mogą uzyskać tymczasowe schronienie z możliwością skorzystania z kompletnego wyposażenia hostelu.

Bazę hostelu stanowi: kuchnia z pełnym wyposażeniem, 5 sypialni, pokój dzienny, pralnia, prysznice, toalety. W trakcie pobytu w hostelu zarówno przebywające w nim kobiety jak i ich dzieci, korzystają z bogatej oferty sekcji (spotkania z pracownikiem socjalnym dyżurującym całą dobę, terapia psychologiczna, konsultacje prawne oraz pedagogiczne, grupa wsparcia dla osób dorosłych doznających przemocy domowej). Liczba miejsc hostelowych – 18. Skorzystało 38 osób.

Ponadto w 2011 r. realizowany był Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie według modelu Duluth. Program obejmował 70 godzin podzielonych na zajęcia indywidualne i grupowe. Program ukończyło 9 osób...

7. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.

I. Informacje ogólne.

Pomoc społeczna jest definiowana w polskim ustawodawstwie, jako szeroko zakrojona działalność, której celem jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi należą do grup społecznych zagrożonych w sposób szczególny wykluczeniem społecznym. Dysfunkcje w zakresie zdrowia psychicznego są przyczyną naznaczenia społecznego (stygmatyzacji) i procesu etykietowania chorych. Przeciwwagą dla tego typu zjawisk może stać się wspomaganie podmiotowych dyspozycji człowieka chorego – także tych związanych z jego zdrowiem i redukowaniem skutków choroby – w taki sposób, aby mógł on zaistnieć we wspólnocie ludzkiej, jako wolny i pełnoprawny jej członek. Stąd też głównym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest przeciwdziałanie marginalizacji, stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy społecznej. Inaczej mówiąc celem rehabilitacji psychiatrycznej jest wyposażenie osoby chorującej w umiejętności fizyczne, intelektualne (poznawcze) i emocjonalne potrzebne do życia, uczenia się i pracy w społeczności, w której się funkcjonuje. Istotą takiego leczenia środowiskowego jest realizacja terapii z dala od szpitala i oddziału stacjonarnego, a blisko miejsca zamieszkania - w środowisku. Zaletą takiego podejścia jest osłabienie stygmatyzującego efektu hospitalizacji. Człowiek świadomy swej autonomii może kształtować swoje życie stosownie do posiadanych umiejętności. Może podjąć wysiłek zmierzający do wyeliminowania złych nawyków i zminimalizowania zachowań dokuczliwych dla siebie i swojego otoczenia.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi z reguły nie są w stanie podjąć takich działań samodzielnie. Dlatego też należy podejmować działania mające na celu wsparcie podmiotowych dyspozycji człowieka zagrożonego wykluczeniem społecznym w taki sposób, aby pomóc w uzyskaniu przystosowania społecznego i możliwego do osiągnięcia poziomu niezależności osobistej m.in. poprzez wspieranie i promowanie szeroko rozumianego oparcia społecznego dla osób chorujących psychicznie. Jednym z ogniw tak rozumianego oparcia społecznego jest środowiskowy dom samopomocy, w którym prowadzona terapia przynosi pozytywne i wymierne efekty w postaci lepszego przystosowania tych osób do funkcjonowania w codziennym życiu: zmniejsza ich lęki i napięcia, podnosi samoocenę, przywraca wiarę we własne możliwości, stopniowo zwiększa społeczną akceptację dla tej grupy chorych oraz zmniejsza częstotliwość nawrotów choroby i związanej z tym liczby hospitalizacji.

Środowiskowy Dom Samopomocy swoje cele i zadania realizuje w oparciu o Program Działalności placówki opracowany przez kierownika Domu oraz zatwierdzony przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i zaakceptowany przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy.

II. Formy i efekty prowadzonej działalności.

Zgodnie z programem działalności w ŚDS realizowane są różnorodne i dostosowane do specjalnych potrzeb formy terapii, do których należą :

1. **Terapia zajęciowa** , w ramach, której prowadzone są: rękodzielnictwo, papieroplastyka, zajęcia plastyczne. Ogółem w ciągu roku z terapii zajęciowej korzystało 48 osób;
3. **Terapia psychologiczna indywidualna i grupowa** - ogółem w ciągu roku z tej formy wsparcia korzystało 48 osób.
4. **Trening umiejętności społecznych oraz funkcjonowania w życiu codziennym** składający się z :
  - **Trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej** – ogółem w ciągu roku z tej formy terapii korzystało 15 osób;
  - **Trening kulinarny** - z tej formy terapii korzystało 9 osób
  - **Trening umiejętności praktycznych / techniczny** - korzystało 12 osób;
  - **Trening w zakresie podstawowych umiejętności obsługi komputera i sieci Internet** - korzystało 14 osób;
  - **Trening budżetowy** - korzystało 13 osób;
5. **Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, wśród których należy wymienić:**
  - **Trening komunikacji interpersonalnej** - z tej formy terapii korzystało 8 osób;
  - **Trening rozwiązywania problemów** - z tej formy terapii korzystały 4 osoby;
6. **Trening umiejętnego spędzania i wykorzystywania czasu wolnego** - z tej formy terapii skorzystało 12 osób;
7. **Psychoedukacja** - to zajęcia z uczestnikami przewlekle chorującymi psychicznie, które mają za zadanie podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zdrowia zarówno psychicznego jak i somatycznego oraz skutków stosowanej farmakoterapii. W ramach psychoedukacji realizowane były:
  - **Trening lekowy** - korzystało 14 osób ;
  - **Elementy edukacji zdrowotnej** - korzystało 15 osób;
8. **Terapia ruchowa** - ogółem z terapii korzystało 48 osób;
9. **Warsztaty aktywizacji zawodowej** - z tej formy terapii korzystało 9 osób;
10. **Relaksacja** - z tej formy terapii korzystało 6 osób;
11. **Muzykoterapia** - korzystało 36 osób;
12. **Rehabilitacja funkcji poznawczych** - korzystało 12 osób;
13. **Biblioterapia** - korzystało 8 osób;
14. **Inne dodatkowe formy działalności**– to specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w domu chorego.

Dodatkową formą wsparcia realizowaną do 30 czerwca 2011r. przez Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi były specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w domu chorego przez wykwalifikowaną i przygotowaną do tej pracy kadrę - przede wszystkim przez pielęgniarki psychiatryczne. Od 01 lipca 2011 r. rozpoznaniem potrzeb w tym zakresie i przyznawaniem specjalistycznych usług opiekuńczych zajmują się Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej MOPR.

W okresie od stycznia do czerwca 2011 r. z tej formy pomocy skorzystało ogółem 15 osób. Świadczeniobiorcy korzystający ze specjalistycznych usług opiekuńczych ponoszą częściową odpłatność za świadczone usługi lub są z niej zwolnieni - zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie. Koszt 1 godziny świadczenia wynosił w 2011 roku 16,28 zł. Decyzje w sprawie przyznania i wysokości odpłatności zawsze podejmowane są indywidualnie - w zależności od sytuacji rodzinnej i materialnej osoby korzystającej z tej formy pomocy. Realizatorem i wykonawcą specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

świadczonych w domu chorego, od stycznia 2006 roku jest Polski Komitet Pomocy Społecznej zgodnie z umową zawartą w tym zakresie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie.

III. Środki finansowe na działalność i funkcjonowanie ŚDS.

Środki finansowe na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy zapewnia budżet państwa oraz gmina miasto Włocławek.

1. W ramach zadań zleconych gminie Wojewoda Kujawsko-Pomorski przekazuje środki w formie miesięcznej dotacji. W roku 2011 z budżetu Wojewody na działalność i funkcjonowanie placówki wydatkowano środki w wysokości 488 825,00. Środki w tym zakresie nie pokrywały w pełni potrzeb placówki.
1. Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy wspierana jest również środkami pochodzącymi z budżetu gminy miasto Włocławek. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy, posiłki dla uczestników finansowane są z zadań własnych gminy. Jednocześnie z uwagi na ograniczone i niewystarczające środki finansowe na zabezpieczenie działalności placówki w ramach zadań zleconych, budżet Domu wparty został środkami własnymi miasta w wysokości 75 029,25 zł, z których sfinansowano posiłki dla uczestników oraz część stałych opłat związanych z trzymaniem budynku

IV. Zatrudnienie i pracownicy ŚDS.

W placówce zatrudnionych jest 15 osób. Personel Domu stanowią:

- **pracownicy merytoryczni** stanowiący zespół wspierająco-aktywizujący:
  - kierownik placówki – 1
  - terapeuta zajęciowy – 2
  - rehabilitantka – 1
  - psycholog – 2
  - pielęgniarka – 2
  - pracownik socjalny – 1
  - muzykoterapeuta – 1
- pracownik administracyjny – 1
- pracownicy obsługi:
  - dietetyk – 1
  - kucharz – 1
  - pomoc kuchenna-1
  - robotnik gospodarczy – 1.

V. Struktura ogólna, liczba uczestników oraz rotacja i jej przyczyny.

Analizując przekrój społeczności ŚDS można wyodrębnić 3 grupy mieszkańców:

- I. grupa - osoby z zaburzeniami psychicznymi** – 25 osób (osoby ze schizofrenią, z organicznymi zaburzeniami osobowości, z organicznymi zaburzeniami funkcji poznawczych, z nawracającymi zaburzeniami depresyjnymi, z objawami psychotycznymi, z organicznymi zaburzeniami urojeniowymi),
- II. grupa - osoby upośledzone umysłowo w różnym stopniu** - 5 osób;
- III. grupa -osoby z tzw. podwójną diagnozą** - 10 osób (rozpoznane upośledzenie umysłowe oraz towarzyszące zaburzenia psychiczne),

Ogółem, uwzględniając rotację uczestników, z pobytu w ŚDS w 2011 r. skorzystało 48 osób. Ziezygnowało z pobytu ogółem 8 osób w tym:

- 1 osoba z powodu podjęcia pracy,
- 1 osoba z powodu przejścia do domu pomocy społecznej,

- 1 osoba z przyczyn osobistych,
  - 5 osób odeszło z uwagi na wygaśnięcie decyzji kierującej do placówki.
- W trakcie pobytu uczestnicy otrzymują posiłek.

VI. Współpraca z osobami i podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników.

W celu realizacji swoich zadań Środowiskowy Dom Samopomocy ściśle współpracuje z rodzinami oraz z innymi podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników, a także z jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych.

1. **W ramach promocji i integracji społecznej uczestników.** Środowiskowy Domu Samopomocy bierze aktywny udział w działaniach skierowanych na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu osób przewlekle chorujących psychicznie. Do takich działań należy udział w realizacji Projektu Systemowego MOPR „Aktywna Integracja” finansowanego ze środków EFS w zakresie skierowanym do osób przewlekle psychicznie chorych realizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy pn Klub Aktywnej Integracji. Projekt skierowany był do osób, które nie korzystają z pobytu dziennego w ŚDS, a tym samym poszerzał krąg osób korzystających z systemu oparcia społecznego. Dzięki uczestnictwu w projekcie Środowiskowy Dom Samopomocy pozyskał wyposażenie 4 stanowisk w pracowni komputerowej, które po zakończeniu projektu zostały przekazane na wyposażenie placówki i służą uczestnikom. Środowiskowy Dom Samopomocy uczestniczy również w wielu imprezach organizowanych na rzecz i przez osoby niepełnosprawne oraz podejmuje działania, które mają zwiększać społeczną akceptację i integrację społeczną dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Do takich działań należy:

- 1) wystawa prac uczestników ŚDS w Galerii „Wzorcownia” we Włocławku;
- 2) wystawa prac uczestników w Muzeum Etnograficznym we Włocławku;
- 3) wystawa prac uczestników w Muzeum Ziemi Kujawsko-Dobrzyńskiej we Włocławku;
- 4) współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej dla osób niewidomych i niedowidzących w ramach, której uczestnicy brali udział :
  - w letnich zawodach sportowych na hali OSiR we Włocławku,
  - zabawach okolicznościowych (Walentynki, Andrzejki, Zabawa Sylwestrowa);
  - kiermaszach prac uczestników WIZ.
- 5) współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Rypinie w ramach, której odbywa się:
  - coroczny konkurs dla osób z zaburzeniami psychicznymi pn. Kulinariada
  - coroczny konkurs plastyczny.

2. **W ramach współpracy z podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych,** Środowiskowy Dom Samopomocy aktywnie i intensywnie współpracuje na różnych płaszczyznach i w różnym zakresie z wymienionymi poniżej instytucjami:

1. poradnie zdrowia psychicznego – na terenie miasta funkcjonują 4 poradnie psychiatryczne. W ramach współpracy pracownicy ŚDS:
  - udzielają uczestnikom pomocy w ustaleniu wizyt u lekarza specjalisty psychiatry;
  - przekazują informacje dotyczących bieżącego stanu zdrowia uczestnika w przypadku,
  - obserwowania objawów świadczących o możliwości wystąpienie nawrotu choroby psychicznej;
  - otrzymują za pośrednictwem uczestnika informacje o zaleconej przez lekarza psychiatrę farmakoterapii,

- otrzymują ew. wskazania i zalecenia, co do zakresu i kierunku rehabilitacji psychiatrycznej.
2. oddział dzienny psychiatryczny we Włocławku – współpraca polega na wzajemnej wymianie informacji mogących mieć wpływ na aktualny stan zdrowia uczestnika i poziom jego społecznego funkcjonowania, a także na właściwy dobór oddziaływań terapeutycznych. Pozwala również do minimum zredukować niekontrolowane nawroty choroby.
  3. szpital psychiatryczny w Lipnie - współpraca polega przede wszystkim na potwierdzeniu informacji o pobycie uczestnika ŚDS w szpitalu;
  4. poradnie ogólne i specjalistyczne jednostek podstawowej opieki zdrowotnej – w ramach współpracy i pomocy skierowanej do uczestników pracownicy ŚDS udzielają pomocy w ustalaniu wizyt u lekarza pierwszego kontaktu oraz lekarza specjalisty;
  5. Szpital Wojewódzki we Włocławku – w przypadku nagłego zdarzenia związanego ze zdrowiem somatycznym zakończonego interwencją Pogotowia Ratunkowego pielęgniarka ŚDS zawiadamia rodzinę uczestnika o zaistniałym zdarzeniu, a w przypadku osób samotnych czuwa nad nimi w czasie pobytu na Szpitalnym Oddziale Ratunkowym do czasu umieszczenia na oddziale szpitalnym lub podjęcia przez lekarza decyzji o powrocie do domu
3. **W ramach pracy socjalnej** pracownik socjalny placówki w 2011r. wizytował środowiska 48 rodzin. W wyniku podjętej pracy socjalnej do ŚDS przyjęto 16 nowych uczestników. Natomiast 8 osób z różnych przyczyn zrezygnowało z pobytu – również w tym przypadku pracownik socjalny pracował zarówno z uczestnikiem jak i jego rodziną. W ciągu roku pracownik socjalny utrzymuje stały kontakt z uczestnikami aktualnie korzystającymi z pobytu, ich rodzinami i opiekunami pomagając w rozwiązywaniu bieżących problemów i trudności życiowych. Ponadto w ramach pracy socjalnej współpracuje z pracownikami sekcji i działów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku oraz instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. W ramach współpracy z rodzinami uczestników pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego dokonują okresowo:
- omówienie stanu zdrowia psychicznego i somatycznego uczestnika,
  - omówienie efektów stosowanego leczenia farmakologicznego w zakresie zaburzeń psychicznych,
  - omówienie oceny funkcjonowania podczas pobytu w ŚDS.

IV. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Realizowane w 2011 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku zadania na rzecz osób niepełnosprawnych były ukierunkowane przez dwa podstawowe dokumenty ustalające priorytety Gminy Miasta Włocławek w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych tj. ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) i Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych rozpisany na lata 2009 -2013 oraz zidentyfikowane potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców miasta, potwierdzane licznie składanymi wnioskami o różne formy dofinansowań ze środków PFRON. Koszty poniesione na realizowane w omawianym okresie zadania, w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, w większości pokryte zostały ze środków PFRON w ramach przyznanego Gminie Miasta Włocławek przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych limitu finansowego na 2011 r. W przypadku warsztatów terapii zajęciowej, poza środkami PFRON w finansowaniu ich działalności partycypowała Gmina Miasta Włocławek przekazując z budżetu miasta swój 10% udział. Gmina Miasta Włocławek na realizację w 2011 r. zadań ustawowych powiatu określonych w wyżej podanej ustawie o rehabilitacji otrzymała z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki w wysokości 2.139 653 zł.

Podział tych środków na dofinansowanie poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2011 r. regulowała Uchwała nr VIII/47/11 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 marca 2011r. w sprawie podziału środków PFRON przyznanych Gminie Miasto Włocławek na realizację w 2011 roku zadań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz uchwały Rady Miasta Włocławek. zmieniające uchwałę w sprawie podziału środków PFRON przyznanych gminie Miasto Włocławek na realizację w 2011 r. zadań na rzecz osób niepełnosprawnych Nr XI/108/11 z dnia 27 czerwca 2011r i XVI/213/11 z dnia 28 listopada 2011 r.

W związku ze znacznym niedoborem tych środków, w stosunku do potrzeb zgłaszanych przez osoby niepełnosprawne, Zarządzeniem nr 4/2011 Dyrektora MOPR z dnia 25.03.2011 r. oraz Zarządzeniem nr 10/2011 z dnia 7 lipca 2011 r. zostały wprowadzone zasady regulujące przyznawanie w 2011r. dofinansowań do zadań ustawowych realizowanych w omawianym zakresie. Zarządzeniem tym, ograniczono przyznawanie dofinansowania turnusów jedynie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku do 24 lat uczącej się i niepracującej oraz dla osób dorosłych i ich opiekunów biorących udział w projekcie pod nazwą „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”. Ustalono na niższym poziomie maksymalną wysokość dofinansowania do zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych. Wyłączono z dofinansowania zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny. W przypadku likwidacji barier funkcjonalnych przyjęto zasadę przyznawania dofinansowania w pierwszej kolejności osobom ze znacznymi ograniczeniami w samodzielnym funkcjonowaniu (osoby na wózkach, osoby głuchonieme),

Przyznane środki, zgodnie z podziałem dokonany powyższymi Uchwałami Rady Miasta i zasadami przyjętymi Zarządzeniem Dyrektora zostały wydatkowane w poniższy sposób.

1. Rehabilitacja zawodowa.

1.1. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

O dofinansowania w tym zakresie ubiegało się 8 pracodawców, składając wnioski na ogólną kwotę 500.143 zł. Zawarto 4 umowy, w ramach, których dofinansowano wyposażenie 5 stanowisk pracy na łączną kwotę 100.000 zł. Zawarte z pracodawcami umowy w tym zakresie gwarantują zatrudnienie 5 osobom niepełnosprawnym na utworzonych stanowiskach pracy przez okres minimum 3 lat

1.2. Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia przez osoby niepełnosprawne działalności gospodarczej.

W 2011 r. o przyznanie środków finansowych w przedmiotowym zakresie ubiegało się 6 osób niepełnosprawnych, pozostających bez zatrudnienia, składając wnioski na łączną kwotę 228.078 zł. W ramach zawartych umów 3 wnioskodawcom wypłacono kwotę w wysokości ogółem 40.000 zł. Udzielone wsparcie finansowe pozwoliło 3 osobom niepełnosprawnym na uruchomienie własnej działalności gospodarczej. Uruchomione branże to: mała gastronomia, sprzedaż detaliczna oraz sklep przemysłowy.

1.3. Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej – art. 12 ustawy według stanu obowiązującego do 29.07.2007 r.

W 2011 r. umorzono 2 osobom niepełnosprawnym spłatę części pożyczki otrzymanej na rozpoczęcie działalności gospodarczej w okresie przed 29.07.2007 r. Umorzona kwota – 10.584,00 zł.

2. Rehabilitacja społeczna.

2.1. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Na terenie Włocławka funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej, których organizatorami są Towarzystwo Przyjaciół Dzieci prowadzące warsztat dla 35 osób niepełnosprawnych oraz Polski Związek Niewidomych, przy którym działa warsztat również dla 35 osób. Na sfinansowanie działalności tych warsztatów w 2011 r. została przekazana ze środków PFRON kwota w wysokości 1.035 720 zł i ze środków budżetu miasta kwota 115 080 zł.

2.2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

Realizacja tego zadania mającego na celu pomoc finansową osobom niepełnosprawnym w zakupie koniecznego zaopatrzenia ortopedycznego i zaopatrzenia w środki pomocnicze w 2011 r. przedstawia się następująco:

- wnioski o dofinansowanie złożone w tym zakresie przez osoby niepełnosprawne w liczbie 1.356 opiewały zapotrzebowanie na łączną kwotę 591.752 zł. Dofinansowanie otrzymało 1.318 osób na ogólną kwotę 565.792 zł. Przedmiotem wypłaconego dofinansowania były głównie wózki inwalidzkie, balkoniki, protezy kończyn dolnych, obuwie ortopedyczne, aparaty słuchowe, protezy powietrzne, pampersy, pieluchomajtki itp.

2.3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

W opisywanym okresie o dofinansowanie do turnusów ubiegało się 736 osób. Ze względu na znaczne ograniczenia środków PFRON dofinansowanie zostało przyznane jedynie 150 osobom na łączną kwotę 112.959 zł. Po rezygnacji części osób (z różnych przyczyn - głównie zdrowotnych i rodzinnych) z dofinansowania skorzystało 135 osób, w tym 91 osób niepełnosprawnych i 44 opiekunów. Wypłacone środki na dofinansowanie ich pobytu na turnusie wyniosły ogółem 101.076zł.

2.4. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

O pomoc w likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych ubiegało się w 2011 r. 125 osób, u których istniejące dysfunkcje, głównie narządów ruchu a także słuchu i wzroku oraz nieprzystosowane środowisko powodowały istotne utrudnienia w normalnym funkcjonowaniu i zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Złożone wnioski,

o dofinansowanie w tym zakresie określały potrzeby na kwotę ogółem 932.601 zł. Po uwzględnieniu ograniczonych możliwości finansowych i wyeliminowaniu wnioskodawców niespełniających wymagane kryteria dofinansowanie przyznano 44 osobom zawierając z nimi umowy na łączną kwotę 314.392 zł. W ramach zrealizowanych i rozliczonych umów dofinansowanie wypłacono 44 osobom w kwocie 296.982 zł., w tym na bariery architektoniczne – 295.550 zł, w komunikowaniu się – 1.432 zł. Głównymi przedmiotami wypłaconego dofinansowania w tym zakresie były w większości roboty budowlano-instalacyjne związane z przystosowaniem łazienek, w 1 przypadku zakup i montaż windy przybalkonowej, a w 2 przypadkach zakup i montaż platformy wewnętrznej do transportu pionowego osób na wózkach inwalidzkich oraz zakup urządzeń technicznych umożliwiających likwidację barier w komunikowaniu się.

Ponadto w 2011 r. przyjęto 321 wniosków o wydanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych po rozpatrzeniu, których zostało wydanych 317 kart.

V. MIEJSKI ZESPÓŁ ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie obsługuje w zakresie finansowym Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Do zadań tego Zespołu należy orzekanie o stopniu niepełnosprawności dla celów pozarentowych tj. m.in. uzyskania świadczeń z pomocy społecznej, zasiłku pielęgnacyjnego, udziału w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, czy też możliwości korzystania z ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych oraz orzeczeń o niepełnosprawności u dzieci do 16 roku życia, dla ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku stałego. Zespół swoim działaniem obejmuje teren miasta Włocławka.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Włocławku w 2011 r. wydał 3.405 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności tj. o 7,1% więcej niż w 2010 r. w tym wydano:

- 414 orzeczeń o niepełnosprawności osobom poniżej 16 roku życia,
- 2.991 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16 lat.

W grupie osób do 16 r. ż. 70,5% dzieci zaliczono do osób niepełnosprawnych.

W grupie orzekanych powyżej 16 r. ż. nie zaliczono do osób niepełnosprawnych (nie orzeczono stopnia niepełnosprawności) - 3,1 % osób, a 4,2 % odmówiono podwyższenia stopnia niepełnosprawności. Z określeniem stopnia niepełnosprawności wydano 2.772 orzeczenia (92,74%), w tym:

- 1.147 orzeczeń, tj. 41,4 % z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- 1.119 orzeczeń, tj. 40,4 % z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 506 orzeczeń, tj. 18,2 % ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W 2011 r. mieszkańcy Włocławka złożyli w Miejskim Zespole 3.428 wniosków, w tym 395 – to wnioski o ustalenie niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia, a 3.033 - to wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W grupie osób powyżej 16 roku życia najczęściej wnioskowano o wydanie orzeczenia, aby móc ubiegać się o zatrudnienie na stanowisku uwzględniającym psychofizyczne możliwości związane z niepełnosprawnością. Ta grupa wnioskodawców stanowiła 40,6 % całości. Drugą znaczącą grupą – 34,2 % - były osoby występujące o uzyskanie orzeczenia w celu korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, tj. z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych a także korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. 10,7 % wnioskodawców ubiegało się o orzeczenie stopnia niepełnosprawności w celu uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, 7,0 % wnioskodawców zamierzało dzięki orzeczeniom korzystać z uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym używającym przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i pomocy technicznych ułatwiających funkcjonowanie. Ponadto ubiegano się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności aby:

- uzyskać wskazania do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, do korzystania z dodatkowej powierzchni mieszkaniowej lub innych ulg i uprawnień – 4,0 %
- uzyskać prawo do tzw. Karty parkingowej – 3,5% wnioskodawców

Miejski Zespół, poza orzekaniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydaje legitymacje osoby niepełnosprawnej (zadanie zlecone przez Prezydenta Miasta Włocławek). W odróżnieniu od lat poprzednich, od 1 stycznia 2011 r. legitymacje dokumentujące niepełnosprawność wystawiane są jedynie na podstawie orzeczeń wydanych przez zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności - do 31 grudnia 2009r. podstawą do wydania takiej legitymacji były również orzeczenia ZUS, KIZ, KRUS.

W 2010 r. wydano łącznie 885 legitymacji osoby niepełnosprawnej, w tym 104 legitymacje osobom przed 16 r. ż. i 781 legitymacji osobom posiadającym stopień niepełnosprawności.

Poniżej przedstawiona jest liczba orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz liczba legitymacji osoby niepełnosprawnej wydanych w latach 2004 - 2011.

Liczba orzeczeń wydanych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Włocławku w latach 2004-2011.

Rok	Liczba orzeczeń ogółem	Liczba orzeczeń dla osób po 16 r. ż.	Liczba orzeczeń dla osób poniżej 16 r. ż.
2004	1847	1469	378
2005	2375	1825	550
2006	2537	1973	564
2007	2951	2439	512
2008	2753	2259	494
2009	3174	2757	417
2010	3180	2770	410
2011	3405	2991	414

Liczba legitymacji wydanych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Włocławku w latach 2004-2011.

Rok	Liczba legitymacji ogółem	Liczba legitymacji dla osób po 16 r. ż.	Liczba legitymacji dla osób poniżej
2004	941	753	188
2005	773	615	158
2006	962	782	180
2007	1122	976	146
2008	1095	917	178
2009	1062	916	146
2010	913	781	132
2011	885	781	104

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I DODATKI MIESZKANIOWE

1. Świadczenia rodzinne.

Sekcja Świadczeń Rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. Nr z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) Są to zadania zlecone gminie do realizacji z zakresu administracji rządowej. Podstawę do przyznania świadczeń stanowi wniosek złożony przez wnioskodawcę w Sekcji Świadczeń Rodziny wraz z wymaganymi dokumentami. Sprawy załatwiane są zgodnie z wymogami pow. ustawy, przepisów wykonawczych z zastosowaniem kodeksu postępowania administracyjnego. W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. ze świadczeń rodzinnych średnio korzystało 5 651 rodzin (na koniec grudnia 2011 r. – 5 227) Dla rodzin tych wydanych zostało 10580 decyzji administracyjnych na realizację następujących świadczeń:

1. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego:

- zasiłek rodzinny - wypłacono 83.112 świadczeń na kwotę 7.100.000 zł
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka - wypłacono 392 dodatki na kwotę 392.000 zł
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - wypłacono 2.122 świadczenia na kwotę 822.831 zł
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - wypłacono 6.093 świadczeń na kwotę 1.067.330 zł
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - wypłacono 6.124 świadczenia na kwotę 465.360 zł
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - wypłacono 5.220 świadczeń na kwotę 522.000 zł
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wypłacono 279 dodatków na kwotę 22.470 zł
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wypłacono 10.440 dodatków na kwotę 835.200 zł

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 936 świadczeń na kwotę 936.000 zł

3. Świadczenia opiekuńcze

- zasiłek pielęgnacyjny - wypłacono 27.345 zasiłków na kwotę 4.183.685 zł
- świadczenie pielęgnacyjne - wypłacono 4561 świadczeń na kwotę 2.355.290 zł

Łącznie wypłacono 146.624 świadczenia rodzinne na kwotę 18.702.166 zł. Ponadto w okresie od listopada do grudnia 2011 r. wypłacono 54.500 zł pomocy finansowej w kwocie 100 zł miesięcznie dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

Pomoc powyższa realizowana była na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 2011 r. w sprawie rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz. U. Nr 212, poz. 1262) w związku z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

Od świadczeń pielęgnacyjnych zostało odprowadzonych 3.566 składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na kwotę 472.008 zł i 2.113 składek na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 98.871 zł. Z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych stan należności na koniec grudnia 2011 r. wynosił 194.848 zł, przez okres sprawozdawczy umorzono 115.023 zł, odzyskano kwotę w wysokości 100.942 zł

2. Świadczenia alimentacyjne.

Sekcja Świadczeń Alimentacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 roku, Nr 1, poz. 7 z późn. zm.) Do zadań tych należy:

1. prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego tzn.
  - udzielanie informacji o warunkach nabywania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - wydawanie decyzji w powyższym zakresie.
2. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych tzn.
  - podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku otrzymania wniosku od osoby uprawnionej lub przyznania osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
  - przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbieranie oświadczeń majątkowych;
  - przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji;
  - zobowiązywanie dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy;
  - zwracanie się do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika, w razie braku możliwości aktywizacji zawodowej występowanie z wnioskiem do starosty o skierowanie dłużnika do robót publicznych lub prac organizowanych na zasadach robót publicznych w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia;
  - prowadzenie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i wydawanie decyzji w tym zakresie;
  - składanie wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym oraz wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny (Dz. U. Nr 58, poz. 553, z późn. zm./ w przypadku uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
  - przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Mając na uwadze powyższe Sekcja Świadczeń Alimentacyjnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku przyznała i wypłaciła świadczenia alimentacyjne dla około 2.250 osób uprawnionych na kwotę 8.144.353 zł.

Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów należy łączyć z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Sekcja Świadczeń Alimentacyjnych w wyżej podanym okresie prowadziła postępowanie wobec około 1.321 dłużników alimentacyjnych. W toku prowadzonego postępowania wystąpiono:

- do Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej w stosunku do 380 dłużników alimentacyjnych;
- do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu Karnego w stosunku do 775 dłużników alimentacyjnych;

- do Prezydenta Miasta o zatrzymanie prawa jazdy w stosunku do 709 dłużników alimentacyjnych;
- do Komorników Sądowych przy Sądach Rejonowych z 1.695 informacjami mającymi wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego, oświadczenia majątkowego lub innych źródeł.

Odzyskano od dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 820.066 zł.

Ponadto w roku 2011 odzyskano kwotę 28.404 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

3. Dodatki mieszkaniowe.

Sekcja Dodatków Mieszkaniowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku realizuje zadanie własne gminy wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71 poz. 734 z późn. zm.), tj.:

- udzielanie informacji o dodatkach mieszkaniowych,
- przyjmowanie wniosków o przyznanie świadczeń,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- współdziałanie z instytucjami, administratorami budynków oraz zakładami pracy w zakresie przyznania dodatku mieszkaniowego,
- przyznawanie oraz przygotowanie list wypłat dodatków mieszkaniowych

Wypłata dodatku mieszkaniowego odbywa się na podstawie decyzji administracyjnych, których w 2011 roku wydanych zostało 5.222. Dodatki mieszkaniowe przyznano 4.253 wnioskodawcom, wypłacono 24.302 świadczenia na łączną kwotę 4.155.069,87zł. Przeważającą część gospodarstw korzystających z dodatku mieszkaniowego stanowią rodziny zamieszkujące w lokalach spółdzielczych - 44 %, w zasobach miasta Włocławek - 25 % oraz w budynkach prywatnych - 20%.

Zadaniem Sekcji wynikającym z ustawy o dodatkach mieszkaniowych jest również przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu ustalenia faktycznego stanu majątkowego wnioskodawców. Od stycznia 2011 roku do grudnia 2011 roku przeprowadzono 192 wywiady, na ich podstawie wydano:

- 146 decyzji pozytywnych,
- 34 decyzji negatywnych,
- 11 wnioskodawców złożyło rezygnacje z dalszego rozpatrywania sprawy,
- 1 wnioskodawca wystąpił o zawieszenie postępowania

VII. INICJATYWY, PROGRAMY REALIZOWANE Z UDZIAŁEM ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH.

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie podejmują działania w zakresie inicjowania projektów i programów na rzecz osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej oraz w zakresie pozyskiwania środków pozabudżetowych na ich realizację. W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni poszczególnych Osiedlowych Sekcji Pomocy Społecznej nawiązali kontakt ze sponsorami tj. pracodawcami, różnymi instytucjami, stowarzyszeniami, fundacjami uzyskując niżej wymienioną pomoc:

- finansową (pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia, pomoc na zakup żywności, pokrycie kosztów obiadów w szkole, dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych,
- rzeczową (farby malarskie, odzież, podłączenie energii elektrycznej, zakup podciętników),
- żywnościową (paczki żywnościowe, bezpłatne bony obiadowe w stołówce zakładowej).

Celem wzmocnienia efektywności tych oddziaływań MOPR realizował działania promujące "animacyjny" model funkcjonowania instytucji publicznej w środowisku lokalnym. Terenowi pracownicy socjalni realizowali projekty socjalne metodą Centrum Aktywności Lokalnej (CAL), oferujące pomoc pozamaterialną, mające na celu:

- zapewnienie warunków integracji oraz wyrównywania szans rozwoju, w tym dzieci ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- organizacja działań samopomocowych we wspólnym obszarze problemowym,
- zapewnienie możliwie pełnego udziału w funkcjonowaniu społecznym osobom starszym i niepełnosprawnym,
- animację aktywności lokalnej oraz organizację społeczności lokalnej

Środki finansowe na realizację powyższych przedsięwzięć pochodziły od sponsorów

W ramach realizacji pomocy w formie zasiłków celowych i posiłku pracownicy socjalni realizowali Rządowy program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Programem tym objęto ogółem 13.720 osób, w tym w formie posiłku 3.909 osób, w tym dla 2.541 dzieci w szkole, a w formie zasiłków celowych na zakup żywności 12.293 osoby. Pomoc w formie posiłków realizowana była we współpracy z 43 podmiotami tj. z 21 szkołami podstawowymi i gimnazjami, 21 przedszkolami oraz z Miejską Jadalnią „U Św. Antoniego”. Łączny koszt programu w okresie sprawozdawczym wynosił 5 716.078 zł w tym dotacja budżetu państwa 3.429 647 zł.

W ramach zadań w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych MOPR kontynuował w okresie od 3 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. realizację programu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII, Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt skierowany był do osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W ramach projektu realizowano poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podniesienia kompetencji życiowych, umiejętności zawodowych, warsztaty autoprezentacji oraz zapewniono uczestnictwo w dwumodułowych kursach w zakresie nabywania kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych. Do udziału w projekcie zakwalifikowano ogółem 540 osób objętych pomocą tutejszego ośrodka, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach Projektu zawarto:

Grupa A (kontrakty socjalne i umowy) działania realizowane przez terenowych pracowników socjalnych zatrudnionych w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej MOPR, Klub Integracji Społecznej oraz pracowników Sekcji Interwencji Kryzysowej i poradnictwa Specjalistycznego.

Grupy wsparcia – 19 grup dla 256 osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, korzystających ze wsparcia pomocy społecznej. Zawarto z tymi osobami kontrakty socjalne. Udział w tych grupach wsparcia rozpoczęło 266 osób, zakończyło 223 osoby, przerwały uczestnictwo 43 osoby. W ramach tych grup wsparcia została utworzona 1 grupa dla kobiet – ofiar przemocy domowej.

W ramach tych grup zorganizowane i sfinansowane zostało:

- poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych,
- poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia umiejętności zawodowych,
- poradnictwo pedagogiczne,
- poradnictwo prawne,
- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo psychologa rodzinnego,
- zajęcia z zakresu zdrowia publicznego,
- zajęcia z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- zajęcia z zakresu rehabilitacji,
- zajęcia z zakresu resocjalizacji,
- zajęcia z zakresu ratownictwa przedmedycznego,
- zajęcia psychoedukacyjne w obszarze profilaktyki uzależnień,
- opracowanie Indywidualnego Planu Działania,
- wsparcie psychologiczne,
- warsztaty autoprezentacji z elementami wizażu,
- zajęcia z obsługi komputera,
- zajęcia z zakresu zdrowego żywienia.

Dla 118 osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo zostały zorganizowane kursy zawodowe. Ogółem udział w szkoleniach rozpoczęły 122 osoby, przerwało 7 osób, a szkolenia ukończyło 115 osób

I etap szkoleń tzw. blok motywacyjny: poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia umiejętności zawodowych, poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych. II etap szkoleń: kursy i szkolenia podnoszące kompetencje i umożliwiające podjęcie aktywności zawodowej.

- Sprzedawca z nauką języka angielskiego i obsługą kas fiskalnych – 20 osób,
- Kucharz – kelner z obsługą kas fiskalnych – 20 osób,
- Opiekun osób chorych, niepełnosprawnych, dzieci, pomoc domowa – 20 osób,
- Magazynier z obsługą wózków widłowych – 29 osób,
- Spawacz elektryczny metodą MAG – 6 osób,
- Brukarz – 4 osoby,
- Operator koparko – ładowarki kl. III – 9 osób,
- Operator koparki jednonaczyniowej kl. III do pojemności łyżki 0,8m³ – 9 osób

Programy Aktywności Lokalnej– 8 PAL dla 75 os. – udział rozpoczęły 72 osoby, z czego 71 osób zakończyło udział, natomiast 1 osoba udział przerwała. Dla 11 uczestników PAL sfinansowano i zorganizowano konsultacje rodzinne w formie Konferencji Grupy Rodzinnej.

Grupa B działania prowadzone przez pracowników Działu Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej MOPR oraz ŚDŚ .

Grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych (umowy) w tym 1 grupa dla osób z zaburzeniami psychicznymi (kontrakty socjalne)– 5 grup dla 60 osób, w tym 12 osób uczestniczyło w zajęciach organizowanych przez ŚDŚ. Udział w tych grupach rozpoczęło 66 osób z czego 60 zakończyło, a 6 udział przerwało. Dla 43 osób niepełnosprawnych sfinansowany został udział w turnusach rehabilitacyjnych. W ramach tych grup zorganizowane i finansowane są m.in.:

- poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia umiejętności zawodowych,
- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo prawne,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- zajęcia z obsługi komputera,
- zajęcia z zakresu ratownictwa przedmedycznego,
- warsztaty taneczne,
- trening aktywności ruchowej,
- trening aktywności zawodowej,
- trening komunikacji,
- trening kulinarny.

Grupa C działania prowadzone przez pracowników socjalnych Działu Pomocy Instytucjonalnej.

Grupa socjalizacyjna (aneksy do Indywidualnych Programów Usamodzielnienia) – 1 grupa dla 12 osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze- udział w tej grupie rozpoczęło 14 osób z czego 12 udział zakończyło, a 2 osoby udział przerwały. Dla uczestników tej grupy zorganizowano:

- poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia umiejętności zawodowych,
- poradnictwo i wsparcie grupowe w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych,
- poradnictwo psychologiczne,
- warsztaty autoprezentacji z elementami wizażu,
- poradnictwo pedagogiczne,
- zajęcia z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Dla uczestników wszystkich grup wsparcia oraz Programów Aktywności Lokalnej przewidziano udział w działaniach o charakterze środowiskowym (spotkanie o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, turystycznym oraz sportowym). Zorganizowano:

- 29 pikników (integracyjne)
- 57 spotkań tematycznych (edukacyjne)
- 55 wyjść o charakterze sportowym
- 59 wspólnych wyjść do kina
- 20 wspólnych wyjść do teatru
- 31 wycieczek

Ponadto osobom biorącym udział w kursach zawodowych, grupach wsparcia oraz dla osób opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze przewidziano wsparcie finansowe w formie zasiłków.

Uczestnictwo w projekcie było dobrowolne i oparte na obiektywnych kryteriach rekrutacji. Grupa zróżnicowana była pod względem płci, wieku, poziomu wykształcenia oraz kompetencji zawodowych. Działania w ramach projektu systemowego odbyły się zgodnie z harmonogramem. Zrealizowano wszystkie zaplanowane dla beneficjentów przedsięwzięcia. W ramach osiągniętych rezultatów twardych 482 osoby ukończyły projekt zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką edukacyjną:

- a) Grupa A –zrealizowano 339 kontraktów (grupy wsparcia), 71 umów (PAL)
- b) Grupa B –zrealizowano 48 umów (grupy wsparcia dla ON), 12 kontraktów (grupa wsparcia dla ON z zaburzeniami psychicznymi),
- c) Grupa C -zrealizowano 12 aneksów do IPU (grupa wsparcia).

Ogółem koszt projektu wynosił 2.177.857,15 zł. w tym: dotacja z Europejskiego Funduszu Społecznego 1.949.182,15 zł, wkład własny 228.675,00 zł.

W roku 2011 kontynuowana była promocja i organizacja wolontariatu. Działania odbywały się w ramach wpisanego w projekt systemowy MOPR Klubu Wolontariusza. W czterech szkołach ponadgimnazjalnych przeprowadzone zostały zajęcia promocyjno-

edukacyjne mające zachęcić młodzież do pracy w obszarze szeroko pojętego wolontariatu. Podobne zajęcia przeprowadzono także w grupie wsparcia dla kobiet uczestniczących w Programie Aktywności Lokalnej. Systematycznie uzupełniana była baza danych w zakresie zapotrzebowania na pracę wolontariuszy oraz wykaz wolontariuszy współpracujących z ośrodkiem. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. zarejestrowanych zostało 116 osób, w tym 82 osoby to uczniowie i studenci, a 34 osoby dorosłe. Czynnych wolontariuszy czyli tych, którzy podjęli pracę w roku 2011 i tych którzy kontynuowali wcześniej podjęte zobowiązania, było 29 osób. Wśród grupy czynnych wolontariuszy 4 osoby wywodziły się z grupy klientów MOPR. Dobrowolna praca na rzecz innych przyczyniła się do ich aktywizacji społecznej. Wolontariusze, z którymi zawarte zostało porozumienie o współpracy wspierają etatowych wychowawców świetlic profilaktyczno-wychowawczych w ich codziennej pracy. Pomagają dzieciom w odrabianiu zadanych lekcji, a także organizują im wolny czas, poprzez proponowanie gier i zabaw. Inna grupa wolontariuszy wspomaga osoby starsze i niepełnosprawne w ich samodzielnym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania. Ze środków pozyskanych z EFS, sfinansowano wolontariuszom i ich podopiecznym 3 wspólne seanse w Multikinie, jak również wyjście do kręgielni i restauracji. W czerwcu odbył się także piknik integracyjny na „Zawiślu”, który był okazją na wzajemne poznanie się wolontariuszy pracujących w różnych placówkach i różnych obszarach pomocowych.

Dnia 31 grudnia 2011 r. IVP Bydgoszcz wyemitowała reportaż, w którym przedstawione były działania wolontariuszy wrocławskiego MOPR. Dokument ukazywał zaangażowanie wolontariuszy w środowisku dzielnicy Loepoldowo, oraz pracę licealistów na rzecz wychowanków Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Zapiecek”.

W 2011 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował 2 programy celowe PFRON wspierające podejmowane przez samorząd lokalne działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym:

1. „Wyrównywanie różnic między regionami” – obszar C

W omawianym okresie w realizacji pozostawały 3 wieloletnie umowy zawarte w latach 2006 - 2007 z pracodawcami na dofinansowanie wyposażenia 13 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

2. „Wyrównywanie różnic między regionami II”, - obszar D

W ramach tego programu pozyskano środki finansowe w wysokości 69 000 zł na zakup środka transportu do przewozu niepełnosprawnych pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej przy ul. Nowomiejskiej 19 we Wrocławku.

3. Inne podjęte w 2011r. inicjatywy na rzecz osób niepełnosprawnych

Poza realizacją projektu pod nazwą „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Wrocław” - współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - w którym jedną z grup beneficjentów stanowiły osoby niepełnosprawne, w 2011r. MOPR realizował również współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego projekt konkursowy pod nazwą „JESTEŚMY AKTYWNI”. Wartość projektu wynosiła 1 182 028,49 zł w tym kwota 1 004 724,14 zł finansowana ze środków europejskich, kwota 177 304,26 zł była dotacją celową z budżetu krajowego. Projekt ten był skierowany do niepełnosprawnych mieszkańców Wrocławka, będących w wieku aktywności zawodowej, niepracujących i nieaktywnych zawodowo miał na celu pobudzenie aktywności społecznej oraz pomoc w kształtowaniu i nabyciu umiejętności zawodowych 140 osobom niepełnosprawnym zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Ponadto w okresie sprawozdawczym prowadzona była na bieżąco współpraca z Biurem Prasowym Urzędu Miasta oraz lokalnymi mediami. Za pośrednictwem mediów informowano

mieszkańców miasta o pomocy oferowanej przez ośrodek . celem upowszechnienia i udostępnienia możliwości uzyskania pomocy, zasadach jej przyznawania oraz istotnych dla świadczeniobiorców zmianach przepisów. Na podstawie przekazanych materiałów w prasie ukazywały się komunikaty, informacje oraz artykuły dotyczące pomocy społecznej, w tym również bieżące informacje dotyczące pojawiających się inicjatyw skutkujących dla określonych grup odbiorców powstawaniem uprawnień do korzystania z pomocy społecznej.

Sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej na 2011 rok realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku

Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej na 2011 rok było zwiększenie aktywności mieszkańców, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem we wszystkich obszarach życia społecznego, poprzez wprowadzenie i rozwój aktywnych form integracji z zastosowaniem działań o charakterze środowiskowym i wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji. W ramach realizacji Programu Aktywności Lokalnej w 2011 r. podejmowano działania w zakresie poprawy funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzmocnienia rodziny, przygotowania do samodzielnego podejmowania decyzji i działań w sytuacjach problemowych oraz ponoszenia odpowiedzialności za te decyzje i działania. W ramach realizacji tego programu pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie zrealizowali niżej opisane projekty socjalne skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia

I. „Rodzina jest najważniejsza”

Głównym celem projektu było zwiększenie aktywności społecznej u 10 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia, uświadomienie potrzeb, w tym zawodowych, poprzez aktywne formy integracji społecznej.

Cele szczegółowe to:

- motywowanie do pozytywnych zmian prowadzących do prawidłowego wypełniania ról społecznych, w tym roli rodzica,
- zwiększenie umiejętności pełnienia ról społecznych,
- promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego z dziećmi,
- aktywizacja zawodowa,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- zwiększenie umiejętności efektywnego wykorzystania porad oraz wsparcia specjalistycznego,
- budowanie więzi rodzinnych.

Odbiorcy projektu.

Grupę docelową projektu stanowiło 10 osób (oraz 15 dzieci - otoczenie), korzystających z pomocy społecznej, niepracujących, w wieku aktywności zawodowej. Wyłoniona grupa charakteryzowała się niewydolnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych wobec swoich dzieci i bezradnością wobec problemów życia codziennego. Projekt ukończyło 9 osób.

Podjęte działania:

- spotkania z doradcą zawodowym – celem zajęć było nabycie wiedzy w zakresie metod i form poszukiwania pracy, sposobu poruszania się po rynku pracy, nabycie umiejętności samodzielnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz określenie ścieżki rozwoju zawodowego,
- spotkania z psychologiem – celem zajęć było zwiększenie umiejętności komunikacyjnych, interpersonalnych, wzrost wiedzy o sobie samym, radzenia sobie ze stresem i złością, zwiększenie umiejętności zastosowania zachowań asertywnych,
- spotkania ze specjalistą w zakresie zdrowia publicznego – celem zajęć było uświadomienie wartości życia w zdrowiu, podniesienie wiedzy o wpływie prowadzenia aktywnego trybu życia na zdrowie,
- organizacja warsztatów terapii zajęciowej – celem zajęć było zwiększenie umiejętności manualnych, nabycie umiejętności wspólnego z dziećmi i twórczego sposobu spędzania czasu wolnego,
- działania środowiskowe - wspólne wyjście rodziców z dziećmi do biblioteki, kina, itp.,
- organizacja pikniku rodzinnego – celem była integracja rodzin i dzieci oraz aktywizowanie uczestników poprzez włączenie ich do prac nad organizacją pikniku.

Rezultaty:

- poprawa funkcjonowania rodziny, w tym zachowania dzieci u 9 osób,
- zwiększenie umiejętności pełnienia ról społecznych u 9 osób,
- zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej u 9 osób,
- wzrost poczucia własnej wartości matek i dzieci,
- wzrost poczucia więzi z rodziną,
- nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy i sporządzania dokumentów aplikacyjnych,
- wzrost wiedzy o zdrowym stylu życia.

Termin realizacji: Projekt zrealizowano w okresie 1 kwietnia – 3 sierpnia 2011 r

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”.

II. „Mam talent”

Głównym celem projektu było poszukiwanie nowych rozwiązań umożliwiających rozbudzenie potrzeb społecznych oraz aktywności społecznej, edukacyjnej i kulturalnej.

Cele szczegółowe to:

- integracja społeczna uczestników projektu oraz uwrażliwienie na potrzeby innego pokolenia, a także budowanie więzi rodzinnych,
- wzrost umiejętności manualnych,
- poprawa umiejętności interpersonalnych,
- kształtowanie pozytywnych zmian w indywidualnym funkcjonowaniu społecznym,
- motywowanie do pozytywnych zmian prowadzących do prawidłowego wypełniania ról społecznych,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- pomoc w wychodzeniu z izolacji i osamotnienia,
- budowanie poczucia odpowiedzialności za własne życie.

Odbiorcy projektu.

Grupę docelową projektu stanowiło 10 kobiet i ich otoczenie, czyli pozostali członkowie rodziny. Wyłoniona grupa kobiet charakteryzowała się biernością i bezradnością życiową, brakiem umiejętności podejmowania decyzji, rozwiązywania własnych problemów, przewidywania konsekwencji swoich działań, uzależnieniem od pomocy społecznej. U osób tych zaobserwowano zjawisko wycofania, zamknięcia w sobie i odrzucenia, brak potrzeby zaistnienia na rynku pracy. Wszystkie zaproszone do projektu kobiety ukończyły go.

Podjęte działania:

- spotkania z dietetykiem - celem zajęć było nabycie wiedzy o zdrowym odżywianiu, planowaniu posiłków ze skromnego budżetu domowego,
- organizacja zajęć z terapeutą zajęciowym – celem zajęć było podniesienie sprawności manualnej, zapoznanie z nowymi technikami prac ręcznych m. in. decoupage, umożliwienie wykazania się własną kreatywnością i umiejętnościami, rozładowywanie napięć i stresu,
- organizacja zajęć z socjoterapeutą – celem zajęć była poprawa umiejętności interpersonalnych, definiowanie własnych oczekiwań i potrzeb, nabycie umiejętności sztuki wyboru, pewności siebie,
- poradnictwo psychologiczne – celem zajęć było poznanie i kierowanie relacjami z innymi, radzenie sobie ze stresem, nabycie umiejętności zachowań asertywnych, wyrażania emocji, siły poczucia wartości,
- organizacja warsztatów pedagogicznych – zajęcia ukierunkowane były na wzrost kompetencji wychowawczych poprzez poznanie i trenowanie skutecznych metod komunikacji z dzieckiem, odkrywanie właściwych metod i stylów wychowawczych,

uświadomienie i wykorzystanie potencjału osobistego w relacji z dzieckiem i partnerem w sposobach wprowadzania w rodzinie prawidłowego funkcjonowania,

- organizacja działań środowiskowych, poznawczych w tym integracyjnych – celem działań była integracja grupy oraz promowanie aktywnego stylu życia poprzez wyjścia do kina, wycieczkę do Torunia połączoną ze zwiedzaniem miasta.

Rezultaty:

- wzrost umiejętności manualnych,
- wzrost umiejętności interpersonalnych,
- wzrost umiejętności indywidualnego funkcjonowania społecznego,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- integracja społeczna uczestników projektu,
- wzrost aktywności społecznej.

Termin realizacji:

Projekt był realizowany w okresie 1 czerwca – 30 września 2011 r.

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”

III. „Nie trać wiary - bądź aktywna”

Głównym celem projektu była aktywizacja społeczna i zawodowa bezrobotnych kobiet zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających z pomocy społecznej.

Cele szczegółowe:

- motywowanie do pozytywnych zmian prowadzących do prawidłowego wypełniania ról społecznych,
- budowanie poczucia odpowiedzialności za własne życie,
- podniesienie poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki zdrowotnej,
- promocja zdrowego stylu życia,
- promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu,
- kształtowanie pozytywnych zmian w indywidualnym funkcjonowaniu społecznym,
- aktywizacja zawodowa.

Odbiorcy projektu:

Grupę docelową projektu stanowiło 10 osób w wieku produkcyjnym, w przedziale wiekowym 45 – 55 lat, bezrobotnych powyżej 12 miesięcy, korzystających z pomocy społecznej, zamieszkałych w rejonie działania OSPS Nr 3 „Wschód”. Osoby te zostały zobowiązane umową do uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych i socjoterapeutycznych przez okres 4 miesięcy.

Podjęte działania:

- organizacja poradnictwa specjalistycznego grupowego z doradcą zawodowym – celem zajęć było nabycie umiejętności poruszania się na rynku pracy, samodzielnego przygotowywania dokumentów aplikacyjnych i umiejętności prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą oraz określenie ścieżki rozwoju zawodowego,
- organizacja poradnictwa specjalistycznego, grupowego z socjoterapeutą – celem zajęć było zwiększenie umiejętności interpersonalnych, nabycie umiejętności zachowań asertywnych i zwiększenie poczucia wartości i sprawczości własnych działań, a także radzenie sobie ze stresem i nabycie umiejętności rozwiązywania problemów życia codziennego,
- organizacja poradnictwa specjalistycznego, grupowego z prawnikiem – celem spotkań było nabycie wiedzy z zakresu prawa rodzinnego, administracyjnego, cywilnego, a także prawa spadkowego,
- organizacja poradnictwa specjalistycznego, grupowego z psychologiem – celem zajęć było fachowe wsparcie w zakresie radzenia sobie z problemami natury emocjonalnej, zwiększenie umiejętności komunikacyjnych, interpersonalnych, wzrost wiedzy o sobie

samym, radzenia sobie ze stresem i złością, zwiększenie umiejętności zastosowania zachowań asertywnych,

- organizacja poradnictwa specjalistycznego, grupowego z wizażystką – celem zajęć było uświadomienie wagi wyglądu zewnętrznego na postrzeganie przez innych, nabycie umiejętności dbania o wygląd zewnętrzny oraz higieniczny tryb życia,
- organizacja poradnictwa specjalistycznego, grupowego z dietetykiem – celem zajęć było nabycie wiedzy z zakresu zdrowego żywienia w tym umiejętności wykluczania błędów żywieniowych, żywienie w różnego rodzaju chorobach,
- organizacja działań o charakterze środowiskowym: spotkania o charakterze turystycznym, kulturalnym, edukacyjnym, integracyjnym – celem prowadzonych działań środowiskowych była integracja społeczna oraz promowanie aktywnych i twórczych form spędzania czasu wolnego.

Rezultaty:

- wzrost poczucia własnej wartości,
- wzrost umiejętności prawidłowego funkcjonowania,
- zwiększenie umiejętności komunikacyjnych,
- wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie,
- zwiększenie umiejętności poruszania się na rynku pracy,
- zwiększenie aktywności uczestników projektu,
- poprawa funkcjonowania społecznego uczestników projektu,
- wzrost motywacji do podjęcia pracy i kształcenia w celu zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych

Termin realizacji:

Projekt został zrealizowany w okresie 1 kwietnia – 26 lipca 2011 r.

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”.

IV. „Tęczowe Osiedle IV”

Celem głównym projektu była reintegracja społeczna rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wzbudzenie aktywności społecznej poprzez podejmowanie wspólnych działań zmierzających do poprawy funkcjonowania rodzin i poprawy warunków mieszkaniowych.

Cele szczegółowe to:

- budowanie systemu motywującego do podjęcia wspólnych działań na rzecz własnego środowiska,
- kształtowanie pozytywnych zmian w indywidualnym funkcjonowaniu społecznym,
- kształtowanie pozytywnych postaw w działaniach mieszkańców, jako grupy społecznej,
- prezentowanie zachowań pożądanых społecznie,
- promowanie postaw akceptowanych społecznie,
- kształtowanie wśród mieszkańców miasta nowego wizerunku mieszkańca Leopoldowa, jako człowieka, który potrafi budować i dbać o wspólny majątek

Odbiorcy projektu.

Projekt skierowany był do mieszkańców osiedla socjalnego przy ul. Zakręt 8 we Włocławku. Ostateczni beneficjenci to grupa 10 osób wyłoniona spośród mieszkańców bloku nr 3. Osoby te zostały zobowiązane do uczestnictwa w projekcie przez okres 4 miesięcy.

Podjęte działania:

- powołanie zespołu zadaniowego – w skład zespołu weszli także uczestnicy projektu,
- organizacja warsztatów w zakresie nabywania nowych umiejętności zawodowych – celem zajęć było zwiększenie wiedzy w zakresie poruszania się po rynku pracy, nabycie umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych,

- wspólne planowanie działań skierowanych na poprawę warunków życia i poprawę warunków mieszkaniowych – celem spotkań było wspólne z mieszkańcami bloku zaplanowanie robót remontowych,
- organizacja warsztatów z instruktorem z zakresu prac remontowo budowlanych – celem warsztatów było nabycie umiejętności wykonywania prac malarskich, drobnych robót remontowych, nabycie wiedzy z zakresu przepisów bhp,
- organizacja wspólnej pracy mieszkańców, niwelująca skutki dotychczasowej dewastacji wspólnych powierzchni mieszkalnych,
- organizacja warsztatów socjoterapeutycznych – celem zajęć było zwiększenie umiejętności interpersonalnych, nabycie umiejętności zachowań asertywnych i zwiększenie poczucia wartości i sprawczości własnych działań, a także radzenie sobie ze stresem i umiejętności rozwiązywania problemów życia codziennego,
- organizacja działań środowiskowych: wyjście do kina, kręgielni, pizzerii, uroczysty obiad - celem prowadzonych działań środowiskowych była integracja społeczna oraz promowanie aktywnych i twórczych form spędzania czasu wolnego.

Termin realizacji:

Projekt został zrealizowany w okresie 1 kwietnia – 28 lipca 2011 r.

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków własnych w ramach realizacji projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”.

V. „Tęczowe Osiedle V”

Celem głównym projektu była reintegracja społeczna rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wzbudzenie aktywności społecznej poprzez podejmowanie wspólnych działań zmierzających do poprawy funkcjonowania rodzin i poprawy warunków mieszkaniowych

Cele szczegółowe to:

- budowanie systemu motywującego do podjęcia wspólnych działań na rzecz własnego środowiska,
- kształtowanie pozytywnych zmian w indywidualnym funkcjonowaniu społecznym,
- kształtowanie pozytywnych postaw w działaniach mieszkańców, jako grupy społecznej,
- prezentowanie zachowań pożądanых społecznie,
- promowanie postaw akceptowanych społecznie,
- kształtowanie wśród mieszkańców miasta nowego wizerunku mieszkańca Leopoldowa, jako człowieka, który potrafi budować i dbać o wspólny majątek

Odbiorcy projektu:

Projekt skierowany był do mieszkańców osiedla socjalnego przy ul. Zakręt 8 we Włocławku. Ostateczni beneficjenci, czyli grupa 10 osób, zostali wybrani spośród osób, które wyraziły chęć uczestnictwa w projekcie. Osoby te zostały zobowiązane do uczestnictwa w projekcie przez okres 4 miesięcy.

Podjęte działania.

- powołanie zespołu zadaniowego – w skład zespołu weszli także uczestnicy projektu,
- organizacja warsztatów w zakresie nabywania nowych umiejętności zawodowych – celem zajęć było zwiększenie wiedzy w zakresie poruszania się po rynku pracy, nabycie umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych,
- wspólne planowanie działań skierowanych na poprawę warunków życia i poprawę warunków mieszkaniowych – celem spotkań było wspólne z mieszkańcami bloku zaplanowanie robót remontowych,
- organizacja warsztatów z instruktorem z zakresu prac remontowo budowlanych – celem warsztatów było nabycie umiejętności wykonywania prac malarskich, drobnych robót remontowych, nabycie wiedzy z zakresu przepisów bhp,

- organizacja wspólnej pracy mieszkańców, niwelująca skutki dotychczasowej dewastacji wspólnych powierzchni mieszkalnych,
- organizacja warsztatów socjoterapeutycznych – celem zajęć było zwiększenie umiejętności interpersonalnych, nabycie umiejętności zachowań asertywnych i zwiększenie poczucia wartości i sprawczości własnych działań, a także radzenie sobie ze stresem i umiejętności rozwiązywania problemów życia codziennego,
- organizacja działań środowiskowych: wyjście do kina, kręgielni, pizzerii, uroczysty obiad - celem prowadzonych działań środowiskowych była integracja społeczna oraz promowanie aktywnych i twórczych form spędzania czasu wolnego.

Rezultaty.

- integracja społeczności lokalnej skoncentrowanej na wspólnym celu, wspólne działania na rzecz poprawy warunków życia,
- wzrost poczucia odpowiedzialności za wspólną przestrzeń mieszkalną,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- wzrost świadomości mieszkańców, że warunki ich życia zależą od nich samych,
- wzrost umiejętności pełnienia ról społecznych,
- wzrost umiejętności radzenia sobie z agresją,
- wzrost umiejętności prawidłowego funkcjonowania,
- poprawa warunków mieszkaniowych,
- zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców bloku.

Termin realizacji:

Projekt został zrealizowany w okresie 1 sierpnia – 30 listopada 2011 r.

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków własnych w ramach realizacji projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”.

VI. „Zapieckowa rodzina”

Głównym celem projektu była reintegracja społeczna rodzin, w których istnieje problem bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych

Cele szczegółowe projektu to:

- przełamanie barier w kontaktach z instytucjami pomocowymi,
- zwiększenie umiejętności rodziców w pełnieniu ról społecznych, w tym roli rodzica,
- mobilizowanie do wspierania dziecka w jego wszechstronnym rozwoju,
- aktywizacja rodzin objętych projektem,
- promowanie aktywnego stylu życia,
- promocja wolontariatu wśród beneficjentów pomocy społecznej.

Odbiorcy projektu:

Projekt skierowany był do 5 rodzin z dziećmi, gdzie występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Osoby te zostały zobowiązane do uczestnictwa w zajęciach przez okres 8 miesięcy.

Podjęte działania:

- organizacja zajęć w zakresie nabywania umiejętności rozwiązywania problemów w rodzinie,
- organizacja warsztatów psychologicznych, zwiększających umiejętności komunikowania się w rodzinie,
- wprowadzenie do rodziny asystenta rodziny,
- organizacja działań środowiskowych: promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.

Rezultaty.

- zwiększenie umiejętności pełnienia ról społecznych,
- integracja społeczna osób objętych projektem,
- zwiększenie aktywności uczestników projektu,
- zwiększenie umiejętności rozwiązywania problemów w rodzinie,
- zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami,
- poprawa poziomu funkcjonowania rodziny.

Termin realizacji:

Projekt zrealizowano w okresie 1 kwietnia – 30 listopada 2011 r.

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizacji projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”.

VII. „Dam radę”

Głównym celem projektu było podniesienie poziomu wydolności i funkcjonowania rodziny w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, wyzwolenie motywacji do pozytywnych zmian prowadzących do prawidłowego wypełniania ról społecznych

Cele szczegółowe to:

- zwiększenie umiejętności rodziców w pełnieniu ról społecznych, w tym roli rodzica,
- mobilizowanie do wspierania dziecka w jego wszechstronnym rozwoju,
- aktywizacja rodzin objętych projektem,
- promowanie aktywnego stylu życia

Odbiorcy projektu.

Projekt skierowany był do 5 rodzin z dziećmi, niewydolnych wychowawczo z terenu działania Świetlicy profilaktyczno – wychowawczej „Zachęta”. Osoby te zostały zobowiązane do uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych i socjoterapeutycznych przez okres 8 miesięcy.

Podjęte działania:

- organizacja zajęć z pedagogiem w zakresie nabywania umiejętności rozwiązywania problemów w rodzinie, pełnienia roli rodzica,
- organizacja warsztatów psychologicznych, zwiększających umiejętności komunikowania się w rodzinie,
- organizacja treningów kształtujących umiejętności radzenia sobie ze stresem, zachowania asertywne,
- organizacja aktywnych form spędzania czasu wolnego.
- wprowadzenie nowej metody pracy z rodziną problemową – asystent rodziny

Rezultaty:

- zwiększenie umiejętności rozwiązywania problemów w rodzinie,
- zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami.
- zwiększenie umiejętności pełnienia ról społecznych,
- zwiększenie umiejętności poruszania się po rynku pracy,
- poprawa poziomu funkcjonowania rodziny.

Termin realizacji projektu:

Projekt został zrealizowany w okresie 1 kwietnia – 30 listopada 2011 r

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”.

VIII. „Pomoc w rodzinie”

Celem projektu była integracja społeczna prowadząca do zaktywizowania rodzin długotrwale korzystających z pomocy społecznej, wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Aktywizacja powyższych rodzin wraz z ich otoczeniem zmierzała do zapewnienia dzieciom w rodzinach zaspokojenia podstawowych potrzeb, zmotywowania beneficjentów pomocy społecznej do pracy na rzecz pozytywnych zmian prowadzących do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie i środowisku, a tym samym wypełniania ról społecznych, zwiększenie motywacji u członków otoczenia społecznego do wsparcia i pomocy osobom wykluczonym, nabycie umiejętności grupowego rozwiązywania trudnych sytuacji z wykorzystaniem nowego narzędzia pracy z rodziną, a mianowicie Konferencja Grupy Rodzinnej. Konferencja grupy rodzinnej jest innowacyjną metodą pracy z rodziną, w której w sposób szczególny wykorzystuje się zasoby i potencjał, jaki posiada rodzina. Realizatorem powyższego przedsięwzięcia był MOPR Włocławek przy współpracy z Fundacją „Nadzieja dla rodzin” z Torunia

Odbiorcy projektu.

Do projektu w 2011 r. zgłoszono 11 rodzin, w których poza bezrobociem i długotrwałym korzystaniem ze wsparcia naszego ośrodka posiadały istotne problemy związane z właściwym sprawowaniem opieki nad dziećmi.

W ramach projektu podjęto następujące działania:

- Praca metodą Konferencja Grupy Rodzinnej, w ramach której wykonywano następujące czynności:
  - wstępna rekrutacja rodzin i kwalifikowanie do pracy tą metodą przez pracownika socjalnego,
  - zapoznanie rodziny podstawowej z zasadami KGR, przygotowanie rodziny i uzyskanie zgody na pracę tą metodą, wypełnienie kwestionariusza karty zgłoszeniowej i zgłoszenie rodziny do KGR – działania pracownika socjalnego, jako osoby zgłaszającej,
  - zakwalifikowanie rodziny – wyznaczenie koordynatora KGR w oparciu o listę koordynatorów Fundacji „Nadzieja dla rodzin”,
  - działania integracyjne, prowadzone przez koordynatora KGR, mające na celu wspieranie jak największej liczby członków rodziny oraz przyjaciół przygotowujących spotkanie – konferencję. Zachęcanie rodziny do przybycia na konferencję, motywowanie do stworzenia planu rozwiązania sytuacji problemowej. Stworzenie takiej atmosfery, w której rodzina podstawowa będzie czuła, iż to ona jest organizatorem konferencji, a koordynator jedynie zbiera ustalenia lub negocjuje je między poszczególnymi członkami rodziny. Zakończeniem powyższych działań jest spotkanie Konferencji Grupy Rodzinnej,
  - spotkanie Konferencji Grupy Rodzinnej - w ramach tego spotkania podejmowane były również działania w zakresie poradnictwa lub konsultacji specjalistycznych ustalanych z rodziną w zależności od sytuacji i potrzeb, jakie w rodzinach występowały. Zakończenie Konferencji Grupy Rodzinnej nie jest jednoznaczne z zakończeniem pracy z rodziną. Na tym etapie działań wycofywał się koordynator, a dalszą współpracę z rodziną, mającą na celu monitorowanie i wspieranie samej rodziny w realizacji planu, przejmowali pracownicy socjalni,
- Poradnictwo specjalistyczne – rodziny pracujące metodą KGR korzystały z konsultacji specjalistycznych w zakresie pełnienia ról rodzicielskich.
- Zorganizowane zostały również warsztaty motywacyjno – integracyjne w zakresie rozwijania umiejętności społecznych,
- Zapewniono szereg usług w zakresie animacji lokalnej skierowanych do beneficjentów projektu, jak również wzbogacających warsztat pracy i umiejętności pracowników socjalnych w kontekście metody KGR.

Rezultaty projektu:

W wyniku podjętych wyżej działań na 11 rodzin zgłoszonych do pracy metodą Konferencji Grupy Rodzinnej - 11 rodzin zorganizowało spotkanie, na którym został stworzony plan reintegracji. W związku z powyższym osiągnięto następujące rezultaty.

- 11 rodzin stworzyło plan reintegracji zmierzający do poprawy sytuacji rodziny podstawowej,
- w 6 rodzinach wzrosło poczucie bezpieczeństwa dzieci oraz zaistniała realna szansa na poprawę warunków ich rozwoju i funkcjonowania,
- 11 rodzin uzyskało wzmocnienie od członków rodzin i przyjaciół, poprzez aktywizację rodziny w szerokim zakresie, został stworzony system wsparcia społecznego, umożliwiając skuteczne działania na rzecz poprawy sytuacji rodziny i pozostawienie dzieci w rodzinie biologicznej,
- w 11 rodzinach zwiększyło się poczucie odpowiedzialności nie tylko za członków najbliższej, ale i tej dalszej rodziny,
- w 11 rodzinach stworzono warunki do odbudowania, naprawienia i utrzymywania głębokich więzi rodzinnych,
- 11 rodzin zdobyło doświadczenie w zakresie samodzielnego rozwiązywania trudnych sytuacji i codziennych problemów życiowych,
- dla 11 rodzin opracowano narzędzie pracy socjalnej do wykorzystania przez prowadzących rodzinę pracowników socjalnych.

Termin realizacji:

Projekt został zrealizowany w okresie 1 kwietnia – 30 listopada 2011 r.

Źródło finansowania:

Projekt został sfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizacji projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”.

V. KADRA I ZARZĄDZANIE ZASOBAMI

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było ogółem 261 pracowników w tym w Dziale Pomocy Środowiskowej 99 pracowników socjalnych, w Dziale Pomocy Instytucjonalnej 53 pracowników merytorycznych, w Dziale Rehabilitacji 11 osób, w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych 38 pracowników, w Miejskim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności 6 pracowników, 2 radców prawnych, 1 osoba Główny Specjalista ds ISO, a obsługę administracyjno – księgową stanowiło 46 pracowników (w tym pracownicy gospodarczy). Należy zaznaczyć, że wśród pracowników merytorycznych wszystkie osoby posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe, zgodnie z przepisami regulującymi zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia. Ośrodek spełnia wymagania formalne nałożone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zatrudnienia pracowników socjalnych tj. minimum 1 pracownik socjalny na 2 000 mieszkańców gminy. Ogółem w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 67 pracowników socjalnych w tym 58 terenowych pracowników socjalnych, 43 osób posiada wykształcenie wyższe, 31 pracowników socjalnych posiada specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, 10 terenowych pracowników socjalnych posiada Specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

Dyrektor MOPR w sposób ciągły podejmuje działania na rzecz rozwoju zawodowego pracowników. Działając na rzecz pracowników umożliwiono uczestniczenie w szkoleniach i kursach, w tym głównie nieodpłatnych organizowanych przez różne podmioty. W celu zwiększenia profesjonalizacji działań powyższych pracowników w ramach Programu ROPS w Toruniu pn. „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadry” zapewniono dodatkowe szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe dla ogółem 49 pracowników, poprzez sfinansowanie kosztów dojazdu. Dla 15 pracowników sfinansowano uczestnictwo w różnego rodzaju konferencjach, podczas, których pracownicy reprezentowali ośrodek przedstawiając podejmowane działania w zakresie pomocy społecznej, m.in. Ogólnopolska Konferencja Pracowników Socjalnych, Konferencje Centrum Aktywności Lokalnej gdzie prezentowano osiągnięcia naszego ośrodka w zakresie aktywizacji osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i społeczności lokalnej na forum krajowym itp. W ramach wymiany doświadczeń w październiku pracownicy socjalni zorganizowali wizytę studyjną dla beneficjentów pomocy społecznej z Gdańska, którzy gościli wraz z opiekunami.

Organizacja i zarządzanie zasobami.

Realizacja zadań statutowych w 2011 roku, tak jak i w latach poprzednich, została zapewniona poprzez odpowiednią organizację oraz prawidłowe przygotowanie i zarządzanie zasobami MOPR. Procesy zarządczo - kontrolne, pracownicy Ośrodka w zakresie posiadanych kwalifikacji i organizacja pracy zapewniły właściwą realizację: świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych, pomocy osobom niepełnosprawnym zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami społecznymi i planem finansowym zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta. W realizacji zadań obowiązywała zasada celowości i pomocniczości udzielanego wsparcia oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, w tym głównie z wymogami ustawy o finansach publicznych tj. skuteczności, rzetelności, efektywności działania. Realizowane procesy gospodarowania środkami finansowymi były nadzorowane i badane w sposób ciągły na zasadach spójnych ze standardami kontroli zarządczej. Sformalizowane zasady kontroli zarządczej, zgodnie z wytycznymi Prezydenta Miasta Włocławek ustalonymi w Zarządzeniu nr 4/2011 z dnia 5 stycznia 2011 r., zostały wprowadzone w MOPR Zarządzeniem nr 2 / 2011 Dyrektora MOPR, z dnia 14 lutego 2011 r.

Zagadnienia dotyczące nadzorowania jakości udzielanych świadczeń.

W systemie zarządzania Ośrodkiem funkcjonują podsystemy zarządzania: finansami, kadrami, zasobami materialnymi, zbiorami danych osobowych i jakością udzielanych świadczeń.

Wypracowane w toku wieloletniej działalności procedury postępowania, dostosowywane do obowiązujących standardów i tzw. dobrej praktyki dają podstawy do wykonywania zadań zgodnie z wymogami. Uwzględniając jednak wielość przepisów regulujących działalność statutową Ośrodka i liczbę wydawanych decyzji - ok. 65 000, wzorując się na nowych trendach badania jakości udzielania świadczeń, przeprowadzamy audyty w oparciu o standardy normy PN-EN ISO 9001. W okresie sprawozdawczym zaplanowano i zrealizowano 18 audytów procesów i procedur udzielania świadczeń, w tym 6 w jednostkach realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej podlegające ocenie Dyrektora MOPR. Głównym celem „Programu audytów na rok 2011” było badanie i ocena rzetelności, efektywności i jakości udzielanych świadczeń, w tym powstającej dokumentacji i ochrony danych osobowych. Przeprowadzono badanie i ocenę wewnętrznych procesów i procedur MOPR w zakresie udzielania świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz przyznawania dodatków mieszkaniowych i pomocy osobom niepełnosprawnym. Cztery audyty przeprowadzono w placówkach opiekuńczo - wychowawczych: we Włocławku w PO-W „Maluch” przy ul. Sielskiej 3 i IDD „Paulinka” przy ul. Pszczelej 20 oraz w PO-W w Brzeziu i DD w Lubieniu Kujawskim. Badanie dotyczyło procedur przyjęcia i pobytu w placówce dziecka skierowanego przez MOPR oraz pracy z jego rodziną biologiczną. W zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez jednostki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia audytowano: Schronisko dla osób bezdomnych prowadzone przez „Caritas” Diecezji Włocławskiej (procedury przyjęcia i warunki pobytu) i Jadłodajnię Miejską „U Św. Antoniego” (procedury przygotowania i wydawania gorącego posiłku). Wnioski ustalone w wyniku przeprowadzonych służą doskonaleniu procesów udzielania pomocy oraz pogłębianiu współpracy z publicznymi i niepublicznymi Jednostkami działającymi w pomocy społecznej. Po zakończeniu roku budżetowego Dyrektor wraz z Zastępcami dokonał oceny wyników audytów oraz wskaźników realizacji zadań (w roku 2010 wprowadzono w MOPR system wskaźnikowej oceny realizacji procesów) W wyniku oceny ustalane są kierunki działania celem utrzymania wypracowanych standardów udzielanych świadczeń, wsparcia pomocy osobom niepełnosprawnym i realizacji zadań w zakresie aktywizacji i integracji. Działania na rzecz doskonalenia jakości udzielanych świadczeń, w tym rozwoju zawodowego pracowników są zgodne z zasadami kontroli zarządczej MOPR.

VI. PODSUMOWANIE I ZAMIERZENIA NA ROK 2012

W okresie sprawozdawczym w zakresie działań środowiskowych terenowi pracownicy socjalni różnymi formami pomocy objęli 9 298 rodzin. Poza przyznawaniem świadczeń w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych podejmowano szereg działań aktywizujących poprzez skierowanie do uczestnictwa w aktywnych formach wsparcia, do prac społecznie użytecznych wydając ogółem 125 skierowań, a także poprzez realizację 16 projektów socjalnych na rzecz społeczności lokalnych metodą CAL. Opiacowano program kompleksowego wsparcia osób bezdomnych na najbliższe lata. Ponadto podjęto działania w kierunku standaryzacji pomocy dla osób bezdomnych. W 2011 roku MOPR kontynuował działania w ramach projektu „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem projektu jest rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia. Działaniami projektu objęto 540 osób, a przyznana dotacja z Europejskiego Funduszu Społecznego wyniosła 1.949.182,15 zł. Dla uczestników projektu przewidziano uczestnictwo w grupach wsparcia, w module zawodowym, w Klubie Integracji Społecznej, oraz w Środowiskowym Domu Samopomocy, gdzie podejmowano wobec tych osób działania umożliwiające odbudowanie umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym. Należało do nich poradnictwo i wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych i zawodowych, zajęcia psychoedukacyjne w obszarze profilaktyki uzależnień oraz wsparcie psychologiczne. W ramach projektu działały także grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych, jak również dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto do projektu po raz kolejny wpisano działania Programu Aktywności Lokalnej, wprowadzając nową metodę pracy z rodziną, a mianowicie - asystent rodziny. Jej celem jest podniesienie poziomu wydolności rodziny w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Asystent rodziny ma za zadanie przede wszystkim zmienić stosunek osób w rodzinie do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na własne życie, podnieść samoocенę. Indywidualna pomoc służy rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny (rodziców, dzieci), osiągania wyznaczonych przez nich celów, wzbudzeniu w nich wiary w swoje możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań, do tej pory uznawanych za niemożliwe. Kontynuowano pracę metodą Konferencja Grupy Rodzinnej przeprowadzając 11 konferencji rodzinnych. Warto podkreślić, że ośrodek aktywnie uczestniczy w ważnych społecznie dyskusjach. Dlatego też pracownicy socjalni ośrodka corocznie uczestniczą w Ogólnopolskiej Konferencji Pracowników Socjalnych w Częstochowie. Wystąpienie delegacji naszych pracowników poświęcone podejmowaniu działań na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, ogłoszone w 2011 roku spotkało się z żywym przyjęciem i uznaniem środowiska pracowników socjalnych. Natomiast w trakcie zorganizowanej wizyty studyjnej w ramach wymiany doświadczeń pracownicy i podopieczni pomocy społecznej z Gdańska mogli zapoznać się z działaniami prowadzonymi przez włocławskich pracowników socjalnych w zakresie aktywizowania społeczności lokalnych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Podobnie zadania w zakresie pomocy instytucjonalnej realizowane były na bieżąco. I tak:

1. W zakresie zapewnienia dziennej i całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności osobom niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu:
  - a) W ostatnim roku zaobserwowano wzrost liczby osób zainteresowanych umieszczeniem w Domach Pomocy Społecznej. Znacząca ilość osób ubiegających się o skierowanie do w/w placówek i niewystarczające środki na finansowanie dopłat związanych z pobytem mieszkańców m. Włocławek w domach pomocy funkcjonujących na terenie innych powiatów uniemożliwiły przeprowadzenie procedur dot. umieszczenia. W związku z powyższym większość przypadków kierowano do placówek funkcjonujących na terenie

- m. Włocławek przy ul. Nowomiejskiej 19 oraz Dobrzyńskiej 102. Na dzień 31.12.2011r. na umieszczenie w różnego typu DPS oczekiwało łącznie 48 osób.
- b) Coraz więcej osób w deklaruje również swój udział w korzystaniu z pomocy, pobytu i uczestnictwa w zajęciach o charakterze kulturalno-terapeutycznym i społecznym w Ośrodku Dziennego Pobytu przy ul. Brzeskiej 15. Według stanu na dzień 31.12.2011 r. na skierowanie do w/w ośrodka wsparcia oczekiwało 12 osób.
2. W zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej praca koncentrowała się w szczególności na:
- pozyskiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej poprzez m.in. aktywny udział w kampanii Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego promującej rodzicielstwo zastępcze,
  - zapewnieniu możliwości dalszego pobytu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 36 dzieciom z terenu miasta Włocławek poprzez zlecenie podmiotom niepublicznym (Caritas Diecezji Włocławskiej i Zgromadzenie Zakonne Córek Najczystszej Serca Najświętszej Maryi Panny) zadania prowadzenia dwóch całodobowych placówek typu socjalizacyjnego w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2015 r.,
  - poprawie warunków lokalowych i podniesieniu standardu warunków bytowych w placówkach wsparcia dziennego (Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Zacisze” przy ul. Zakręt 8) oraz w mieszkaniach chronionych dla pełnoletnich wychowanków placówek o-w i rodzin zastępczych kontynuujących naukę (ul. Ptasia 1a),
  - wprowadzaniu nowych form i metod pracy z dzieckiem oraz wzbogacaniu oferty zajęć zagospodarowania czasu wolnego,
  - przygotowaniu procedury likwidacji Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego we Włocławku w związku art. 244 ust. 1 i 4 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887),
  - wdrażaniu obowiązującej od dnia 1 stycznia 2012r. w/w Ustawy wprowadzającej zmiany w zakresie organizowania rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
3. W zakresie zadań wynikających z Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493) :
- opracowano Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015, który przyjęty został uchwałą Nr VIII/46/11 Rady Miasta Włocławek z dnia 24 marca 2011 r.
  - przygotowano kompleksowo postępowanie związane z powołaniem przez Prezydenta Miasta Włocławek Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (Zarządzenie Nr 223/2011 z dnia 6 października 2011 r.),
  - po raz pierwszy we współpracy z Sądem Rejonowym we Włocławkiem zrealizowano program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy, który ukończyło 9 osób.
4. W zakresie pomocy i wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi:
- dostosowano funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy do wymogów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238 poz. 1586) poprzez m.in. ; - przygotowanie programu działalności i planu pracy Domu na rok 2012,
  - w ramach dochodzenia ŚDS do standardów wynikających z w/w rozporządzenia zakupiono sprzęt AGD w celu utworzenia brakującej pracowni kulinarnej dla uczestników Domu.

Realizując politykę jakości MOPR ukierunkowaną na doskonalenie obsługi klientów i dotrzymanie wymaganych standardów udzielanych świadczeń w roku 2011 zaplanowane audyty zrealizowano. Ich celem było ocena rzetelności, efektywności i jakości udzielanej pomocy, przyznawanych świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz dodatków mieszkaniowych. Badania i ocena potwierdziły działania według przyjętych procedur oraz stałe dążenie do podnoszenia jakości świadczeń udzielanych przez ośrodek oraz placówki opiekuńczo

- wychowawcze i dps działające na terenie Włocławka. Ciągłe doskonalenie działania na rzecz klientów MOPR możliwe jest dzięki dobrze przygotowanemu bilansowi potrzeb społecznych, infrastrukturze pomocowej dostosowanej do potrzeb Włocławka, środkom finansowym i pracownikom MOPR, kompetentnych, szanujących godność człowieka i stanowiących w przestizeganiu przepisów prawa

W roku 2012 planuje się prowadzenie niżej wymienionych działań:

W zakresie działań środowiskowych:

1. rozwijanie oraz rozszerzanie zakresu niepieniężnych form wsparcia udzielanego w ramach pomocy społecznej oraz środowiskowej metody pracy socjalnej dla osób długotrwale bezrobotnych, długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, kobiet samotnie wychowujących dzieci i podejmujących decyzję o powrocie na rynek pracy,
2. doksztalcanie kadry w zakresie ekonomii społecznej,
3. dalsze pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej na realizację nowych zadań w zakresie aktywnej integracji,
4. ciągle poprawianie dostępności i jakości pracy socjalnej,
5. dalsze doskonalenie pracy metodą CAL, wyodrębnienie stanowisk pracy w tej materii,
6. dalszy rozwój wolontariatu i zwiększenie liczby beneficjentów pomocy społecznej zaangażowanych w działania wolontariatu,
7. intensyfikacja działań na rzecz rodzin i osób z problemem uzależnień w tym poprzez działania filii Klubu Integracji Społecznej przy ul. Zakręt 8,
8. kontynuowanie działań na rzecz pomocy osobom bezdomnym, rozwiązywania problemu i łagodzenia skutków zjawiska bezdomności w mieście, w tym pilotażowe wdrożenie standardów pomocy osobom bezdomnym,
9. kontynuacja realizacji projektu systemowego „Aktywna Integracja – Projekt Systemowy MOPR Włocławek”,
10. zapewnienie w ramach pomocy i opieki nad osobami starszymi odpowiedniej ilości usług, a także wspierania rozwoju Klubów Seniora i innych inicjatyw podejmowanych na rzecz osób starszych,
11. realizacja projektu konkursowego współfinansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „S.O.S – SZANSA – ODWAGA – SUKCES”
12. upowszechnianie prac społecznie użytecznych jako instrumentu aktywizującego osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

W zakresie działań instytucjonalnych:

1. Wdrożenie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez:
  - dostosowanie struktury organizacyjnej MOPR do realizacji nowych uregulowań prawnych,
  - dostosowanie placówek wsparcia dziennego do obowiązujących przepisów,
  - dostosowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych do nowych form i typów instytucjonalnej pieczy zastępczej,
  - dostosowanie statusu rodzin zastępczych oraz wysokości pomocy pieniężnej i wynagrodzeń do obowiązujących od dnia 1 stycznia 2012 r. przepisów prawa,
  - współpraca z Kujawsko – Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Toruniu Oddział we Włocławku w zakresie przysposobień dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w pieczy zastępczej,
  - opracowanie powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012 – 2014,
  - promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej.

2. Rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz wdrażanie nowych form i metod pracy na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, w tym również na rzecz rodzin zastępczych.
3. Zapewnienie dzieciom przebywającym w placówkach wsparcia dziennego pomocy psychologicznej.
4. Intensyfikacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Przekształcenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w samodzielną jednostkę budżetową
6. Podwyższanie jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców Domów Pomocy Społecznej.

W zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych w tym działań w zakresie rehabilitacji zarówno społecznej jak i zawodowej finansowanych ze środków PFRON
2. Kontynuacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych w tym działań w zakresie aktywizacji zarówno społecznej jak i zawodowej ze środków pozabudżetowych w tym ze środków Unii Europejskiej.

W zakresie polityki jakości:

Celem dotrzymania wymaganych standardów, w tym warunków Certyfikatu Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji na rok 2012 zaplanowano 18 audytów ukierunkowanych na badanie obsługi klientów w zakresie rzetelności, efektywności i jakości udzielanej pomocy, przyznawanych świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych oraz pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym. Podnosimy jakość naszych działań pomocowych zgodnie z zasadami, którymi kierujemy się w codziennej pracy - poszanowanie człowieka potrzebującego pomocy i kompetencje w działaniu. Przyjęte formy badania realizacji zadań statutowych pozwalają na przygotowanie rzetelnej diagnozy i bilansu potrzeb społecznych oraz dostosowywanie infrastruktury pomocowej do rzeczywistych potrzeb mieszkańców Włocławka i posiadanych możliwości.

Materiał zebrała
Sekoja Pomocy Środowiskowej
MOPR

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
Maria Ignatowska

VII. POZOSTAŁE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie ze Statutem Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku sprawuje z ramienia Prezydenta Miasta nadzór nad samodzielnymi jednostkami organizacyjnymi wchodzącymi w skład systemu pomocy społecznej miasta Włocławek do których należą:

1. Całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze:

- 1.1. Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza we Włocławku ul. Żytnia 55,
- 1.2. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Maluch” we Włocławku ul. Sielska 3,

oraz realizujące zadania zapewniania opieki i wychowania w ramach umowy placówki niepubliczne:

- 1.3. Dom Dziecka im. Ks. Bp. Wojciecha Owczarka Caritas Diecezji Włocławskiej przy ul. Leśnej 2a,
- 1.4. Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” we Włocławku ul. Pszczela 20.

2. Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy we Włocławku ul. Sielska 3

3. Domy Pomocy Społecznej:

- 3.1. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Nowomiejska 19,
- 3.2. Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102.

Sprawozdanie z działalności
Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
ul. Żytnia 55 we Włocławku za rok 2011.

Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza we Włocławku mieści się na osiedlu Kazimierza Wielkiego przy ul. Żytniej 55 i działa w strukturach pomocy społecznej; w ramach miejskiego systemu opieki nad dzieckiem. Zatrudnia wyspecjalizowaną kadre pedagogiczną: pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego, pielęgniarkę 14 wychowawców zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin i 7 zatrudnionych na ½ etatu.

Placówka obejmuje opieką 50 wychowanków skierowanych na podstawie orzeczeń sądu rodzinnego, którzy wymagają zapewnienia całodobowej opieki. W skład placówki wchodzi: część socjalizacyjna – licząca 30 miejsc, w której działają 3 grupy wychowawcze (tzw. rodzinkowe); część interwencyjna – zapewniająca 10 miejsc dla dzieci przyjmowanych w sytuacji nagłej konieczności zapewnienia opieki (dowożonych przez policję, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, itp.) oraz w odrębnej części budynku dwa pięcioosobowe mieszkania usamodzielnienia dla 10 najstarszych wychowanków. Na koniec roku w placówce przebywało 49 wychowanków - 18 dziewcząt i 31 chłopców.

Dzięki szczególnemu zaangażowaniu kadry placówki w pracę z rodziną, m.in. prowadzone przez pedagoga systematyczne cotygodniowe zajęcia z udziałem rodziców naszych wychowanków, do domu mogło powrócić 5 wychowanków. Usamodzieliło się czworo pełnoletnich wychowanków. Jedna wychowanka, która trafiła do placówki będąc w początkowym okresie ciąży zawarła związek małżeński przed 18 rokiem życia (za zgodą sądu) i na tej podstawie opuściła placówkę.

Wychowankowie kontynuują naukę w różnego typu szkołach w zależności od ich możliwości intelektualnych i tak do szkoły:

- podstawowej na koniec roku uczęszczało 23 wychowanków,
- do gimnazjum 16 wychowanków,
- do szkoły zawodowej 6 wychowanków
- do technikum 4 wychowanków.

Ze względu na pogłębiający się proces demoralizacji, stwarzane problemy wychowawcze oraz nie realizowanie obowiązku szkolnego, mimo wysiłków wielu specjalistów dla 2 wychowanków uzyskane zostało postanowienie sądu o zmianie środka wychowawczego i umieszczeniu w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych.

Dzieci wymagające specjalistycznej opieki medycznej oraz leczenia farmakologicznego są pod stałą opieką lekarza neurologa, który przyjeżdża systematycznie do naszej placówki raz w miesiącu oraz pod opieką poradni pulmonologicznej i w zależności od potrzeb poradni ginekologicznej, dermatologicznej, stomatologicznej, ortodontycznej, laryngologicznej, okulistycznej, onkologicznej, zdrowia psychicznego, chirurgicznej, wad postawy, ortopedycznej. Wszelkie wizyty koordynuje zatrudniona w placówce pielęgniarka.

W styczniu 2011 r. 10 - osobowa grupa usamodzielnienia została przeniesiona do nowo wyremontowanej odrębnej części budynku; pomieszczenia te zostały odpowiednio zaaranżowane i wyposażone do przygotowywania najstarszych wychowanków do całokształtu dorosłego, samodzielnego życia. Podopieczni w ramach mieszkań usamodzielnienia sami przygotowują posiłki, sprzątają, robią zakupy, ucząc się w ten sposób gospodarowania budżetem domowym, ucząc się wywiązywania się z powierzonych im zadań oraz planowania i organizacji dnia codziennego – ta forma od paru już lat bardzo sprawdza się w praktyce.

Przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych i rodzinnych, jak co roku współpracujemy z różnymi instytucjami wspierającymi rodzinę, tj. MOPR, PCPR, sądy, szkoły, policja, poradnia psychologiczno - pedagogiczna, zespoły orzecznictwa o niepełnosprawności, ZUS, spółdzielnie mieszkaniowe, itp...

W ramach współpracy m.in.:

1. Organizowano spotkania profilaktyczne dla wychowanków placówki, które prowadzili funkcjonariusze policji na temat konsekwencji postępowania niezgodnego z prawem (posiadanie i handel narkotykami, spożywanie alkoholu, stosowanie przemocy),
2. Pozostawano w kontakcie z Poradnią Terapii Uzależnień w zakresie konsultowania i pozyskania form pomocy uzależnionym wychowankom,
3. Wspólnie z Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym we Włocławku rozpoczęto działania, zmierzające do umieszczenia wychowanka w rodzinnej formie opieki zastępczej,
4. Od stycznia 2011r. podejmowano starania o pozyskanie mieszkania z zasobów miasta dla byłej wychowanki i jej brata, co zaowocowało umieszczeniem rodzeństwa na liście oczekujących na przydział lokalu socjalnego,
5. Udało się nakłonić dwojga rodziców wychowanków do wzięcia udziału w szkoleniu organizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy, natomiast jedno z rodziców mogło skorzystać z kursu obsługi kas fiskalnych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włocławku,
6. Mimo współpracy z PCPR w Rypinie oraz Brodnickim Centrum CARITAS, brak wolnych lokali mieszkalnych w Rypinie dla kwalifikującego się do usamodzielnienia wychowanka z powiatu rypińskiego przesądził o przeniesieniu go do Domu Dziecka w Rypinie. Była to decyzja przemyślana i z korzyścią dla chłopca. Dla jednego, usamodzielnianego wychowanka pozyskano rentę socjalną z ZUS

Wychowankowie placówki aktywnie uczestniczą w życiu kulturalnym miasta, odwiedzają teatr, kino, cyrk, a dzięki działającemu w placówce klubowi sportowemu TAURUS mogą zwiedzać nowe miejsca w Polsce oraz nawiązywać podczas zawodów nowe przyjaźnie. Zajęcia sportowe rozwijają u małoletnich sprawność fizyczną, umiejętność współzawodnictwa, przestrzeganie zasady fair play, uczą aktywnego spędzania wolnego czasu, itp. Wakacje podopieczni spędzili w Darłowie na kolonii letniej. W wyniku podjętej współpracy z centrum rehabilitacji, ze względów zdrowotnych grupa 7 wychowanków przebywała w pałdzierniku na turnusie rehabilitacyjnym w Suchym Borze.

W 2011 roku udało się pozyskać fundusze z fundacji WBK Bank Dziecięcych Uśmiechów, dzięki którym była możliwość zorganizowania z większym rozmachem majowej imprezy dla dzieci będących pod naszą opieką i ich rodzin – tzw. Dzień rodzinny.

W minionym roku WPOW obchodziła jubileusz 20-lecia istnienia placówki we Włocławku. Podczas zorganizowanej z tej okazji uroczystości mieliśmy zaszczyt gościć troszczące się o nas władze miasta, przedstawicieli instytucji i zaprzyjaźnionych placówek opiekuńczo - wychowawczych, z którymi WPOW współpracuje na co dzień. Aby urozmaicić czas wolny w domu dla podopiecznych organizowane są zajęcia taneczne, plastyczne i sportowe. Natomiast w celu eliminowania zachowań niepożądanych organizowane są na terenie placówki m.in. spektakle profilaktyczno – edukacyjne.

Placówka wyposażona jest na bieżąco w niezbędne wszelkie pomoce dydaktyczne, tj. filmy edukacyjne, sprzęt sportowy, komputery, materiały do prowadzenia zajęć (np. m.in. doposażenie siłowni oraz salki rekreacyjnej).

Specjaliści zatrudnieni w placówce mają za jedno z głównych zadań diagnozowanie i niwelowanie - w miarę możliwości, przyczyn problemów wychowawczych (m.in. agresji, stosowania używek, ucieczek z placówki, wagarów, kradzieży, wandalizmu, braku motywacji do nauki, zaburzonych relacji interpersonalnych, konfliktów rówieśniczych itp.). Wychowankowie w czasie pobytu w placówce otrzymują wsparcie własnego rozwoju umiejętności społecznych (np. zajęcia warsztatowe z komunikacji interpersonalnej, poznawanie emocji i panowanie nad nimi, itp.). Dzięki staraniom 11 dzieci mogło korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych, socjoterapeutycznych, poradnictwa zawodowego w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej we Włocławku. Poza tym 10 wychowanków jest objęta terapią pedagogiczną na terenie placówki. Zauważalnie pogłębiające się problemy wychowawcze umieszczanych wychowanków skłaniają pracowników pedagogicznych do wprowadzenia na terenie placówki dodatkowych zajęć

specjalistycznych doskonalących poziom umiejętności wychowawczych dla pracowników sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi.

Pracownicy placówki pogłębiają swoją wiedzę i umiejętności poprzez udział w szkoleniach, kursach doszkalających, studiach podyplomowych w celu jak najlepszej opieki i przezwyciężania trudnościom w pracy o-w.

Przygotował:

Wojciech Deskiewicz

Dyrektor

Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo –
Wychowawczej.

ul. Żytnia 55 we Włocławku

Sprawozdanie z działalności
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „MALUCH”
ul. Sielska 3 we Włocławku za 2011 r.

Placówka Opiekuńczo –Wychowawcza „Maluch” jest placówką typu socjalizacyjnego, zapewniającą całodobową opiekę i wychowanie dzieciom od 0 – do 7 roku życia, całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. W ramach działalności POW „Maluch” zapewnia także całodobową opiekę małoletnim matkom i małoletnim w ostatnich miesiącach ciąży, które kontynuują naukę w szkole. Placówka spełnia warunki określone przepisami prawa – obowiązujące standardy świadczonych usług oraz standardy opieki i wychowania. Posiada bezterminowe zezwolenie Wojewody Kujawsko – Pomorskiego na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej. W placówce funkcjonują 3 grupy wychowawcze z podziałem według wieku.

Ogólna liczba miejsc w placówce, zgodnie z jej Statutem wynosi: 34, w tym:

- miejsc przeznaczonych dla dzieci - 30
- miejsc hostelowych przeznaczonych dla małoletnich ciężarnych lub małoletnich matek - 4.

Kadrę placówki stanowią:

- wychowawcy - 10
- pielęgniarki – 7
- pedagog - 1
- psycholog – 1 (1/4 etatu)
- pracownik socjalny – 1 (1/4 etatu)
- pokojowe – 5
- obsługa kuchni – 3
- pracownicy obsługi i administracji – 8
- osoby nie zatrudnione, odbywające staż - 2

Pracownicy mają odpowiednie kwalifikacje zawodowe, ale nadal doskonalą swoje umiejętności i tak w 2011 r:

- 3 wychowawców kontynuuje studia podyplomowe w WSHE na kierunku pedagogika przedszkolna z terapią dziecka,
- 1 wychowawca rozpoczął studia w PWSZ we Włocławku na kierunku pedagogika,
- 1 pokojowa kontynuuje naukę w WSHE we Włocławku - studia licencjackie na kierunku pedagogika opiekuńczo – wychowawcza,
- 1 pielęgniarka kontynuuje naukę w WSHE we Włocławku – studia licencjackie na kierunku pielęgniarstwa,
- wychowawcy i pedagog brali również udział w konferencjach i szkoleniach,
- kilku pracowników ukończyło różne kursy kwalifikacyjne w CEN.

Pracę wszystkich zatrudnionych pracowników wspomagają wolontariusze, którzy są bardzo pomocni w sprawowaniu opieki nad dziećmi. Biorą udział w imprezach okolicznościowych organizowanych w placówce oraz poza nią. Uczestniczą w spacerach i wycieczkach. Praca z wolontariuszem odbywa się wg „Planu pracy z wolontariuszami i studentami odbywającymi praktyki”, wdrożonym w naszej placówce

Na dobre efekty pracy placówki ma niewątpliwie wpływ dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny tj.- Sąd, MOPR, PCPR, OAO, Policja, KM PSP we Włocławku, placówki służby zdrowia oraz inne placówki opiekuńczo – wychowawcze, przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie i wyższe oraz wiele innych instytucji

W 2011 r. z pobytu w POW „Maluch” skorzystało 68 wychowanków.

Stan ilościowy na dzień 01.01.2011 r. wynosił - 32 podopiecznych, w ciągu roku 2011 zostało umieszczonych 35 wychowanków, placówkę opuściło - 37 podopiecznych.

Ilość dzieci jaka trafiła do:

- rodzin biologicznych - 13
- rodzin zastępczych - 1
- rodzin adopcyjnych - 6
- innych placówek - 5
- usamodzielnienie - 2

Głównym zadaniem placówki jest praca opiekuńczo - wychowawcza z dzieckiem i jego rodziną, mająca na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej, bądź adopcyjnej. Najważniejszym celem jest dbanie o prawidłowy rozwój psychofizyczny wychowanków oraz zaspokajanie ich potrzeb. Praca z dzieckiem była prowadzona zgodnie z Indywidualnym Planem Pracy.

Działalność Placówki to opieka nad dzieckiem pozbawionym opieki, ale również wychowanie i wyrównywanie zaniechań wynikających z warunków środowiskowych. Czuwanie nad prawidłowym rozwojem dziecka, wymaga harmonijnej współpracy personelu pedagogicznego, medycznego i administracyjno – obsługowego. Wszyscy pracownicy współuczestniczą w wypełnianiu podstawowego zadania, jakim jest troska o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci.

Zdecydowana większość wychowanków to małoletni pochodzący z rodzin tzw. dysfunkcyjnych, gdzie zjawisko pauperyzacji, alkoholizm oraz niewydolność wychowawcza i niezaradność życiowa stają się przyczyną umieszczenia dzieci w placówce. Na równi z pracą z dziećmi, pracujemy również z rodziną wychowanka. Kierujemy się zasadą, że wszystkie podejmowane zabiegi mają na względzie dobro dziecka. Rodziców i opiekunów traktujemy jako partnerów w pełnieniu trudnych zadań opiekuńczo – wychowawczych i podejmowaniu kroków zmierzających do powrotu dziecka, do rodziny. Większość naszych wychowanków pochodzi z rodzin nadużywających alkohol. Niezbędnym stało się opracowanie programów do pracy z dzieckiem z FAS. W latach poprzednich opracowane i wdrożone zostały programy:

- Program pracy z dziećmi z FAS i FAE w wieku od 0 – 7 lat i rodzicami z problemem alkoholowym,
- Program „Rozwijanie uczuć przez zabawę” –socjoterapeutyczny program dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Program „Wspólna zabawa to fajna sprawa”

W roku 2011 r. opracowany i wdrożony został program pt. „ Dzieci z FAS chcą żyć jak każde z nas”.

Realizacja zadań w 2011 r. odbywała się zgodnie z planem pracy opiekuńczo – wychowawczej na rok szkolny 2011/2012.

1. Praca opiekuńcza obejmuje:

- stwarzanie atmosfery poczucia bezpieczeństwa, spokoju i życzliwości,
- zapewnienie dzieciom odpowiedniej diety dostosowanej do wieku i stanu zdrowia,
- wykonywanie czynności pielęgnacyjnych oraz wytabianiu nawyków higienicznych u dzieci,
- podejmowaniu działań profilaktycznych zapobiegających szerzeniu się chorób wieku dziecięcego,
- otoczeniu każdego dziecka opieką lekarską oraz zgłaszanie wszelkich zaobserwowanych nieprawidłowości w rozwoju i zdrowiu,
- opiece nad dzieckiem chorym,

Opiekę lekarską sprawują lekarze pediatrzy. W zależności od potrzeb przeprowadzane są badania przez lekarzy różnych specjalności. Opiekę pielęgniarską w placówce zapewnia

7 pielęgniarek, które pracując w grupie dzieci najmłodszych, sprawują jednocześnie opiekę nad pozostałymi wychowankami. Stan zdrowia dzieci kierowanych do placówki bywa zły. Dokonywanie wnikliwej i prawidłowej oceny stanu zdrowia dzieci, niezbędnych konsultacji i badań pozwala na właściwie zdiagnozowanie dziecka, a w następnym etapie na zastosowanie odpowiedniego leczenia. Działania te mają istotne znaczenie i rzutują na dalszy prawidłowy rozwój psychofizyczny i stan zdrowia wychowanków.

Z racji specyfiki POW „Maluch” sprawy zdrowotne – oddziaływanie zdrowotne i monitorowanie rozwoju dzieci - zajmują szczególne miejsce w planie opiekuńczo – wychowawczym.

Profilaktyka i leczenie

- Ilość badań wykonanych przez lekarzy pediatrów - 880
- Ilość badań dzieci wykonanych przez lekarza neurologa - 158
- Ilość wizyt w poradniach specjalistycznych - 70 (Poradni Endokrynologicznej, Pulmonologicznej, Chirurgii Dziecięcej, Okulistycznej, Dermatologicznej, Stomatologicznej, Kardiologicznej, „K” Ginekologicznej,)
- Ilość wykonanych badań (USG ,RIG, analityka) - 47
- Ilość wykonanych szczepień w tym przeciw meningokokom - 22
- Ilość dzieci hospitalizowanych (diagnoza i leczenie) - 32

W celu lepszego przybliżenia dziecku tematyki zdrowotnej, przyswajania nawyków higieniczno – kulturalnych, zasad bezpieczeństwa w pracy wychowawczej wykorzystujemy autorski program pracy pt. „Kraina Zdrowia”

2. Praca wychowawcza

Głównym naszym zadaniem jest monitorowanie i stymulowanie rozwoju psychofizycznego każdego dziecka. Praca polega na wyrabianiu samodzielności w zakresie samoobsługi – dostosowanej do wieku i rozwoju dziecka np.

- samodzielne spożywanie posiłków;
- sygnalizowanie potrzeb fizjologicznych;
- samodzielne ubieranie i rozbieranie się;
- porozumiewanie się mową komunikatywną;
- nauka i przestrzeganie norm życia społecznego;
- przyswajanie form grzecznościowych i przestrzeganie kulturalnego zwracania się do innych.

Celem pracy pracowników placówki jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno – kulturowym i przyrodniczym. Niezbędnym warunkiem, zapewniającym osiągnięcie rezultatów w pracy wychowawczej jest gruntowne i systematyczne poznawanie dzieci, ich dotychczasowego rozwoju, warunków, w jakich wychowywane były w rodzinie i środowisku. Obserwowanie zachowania, wyjaśnianie przyczyn nieprawidłowości i odchyłeń w rozwoju oraz podejmowanie działań kompensacyjnych wobec dzieci to obowiązek osób, które pracują bezpośrednio z dziećmi. Niezmiernie ważny jest osobisty kontakt osób dorosłych z każdym dzieckiem, znajomość indywidualnych możliwości każdego wychowanka i dostosowanie do niego zadań wychowawczych, których realizacja pomaga dziecku osiągnąć wyższy poziom rozwoju

a) Dbanie o rozwój fizyczny dziecka

Prowadzenie zabaw ruchowych dostosowanych do wieku wychowanków ma na celu stymulowanie rozwoju i poprawę sprawności ruchowej dziecka od najwcześniejszych chwil jego życia. Dzieci mają ogromną potrzebę ruchu i działania. Dążą wraz z wiekiem i swoim rozwojem do coraz aktywniejszego poznawania otoczenia. Oprócz zorganizowanych form ruchu takie jak: zestawy zabaw gimnastycznych, dzieci mają własne dowolne zabawy ruchowe. Dzieci mają możliwość korzystania ze sprzętu stałego w placówce jak i na placu

zabaw. Korzystają także z sali rehabilitacyjnej wyposażonej w różnego rodzaju sprzęty wspomagające rozwój motoryczny. Wychowankowie wychodzą na spacer i wycieczki poza teren placówki w celu poznania najbliższego otoczenia. W pracy wykorzystujemy autorski program pracy „Spotkanie z przyrodą” – z elementami edukacji ekologiczno – przyrodniczej.

b) Stymulowanie rozwoju umysłowego

Głównym celem jest dostarczanie podopiecznym jak najwięcej bodźców, wpływających na rozwój procesów poznawczych, takich jak uwaga, pamięć, wyobraźnia, jak też właściwego kierowania rozwojem mowy i myślenia.

Nasza praca w tym zakresie polega na:

- wyrabianiu u dzieci umiejętności komunikatywnego wypowiedzania się,
- rozbudzaniu zainteresowania książką – współpracujemy z biblioteką miejską,
- przygotowaniu dzieci do rozpoczęcia nauki szkolnej,
- umuzykalnianiu – słuchanie i śpiewanie piosenek, zabawy ruchowe przy muzyce

Niezbędnym zadaniem jest dostarczanie zabawek i materiałów dydaktycznych dostosowanych do wieku i rozwoju dziecka.

Szczególne znaczenie przypisuje się również kształtowaniu operacji umysłowych takich jak: porównywanie, klasyfikowanie, uogólnianie, odnajdywanie związków przyczynowo - skutkowych itp. oraz wyrabianie umiejętności obserwowania zjawisk zachodzących w otoczeniu.

W pracy wykorzystujemy wskazania lekarza neurologa, pedagoga i psychologa.

Bardzo ważnym zadaniem jest obserwowanie dziecka pod kątem rozwoju mowy. Wszelkie zauważane nieprawidłowości w zakresie rozwoju mowy, zgłaszane są do logopedy zatrudnionego w placówce, który na bieżąco pracuje z dziećmi. Do uzyskania dobrych wyników w pracy niezbędna jest współpraca także ze stomatologiem i laryngologiem.

c) Rozwój kontaktów społecznych

Kształtowanie umiejętności współzycia i współdziałania w grupie jest niezbędnym elementem rozwoju dziecka. Praca w tym zakresie polega na:

- wyrabianiu właściwych form zachowania w czasie spotkań z osobami obcymi zarówno na terenie placówki jak i poza nią,
- używaniu form grzecznościowych,
- wzmacnianiu więzi emocjonalnej z rodziną naturalną, bądź w określonych sytuacjach z kandydatami na rodziców adopcyjnych lub zastępczych.
- prowadzeniu rozmów na temat rodziny – poznanie członków rodziny i ról społecznych,
- przygotowaniu dziecka do odejścia z placówki,
- poznawaniu otoczenia społecznego – wykorzystanie w pracy programu autorskiego „Dzieciak w świecie zawodów”,
- wykorzystaniu w pracy programu autorskiego „Rosną ze sztuką” – z obszaru edukacji kulturalno – estetycznej,
- organizowaniu dla dzieci i na rzecz dzieci różnego rodzaju imprez i uroczystości, które mają istotny wpływ na ich wszechstronny rozwój m. in.: organizowanie urodzin dzieci, udział w akcji „Sprzątanie Świata”, wróżby i zabawy Andrzejkowe, Mikołajki, uroczysta Kolacja Wigilijna, bal Karnawałowy, bal Księżniczek, Wielkanocny Zajęczek, Dzień Dziecka, a także udział w różnych imprezach na terenie miasta: wyjścia do teatru, do Multikina, udział dzieci w różnych przedstawieniach w szkołach i przedszkolach.

d) Praca z małoletnimi matkami

W 2011 r. roku w placówce przebywało 5 małoletnich matek wraz ze swoimi dziećmi. W ciągu roku dwie z nich się usamodzielnily. Małoletnie matki otrzymują pomoc w zakresie:

- kontynuowania nauki, zdobyciu kwalifikacji zawodowych, pomocy w przygotowywaniu się do zajęć lekcyjnych,
- opieki nad dzieckiem w czasie pobytu matki w szkole,
- wdrażania matki do opieki nad dzieckiem – troska o jego bezpieczeństwo, zdrowie i rozwój,
- pracy na rzecz podtrzymywania więzi rodzinnych,
- wspierania umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- wdrażania do samodzielności i odpowiedzialności w życiu społecznym,
- zapoznania z zagrożeniami społecznymi i zdrowotnymi związanymi z używaniem narkotyków, alkoholu, paleniem papierosów,
- udzielania pomocy w zakresie usamodzielnienia,

Podczas ciąży wskazujemy i rozmawiamy na temat właściwego odżywiania się, przygotowujemy psychicznie przyszłą mamę do porodu i macierzyństwa, uczymy jak należy właściwie pielęgnować i zajmować się noworodkiem. Pomagamy w skompletowaniu wyprawki dla dziecka. Chodzimy do poradni K wg zaleceń lekarskich. Ważne jest, aby w ostatnich tygodniach ciąży - zapewnić małym matkom spokój, poczucie bezpieczeństwa i jeżeli to konieczne pomóc zaakceptować fakt ciąży. Należy przygotować małe do samego porodu, jak również do pełnienia w przyszłości roli matki. Bardzo ważne jest także tworzenie przez nas właściwych relacji młodych matek zarówno ze swoją najbliższą rodziną oraz - jeżeli jest tylko taka możliwość - z ojcem dziecka.

e) Realizacja programów z zakresu rozwoju, opieki i wychowania

Praca wychowawczo – opiekuńcza odbywa się w 3 grupach wiekowych, wykorzystuje się do tego celu programy autorskie:

1. Program pracy opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci w wieku od 0-do 1,5 roku życia „Maluchy”.
2. Program pracy opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci w wieku od 1,5 roku do 3 lat.
3. Program rozwojowo – wychowawczy –wspomaganie rozwoju fizycznego i psychicznego dzieci od 3 do 7 lat”
4. Plan pracy dla dzieci od 3 do 7 lat – z podziałem na miesiące i tygodnie, uwzględniający pory roku, wdrażane programy, oraz współpracę z rodzicami
5. Plan pracy z dzieckiem 6 letnim – przygotowanie do pójścia do szkoły
6. Program pracy z małą ciężarną, położnicą, matką przebywającą w POW „Maluch” we Włocławku.
7. Program wspomagający działania podejmowane w odniesieniu do przyszłych rodziców adopcyjnych lub opiekunów zastępczych.
8. Program wspomagający kompetencje rodzicielskie rodziców biologicznych dzieci przebywających w POW „Maluch”.

3. Praca z rodziną wychowanka. Działania podejmowane przez Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą „Maluch” we Włocławku na rzecz maksymalnego skrócenia pobytu wychowanków w placówce.

a) Współpraca z rodzinami polega przede wszystkim na:

- gromadzeniu informacji o środowisku rodzinnym;
- motywowaniu rodziców do częstych i systematycznych wizyt u dziecka;
- wymiany informacji na temat rozwoju, stanu zdrowia, przyzwyczajzeń dziecka, rodzice są systematycznie informowani o zachowaniu, postępach i trudnościach swoich dzieci;
- wyrabianiu u rodziców poczucia odpowiedzialności za los własnego dziecka;
- wspieraniu rodziców i utwierdzaniu ich w ich ważnej roli w życiu ich dziecka (wsparcie psychologiczne i pedagogiczne);

- podnoszeniu kultury pedagogicznej rodziców – udział w imprezach i uroczystościach, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, spotkania ze specjalistami z zakresu wychowania;
- pracy z rodziną dostosowaną jest poziomu intelektualnego rodziców, ich dotychczasowych doświadczeń życiowych, poziomu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych (rozmowy wspierające, motywujące do zmian, udzielanie wskazówek dotyczących prawidłowej opieki nad dzieckiem, informowanie o stanie zdrowia i konieczności jego utrzymania);
- aktywizacji psychicznej rodziców, pomocy w wychodzeniu z bezradności życiowej: udzielanie informacji o możliwości uzyskania pomocy z różnych instytucji, motywowania do podjęcia pracy, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, czasami psychiatrycznego, itp.
- współpracy z sądami i kuratorami rodzinnymi (stały przepływ informacji);
- pomocy rodzicom w uzyskaniu zgody sądu na urlopowania do domów rodzinnych, motywowanie ich do kontaktów z dzieckiem we współpracy z pracownikami socjalnymi, kuratorami rodzinnymi; (monitorowanie przebiegu pobytu dzieci podczas przerw);
- pomocy rodzicom w sporządzaniu pism do sądów o przywrócenie władzy rodzicielskiej, uczestniczenie w rozprawach sądowych, sporządzanie wywiadów środowiskowych i opinii do sądów;
- pomocy materialnej rodzicom, która jest jednym z elementów mających duże znaczenie w powrocie dziecka do domu rodzinnego (wyposażenie związane z pobytem dziecka w domu: (ubrania, środki pielęgnacyjne, wózek, łóżeczko i inne rzeczy w miarę możliwości);
- udzielanie rodzicom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, także po opuszczeniu przez dziecko placówki;
- ścisłej współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie we Włocławku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją oraz innymi instytucjami, przekazywanie informacji na temat rodzin podopiecznych, wspólne planowanie działań na rzecz możliwie najszybszego powrotu dziecka do domu rodzinnego

W pracy wykorzystujemy plan pracy z rodzicami i opiekunami „Jak bawić się z dzieckiem?”, który zachęca do czynnego i efektywnego spędzania czasu z dzieckiem.

Podobnie jak w latach wcześniejszych - realizując zadania dotyczące pracy z rodziną - podejmowane były wielozakresowe działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Jednakże praca z rodziną okazywała się niejednokrotnie bardzo trudna rodzice nie wykazywali zainteresowania losem swojego dziecka, odmawiali współpracy, nie zabiegali o dziecko i jego powrót do rodziny. Mając na uwadze dobro dziecka, podejmowaliśmy kroki zmierzające do umieszczenia wychowanka w zastępczym środowisku rodzinnym.

b) W przypadku braku zainteresowania rodziny losami dziecka podejmowaliśmy następujące zadania:

- realizacja w jak najkrótszym czasie wniosków Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka działającego w placówce (wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej, lub o ustanowienie rodziny zastępczej);
- współpraca z Sądami Rejonowymi w celu ponownego uregulowania sytuacji prawnej dzieci co umożliwi szybsze znalezienie zastępczego środowiska rodzinnego (wnioskowanie o uregulowanie sytuacji prawnej, sporządzanie opinii pedagogiczno – psychologicznych dotyczących rozwoju dzieci z uwzględnieniem ich pogarszającej się sytuacji związanej z długotrwałym pobytem w placówce, itp.);
- zgłaszanie dziecka do Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego we Włocławku w celu poszukiwania rodziny zastępczej dla wychowanka natychmiastowe zgłaszanie do ośrodka każdego wychowanka, którego rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej

prawomocnym wyrokiem sądu w celu poszukiwania kandydatów na rodziny adopcyjne;

- proponowanie pracowników placówki na opiekunów prawnych dzieci, z uwagi na znaczne przyspieszenie procedury przysposobienia;

Co udało się zrealizować i osiągnąć w roku 2011:

1. Środki pozyskano od darczyńców na kwotę 17.266,30 (środki zebrane dzięki własnym staraniom i inicjatywom). Pieniądze te wykorzystano na:
  - wyjazd dzieci na tydzień, nad jezioro Skrzyneckie,
  - wycieczkę do Płocka, do ZOO,
  - wyjazd małoletnich matek do Torunia,
  - zorganizowanie Dnia Dziecka,
  - zakup niezbędnych rzeczy do zorganizowania urodzin dla dzieci,
  - wyposażono placówkę w: zamrażarkę, odkurzacz, 2 roboty, czajniki, żelazko, sandwicz, nóż elektryczny do krojenia mięsa, 4 wentylatory, zestaw garnków, narzuty na łóżka,
  - zakupiono pieluchy jednorazowe, chusteczki nawilżone,
  - zakupiono butelki do mleka i smoczki na butelki.
2. W formie darowizny pozyskano zabawki edukacyjne i nową odzież dla dzieci, itp.
3. Zorganizowano po raz czwarty akcję mającą na celu zbiórkę środków pielęgnacyjnych i pieluch jednorazowych dla dzieci pod hasłem „Pielucha dla Malucha”.
4. Pozyskano ubrania dla małoletnich matek ze zbiórek przeprowadzonych w szkołach średnich.
5. Placówkę zakwalifikowano do Programu „Internet oknem na świat”, którego celem jest zapewnienie dostępu do Internetu osobom zagrożonym wykluczeniem cyfrowym we Włocławku. Placówkę doposażono w 2 zestawy komputerowe z zainstalowanym systemem operacyjnym oraz pakietem biurowym. Ponadto przez okres 7 lat zapewniony zostanie serwis sprzętu, program antywirusowy oraz sygnał Internetu. W ramach tego projektu przeprowadzono 18 godzinne szkolenie dla 6 wychowanków z podstaw posługiwania się komputerem, systemem operacyjnym i pakietem biurowym, a także korzystania z sieci Internet.
6. Dokończono wymianę stolarki drzwiowej
7. Wyremontowano i doposażono pomieszczenia naszych wychowanków, oraz pokój matek (zakupiono meble, wykładziny dywanowe zabawki edukacyjne).
8. Pomalowano pomieszczenia przeznaczone dla dzieci.
9. Pomalowano pokoje administracji, pomieszczenia magazynowe, gabinet lekarski, gabinet zabiegowy, rozdzielnię posiłków.
10. W ramach darowizny całkowicie wyremontowano pokój dla dzieci chorych- wymieniono podłogę, stolarkę drzwiową i oświetlenie, pokój doposażono w nowe meble
11. Pozyskano mieszkanie dla usamodzielnianej matki Pomoc w umeblowaniu mieszkania zaoferowali pracownicy tutejszej placówki.
12. Usamodzielniane matki otrzymały najpotrzebniejsze rzeczy niezbędne do prowadzenia gospodarstwa domowego tj. naczynia, pościel, ręczniki.
13. W miarę możliwości wyposażono usamodzielniane matki w najpotrzebniejsze rzeczy dla ich dzieci.
14. Zorganizowano akcję „Rower dla dziecka” – w ramach, której pozyskano rowerki dla wychowanków.
15. Otrzymało telewizor od fundacji „Samotna Mama”.

16. Pozyskano od Terenowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej szczepionki dla dzieci przeciw meningokokom. Koszt jednej szczepionki wynosił około 117 zł.
17. Kontynuowano współpracę z:
  - a) Fundacją Humanitarną we Włocławku, na którą przekazywany 1 % podatku wykorzystywany jest na potrzeby placówki.
  - b) Wyższą Szkołą Humanistyczno – Ekonomiczną we Włocławku, Wyższą Szkołą Zawodową we Włocławku, Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy w zakresie umożliwienia odbywania bezpłatnych praktyk przez studentów w placówce, zyskując w ten sposób osoby do pomocy przy zajęciach opiekuńczo – wychowawczych z naszymi podopiecznymi.
  - c) Fundacją „Samotna Mama”, Stowarzyszeniem „Daj Szansę”, z oddziałem włocławskiego Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej oraz z oddziałem włocławskiego Caritas.

Co planujemy na 2012 rok:

1. Kontynuować promocję działalności Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Maluch” wśród mieszkańców Włocławka, (uświadamianie na bieżąco potrzeb wychowanków i aktywizowanie do wspomagania naszej placówki w różnych formach, za pośrednictwem mediów)
2. Rozwijać współpracę z jak największą ilością instytucji organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń.
3. Zakupić do pralni: suszarki i wirówki.
4. Wyremontować instalacji w węźle cieplnym
5. Pomalować pozostałych pomieszczeń.
6. Brać udział w ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.
7. Na bieżąco realizować zadania, pozyskiwać środki finansowe od darczyńców.
8. Podnosić jakości opieki i wychowania (poprzez udział w szkoleniach i konferencjach).
9. Dbać należyście o majątek i finanse Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Maluch”.

Przygotowała::

Joanna Gralak
Wychowawca
Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
„Maluch”
we Włocławku

Sprawozdanie z działalności
Domu Dziecka im. Ks. Bp. Wojciecha Owczarka Caritas Diecezji Włocławskiej
przy ulicy Leśnej 2a we Włocławku za 2010 rok.

1. Informacje ogólne o placówce.

Dom Dziecka im. Ks. Bp. Wojciecha Owczarka przy ul. Leśnej 2a jest niepubliczną placówką opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego z liczbą miejsc 14 działającą od 01 kwietnia 2007 r. Podmiotem prowadzącym jest Caritas Diecezji Włocławskiej z siedzibą przy ul. Gdańskiej 2/4.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami do placówki kierowane są dzieci zamieszkałe we Włocławku w wieku od 3 do 18 lat. Organem wydającym skierowania jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku. Obecnie w Domu Dziecka przebywają małoletni w wieku od 7-17 lat. W roku 2010 z pobytu w placówce skorzystało 18 małoletnich. Dom Dziecka spełnia warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz obowiązujący standard opieki i wychowania. Posiada zezwolenie Wojewody na działalność wydane na czas nieokreślony.

Otrzymywane miesięczne dotacje z budżetu miasta Włocławek oraz środki własne Caritas w pełni wydatkowane są na realizację zadań regulaminowych placówki oraz na zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych i rozwojowych dzieci, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 60/10 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 5 marca 2010 r. średni miesięczny koszt utrzymania w dziecka w placówce wynosił 3.012,10 zł. Miesięczna dotacja przekazywana przez Urząd Miasta Włocławek na pokrycie kosztów utrzymania jednego dziecka przebywającego w placówce wynosiła w 2011 r. 2 701 zł. Powyższa kwota zgodnie z umową zawartą pomiędzy Prezydentem Miasta a Dyrektorem Caritas Diecezji Włocławskiej podlega corocznej waloryzacji o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy. Wychowankom przebywającym w placówce stosownie do ich wieku i potrzeb indywidualnych, zabezpieczano w szczególności:

- wyżywienie, zaopatrzenie w leki, podręczniki i przybory szkolne,
- wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej;
- zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego,
- dostęp do opieki zdrowotnej, kształcenia, zajęć wychowawczych i kompensacyjnych,
- kwotę pieniężną do własnego dysponowania,
- pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych,
- uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno- sportowych;
- uczestnictwo w zajęciach rozwijających zainteresowania.

Zadania placówki realizowali pracownicy posiadający pedagogiczne kwalifikacje zawodowe zgodne z obowiązującymi przepisami. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. liczba etatów w Domu Dziecka Caritas wynosiła 11 ½. Placówka zatrudnia następujących pracowników:

Stanowisko	Wymiar etatu
Dyrektor	1
wychowawcy	5 ½
psycholog	¼
pedagog	½
pracownik socjalny	¼
opiekun	1
pielęgniarka	½
pracownicy obsługi	3 ¾
Razem	11,5

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i indywidualnej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia, rozwoju oraz warunki lokalowe.

2. Informacje dotyczące wychowanków placówki wg stanu na dzień 31.XII.2011 r.

Wychowankowie Domu Dziecka umieszczeni są w placówce na podstawie orzeczenia sądu. Najczęstszą przyczynę umieszczenia dzieci w opiece instytucjonalnej stanowi dysfunkcja rodziców spowodowana niewydolnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, problemem uzależnień i ubóstwem. Terapeutyczna praca z dziećmi ukierunkowana jest na eliminowanie i korygowanie poziomu zaburzeń zachowania, nadpobudliwości i zahamowań, które zakłócają proces socjalizacji, utrudniają rozwój osobisty i społeczny oraz intensyfikują trudności szkolne

Nadrobieniu zaległości i zaniedbań w sferze edukacyjnej służy ustawiczna pomoc w odrabianiu lekcji z dziećmi, które posiadają największe trudności w nauce szkolnej oraz mają wyuczony brak nawyku i motywacji do codziennego, systematycznego przygotowywania się do zajęć lekcyjnych. Zajęcia wyrównawcze są niewystarczające do faktycznych potrzeb dzieci i wyrównania większości braków i zaległości szkolnych. Kilkuletnie zaniedbania środowiskowe rodziców, pogłębiające się niezdiagnozowane dysfunkcje rozwojowe dzieci oraz brak wczesnej terapii przez specjalistów powoduje znaczne i specyficzne trudności w uczeniu się. Małoletni wymagają, zatem stosowania specjalnych metod wychowawczych, specjalistycznej terapii oraz wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

Ze względu na osamotnienie, brak stabilizacji, wsparcia, troski i zainteresowania ze strony rodziców, wychowankowie placówki przejawiają symptomy niedostosowania społecznego i zaburzonego zachowania; destrukcyjne zachowania rodziców przenoszą na relacje z rówieśnikami, które najczęściej mają formę przemocy, poniżania, rywalizacji, izolowania się a wynikają z przeżywania negatywnych emocji wstydu, nienawiści, lęku, gniewu, poczucia krzywdy i niskiej samooceny.

Systematyczną pomoc i wsparcie zapewniają dzieciom pracownicy placówki - wychowawcy, psycholog, pedagog oraz pracownik socjalny. W/w osoby inicjują działania w celu

umożliwienia powrotu dziecka do rodziny naturalnej a w przypadku braku takiej możliwości dążą do zapewnienia wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

3. Informacja dot. realizacji zadań placówki, współpracy z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę.

Praca opiekuńczo-wychowawcza realizowana przez pracowników placówki wymaga szczególnych umiejętności pedagogicznych, kreatywności i pomysłowości w działaniu. Na podstawie obowiązujących regulaminów stosuje się szeroki system motywacyjny wychowanków, który polega na promowaniu i nagradzaniu zachowań pożądanых tj. wypełniania obowiązku szkolnego, kultury zachowania, umiejętności współżycia w grupie, aktywnej pracy na rzecz społeczności Domu Dziecka.

Niemożliwe byłoby życie grupy bez ustalonego porządku, bez przydziału obowiązków. Wychowankowie wg wieku i możliwości dbają o dom. Praca jest wpleciona w stały rytm dnia, tak jak odrabianie lekcji i rozrywka. Wychowawcy zachęcają dzieci do współpracy, a nie do rywalizacji ze sobą; zadanie to wymaga ciągłej i systematycznej pracy. Im starsi wychowankowie, tym szerszy zakres zarówno obowiązków, jak i praw, większa samodzielność i autonomia w różnych dziedzinach.

Praca w Domu Dziecka wymaga też od pracowników dużej cierpliwości i wytrwałości. Nie są obojętne zachowania dzieci wyrażające agresję i postawę roszczeniową. Dopiero w placówce przy współpracy całego personelu wychowankowie poznają normy i zasady współżycia w domu, w grupie i w społeczności lokalnej. Uczą się rozróżniać wolność od samowoli, uczą się odpowiedzialności za swoje postępowanie, przyswajają zasady życia chrześcijańskiego. Każdego dnia pracownicy placówki dokładają starań, aby wychowankowie wzrastali w poczuciu bezpieczeństwa, otoczeni życzliwością i troską, której nie zaznali w domu rodzinnym. Kształtowaniu właściwych postaw i zachowań sprzyja nie tylko systematyczna praca wychowawcza z dziećmi, ale także organizacja prawidłowego spędzania czasu wolnego m.in. w formie spotkań i imprez okolicznościowych (święta urodziny, imieniny, wycieczki edukacyjne, rozrywki umysłowe, zajęcia sportowe, spotkania ze znanymi mieszkańcami miasta).

Nie wszystkie podejmowane działania przynoszą pożądane i oczekiwane rezultaty. Praca wychowawcza jest długotrwałym procesem. Mimo, że efekty pracy są często nieadekwatne do podejmowanych przez wszystkich pracowników wysiłków nadal doskonalą się metody pracy i poszukuje się skutecznych rozwiązań pedagogicznych. W tym celu pracownicy doskonalą zawodowy warsztat pracy poprzez udział w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu.

Ponadto w realizacji zadań Dom Dziecka ściśle współpracuje z wieloma instytucjami wspierającymi pracę z dzieckiem tj.: z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, Komendą Miejskiej Policji, MOPR, Ośrodkiem Adopcyjnym, szkołami, placówkami ochrony zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z innymi placówkami socjalizacyjnymi i świetlicami środowiskowymi.

W celu poprawy warunków bytowych na bieżąco w miarę możliwości placówki modernizowana jest jej baza lokalowa (tj. szatnia, świetlica, jadalnia, kuchnia. Szatnię wyposażono w nowe meble, zakupiono lodówkę, pralko-suszarkę oraz pomoce edukacyjno-dydaktyczne.

Priorytetowym zadaniem w roku 2012 będzie:

- dalsza modernizacja placówki (doposażenie, upiększanie terenu wokół placówki),
- doskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną,
- rozwijanie dodatkowych zainteresowań u wychowanków,
- kształtowanie pozytywnych wzorców (oddziaływanie wychowanków względem siebie),
- przygotowywanie wychowanków do samodzielnego życia i odpowiedzialnego rodzicielstwa,
- wspieranie rozwoju dziecka z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,

- współpraca z rodzicami naturalnymi, dzieci przebywających w placówce,
- dalsza współpraca z innymi organizacjami wspomagający placówkę,
- rozwijanie współpracy z wolontariuszami.

Przygotowała:

S. Katarzyna Rawska
Dom Dziecka
im Ks. Bp. Wojciecha Owczarka

Sprawozdanie z działalności
Integracyjnego Domu Dziecka „Paulinka
ul. Pszczela 20 we Włocławku za rok 2011

1. Charakter działalności placówki

Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka” we Włocławku przy ul. Pszczelnej 20 istnieje od 3 maja 1999 r. Jest niepubliczną placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego z liczbą 22 miejsc dla dziewcząt w wieku 4-18 lat z terenu miasta Włocławek. Podmiotem prowadzącym jest Zgromadzenie Zakonne Córki Najczystszej Serca Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Nowym Mieście nad Pilicą, Plac Ojca Honorata Koźmińskiego 6. Zadanie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców w całodobowej placówce powierzył Zgromadzeniu Prezydent Miasta Włocławek na podstawie umowy nr 2/2007 zawartej dnia 30 marca 2007 r. obejmującej okres od 1.04.2007 r. do 31.12.2011 r. Zgodnie z porozumieniem z dnia 11.08.2011 r. realizację zadania zakończono 31.10.2011r. Dalszy ciąg realizacji zadania nastąpił na podstawie umowy nr 1/PS/2011 z dnia 31 października 2011 r. obejmującej okres od 1.11.2011 r. do 31.11.2011 r. Placówka spełnia warunki określone w ustawie o pomocy społecznej oraz spełnia obowiązujący standard usług, opieki i wychowania w związku z tym decyzją z dnia 27 grudnia 2007 r. Wojewoda Kujawsko - Pomorski udzielił zezwolenia na prowadzenie Integracyjnego Domu Dziecka „Paulinka” na czas nieokreślony.

Zadaniem placówki jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców. W roku 2011 objęto opieką i wychowaniem 24 dziewczęta. Coraz bardziej wykwalifikowany personel starał się, aby wychowankom zapewnić warunki domowe, obdarzał dziewczęta miłością, życzliwością, zrozumieniem. Wychowawcy, pedagog i psycholog wspierali rozwój każdego dziecka, wyrównywali braki edukacyjne (których wciąż jeszcze jest dużo) i wychowawcze. Na miarę możliwości starano się zagwarantować dzieciom, szczególnie z grupy najmłodszej i średniej, poczucie bezpieczeństwa. Wychowawcy wdrażali dziewczęta do odpowiedzialności i wrażliwości na krzywdę innych koleżanek, na dostrzeganie wokół siebie ludzi znajdujących się w trudniejszej niż one sytuacji oraz przygotowywali wychowanki do samodzielnego życia w społeczeństwie. Systematycznie prowadzono współpracę z rodzicami.

Zgodnie z zarządzeniem nr 32/2011 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 25.02.2011 r. średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce wynosił 2 934,50 y. Miesięczna dotacja przekazywana przez Urząd Miasta Włocławek na pokrycie kosztów utrzymania jednego dziecka kierowanego do placówki przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku wynosiła w 2011 roku 2 831 złotych

Pracownicy domu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. liczba etatów w Integracyjnym Domu Dziecka „Paulinka” wynosiła 17 i 5/16. Placówka zatrudnia następujących pracowników:

stanowisko	wymiar etatu
Dyrektor	1
Wychowawca	8
Pedagog	1/2
Psycholog	1/2
pracownik socjalny	1/2
instruktor zajęć	1/16

pielęgniarka + opiekun	1
Księgowa/kadrowa	1
pracownik administracyjny	1
kucharka	1
pomoc kuchenna	1
konserwator	1/4
pracownik pralni	1
pracownik obsługi	1/2

Wskaźnik zatrudnienia pracowników Domu Dziecka jest zgodny z wymiarem koniecznym do zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i indywidualnej opieki, uwzględnia wiek dzieci, stan ich zdrowia (dwie dziewczynki mają niepełnosprawność w stopniu znacznym) i rozwoju oraz warunki lokalowe

2. Informacje dotyczące wychowanków placówki wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.

Wykorzystanie miejsc w placówce w 2011 r. (liczba miejsc statutowych 22 miejsca) styczeń – 21, luty – sierpień – 22, wczesień – 21, październik - grudzień - 22.

Płeć wychowanków: dziewczęta - 22

Wiek wychowanek Domu Dziecka :

- od 8 do 10 lat - 4 wychowanki,
- od 11 do 13 lat - 5 wychowanek
- od 14 do 16 lat - 7 wychowanek,
- od 17 do 19 lat - 6 wychowanek

Sytuacja prawna wychowanków :

- sieroty - 1
- półsieroty – 7
- posiadające oboje rodziców - 14

Sytuacja szkolna wychowanek:

- liczba dzieci objętych obowiązkiem szkolnym - 22 wychowanki
- liczba dzieci zakwalifikowanych do nauczania specjalnego - 4 wychowanki
- liczba dzieci z orzecznym stopniem niepełnosprawności - 1 wychowanka

Realizacja obowiązku szkolnego:

- szkoła podstawowa - 9 wychowanek ,
- gimnazjum - 7 wychowanek,
- technikum: - 1 wychowanka,
- zasadnicza szkoła zawodowa - 1 wychowanka,
- szkoła podstawowa specjalna - 1 wychowanka ,
- gimnazjum specjalne - 1 wychowanka,
- zawodowa szkoła specjalna - 2 wychowanki.

3. Podejmowane działania w zakresie przestrzegania standardu usług:

Sprawą priorytetową wszystkich pracowników „Paulinki” w minionym roku było kierowanie się dobrem dziecka, zapewnienie możliwie jak najlepszych warunków do nauki i rozwoju oraz zaspokojenie potrzeb. Nadrzędnym celem było wyrównywanie braków edukacyjnych wychowanek. Wychowawcy dokładali wszelkich starań, aby pokonać niechęć do nauki. Wiele godzin poświęcili na wyrównywaniu zaległości. Wysiłki wychowawców przyczyniły się do uzyskania bardzo wysokiej średniej jednej z dziewcząt, która na koniec

roku szkolnego otrzymała świadectwo z czerwonym paskiem (kl. V) . Dwie wychowanki uczestniczyły w zajęciach unijnych organizowanych na terenie Gimnazjum nr 12

W pracy wychowawczej wiele czasu poświęcano na rozwój zainteresowań dzieci. Dziewczeta chętnie ujawniały uzdolnienia aktorskie i artystyczne, w związku z tym prowadzone były różne formy zajęć. Zorganizowano kilka przedstawień, scenki bajkowe, montaż słowno-muzyczny i konkursy. Wychowanki uczestniczyły w wojewódzkim konkursie recytatorskim placówek opiekuńczo-wychowawczych w Grudziądzu, dwie z nich otrzymały wyróżnienia. Trzy dziewczeta wzięły udział w ogólnopolskim konkursie literackim pt. „Moje największe marzenie” organizowanym przez Towarzystwo „Nasz Dom”. Prace dwóch wychowanek znalazły się w 40 najlepiej napisanych co umożliwiło im uczestnictwo w obozie na Korsyce. Ich prace zostały wyróżnione, otrzymały za nie nagrody pieniężne. Ponadto jak co roku na terenie placówki zorganizowano Integracyjny festyn z okazji Dnia Dziecka, w którym uczestniczyły dzieci z włocławskich domów dziecka.

Tradycją placówki stały się sześciodniowe wycieczki turystyczno-krajoznawcze dzięki którym wychowanki „Paulinki” poznają piękno naszego kraju. Tym razem dziewczeta mogły podziwiać piękno Tat. Zwiedziły Zakopane, weszły na Kasprowy Wierch, odbyły wędrowkę do Doliny Pięciu Stawów, kolejką wjechały na Gubałówkę. Atrakcją był Park Wodny w Zakopanem oraz Wesołe Miasteczko w Rabce. Ponadto w ramach tej wycieczki odwiedziliśmy miasta, które leżały na jej trasie przejazdu. Na długo pozostanie w pamięci dziewcząt zwiedzanie obozu w Oświęcimiu i Brzezince. W październiku odbyła się jednodniowa wycieczka do Warszawy, której głównym celem było zwiedzenie Muzeum Powstania Warszawskiego.

Kontynuowano pracę nad udoskonaleniem strategii lepszej współpracy z rodzinami wychowanek. Podjęto próby włączenia rodziców w pracę wychowawczą, w rozwiązywanie problemów wychowawczych i wspólne podejmowanie decyzji dotyczących dzieci. Co miesiąc odbywały się spotkania z rodzicami, na których omawiane były bieżące sprawy wychowanek. Nasi specjaliści prowadzili z rodzicami szkolenia w formie warsztatowej uświadamiające ważną rolę ojca i matki w rozwoju dziecka.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. wszystkim wychowankom przebywającym w placówce stosownie do ich wieku i potrzeb indywidualnych, zabezpieczano odpowiednie wyposażenie pomieszczeń mieszkalnych wychowanek, świetlicy, czytelnicy, bawialni, siłowni, wyżywienie, zaopatrzenie w leki, podręczniki i przybory szkolne, wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, sprzęt sportowy i rekreacyjny. Dzieci miały zapewnioną opiekę zdrowotną oraz lekarzy specjalistów. Dziewczeta uczestniczyły w zajęciach wychowawczych, socjoterapeutycznych i terapeutycznych na terenie placówki i poza placówką. Placówka pozyskała sponsora, który na czas nieokreślony użyczył swojego mieszkania dwóm usamodzielnionym wychowankom.

4. Planowane zamierzenia w roku 2012 to:

- nieustanne, systematyczne motywowanie i pomoc w podnoszeniu, wciąż niskich, wyników w nauce szkolnej,
- praca z uczniem zdolnym,
- ciągłe zapobieganie zachowaniom negatywnym,
- preferowanie zachowań pozytywnych,
- dalsze wzbogacanie i udoskonalenie warsztatu pracy z dzieckiem i rodziną ze szczególnym naciskiem na pracę z rodzicami
- pomoc wychowankom usamodzielniającym się w uzyskaniu mieszkań,
- pozyskiwanie środków na wynajęcie mieszkania bezpośrednio po opuszczeniu placówki.

W dalszym ciągu placówka będzie starała się pozyskiwać (przy współpracy z Ośrodkiem Adopcyjnym) rodziny zastępcze lub adopcyjne dla wychowanek z grupy najmłodszej oraz szukać rodzin zaprzyjaźnionych dla starszych wychowanek.

Przygotowała:

s Halina Szymczyk
Dyrektor Integracyjnego Domu Dziecka
we Włocławku

**Sprawozdanie z działalności Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego
ul. Sielska 3 we Włocławku za rok 2011.**

Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy we Włocławku do dnia 31.12.2011 roku był jednostką budżetową Gminy Miasto Włocławek i działał jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy prowadził działalność diagnostyczno-konsultacyjną, której celem było pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, pełnienia funkcji rodzin zastępczych, opiniowanie osób do prowadzenia placówek rodzinnych oraz rodzin zaprzyjaźnionych a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób prowadzących rodziny zastępcze i placówki rodzinne oraz rodziców naturalnych dzieci objętych tymi formami opieki. Realizując swoje zadania Ośrodek współpracował na bieżąco z licznymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny

Od 18 lipca 2011 r. w OAO było zatrudnionych ogółem 10 osób co stanowi 7,58 etatu (do 17.07.2011 roku 9 osób – 6,58 etatu). Ośrodkiem kierował dyrektor dr n. med. wykształcenia psycholog. Kadre merytoryczną stanowili:

- pracownicy zatrudnieni na podstawie Ustawy Karta Nauczyciela: mgr pedagogiki – 2 etaty
- pracownicy zatrudnieni na podstawie Kodeksu Pracy: mgr psychologii – ¾ etatu, mgr psycholog – ¼ etatu, mgr pedagogiki i pracy socjalnej – 1 etat, mgr pedagogiki – 1 etat (od 18.07.2011 – 31.12.2011r.)
- ponadto w OAO zatrudnieni byli pracownicy administracji i obsługi: samodzielny referent – 1 etat, główny księgowy – ¼ etatu, sprzątaczką – 1/3 etatu,

Okresowo, w ramach umowy zlecenia do prowadzenia szkoleń grupowych z kandydatami na rodziców adopcyjnych zatrudniono mgr pedagogiki, trenera programu szkoleniowego „Rodzina”

W 2011 roku z usług OAO skorzystało ogółem 503 osób, w tym:

- z rodzin naturalnych – 96 osób,
- z rodzin zastępczych – 216 osób,
- z rodzin adopcyjnych – 217 osób.

Czynności związane z przysposobieniem:

1. Do OAO zgłosiło się 83 osoby – kandydatów na rodziców adopcyjnych.
2. Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia na rodziców adopcyjnych otrzymało 45 osób.
3. Zaświadczenia kwalifikacyjne na rodziców adopcyjnych otrzymały 31 osoby.
4. Ogółem w 2011 roku orzeczono 20 adopcji, w tym była 1 adopcja z przemieszczeniem poza granice kraju. W trakcie realizacji są 4 sprawy o przysposobienie rozpoczęte przed 31.12.2011 r.
5. W rodzinach adopcyjnych umieszczono ogółem 23 dzieci. W trakcie realizacji spraw o przysposobienie wszczętych przed 31 grudnia 2011 r. jest 4 dzieci.
6. Do Wojewódzkiego Banku Danych o Dzieciach w Bydgoszczy zgłoszono 5 dzieci (dla których nie znaleziono kandydatów na rodziców adopcyjnych w Ośrodku), w celu poszukiwania rodzin na terenie kraju, ewentualnie zakwalifikowania do adopcji zagranicznej.

Rodziny zastępcze:

W 2011 roku zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych różnego typu otrzymało ogółem 65 osób, w tym 26 z terenu Miasta Włocławek. Większość stanowili kandydaci na spokrewnionych opiekunów zastępczych.

Wśród tych osób zaświadczenia kwalifikacyjne dla niespokrewnionych rodziców zastępczych otrzymało 31 osób. Z terenu miasta Włocławka na rodzinę zastępczą niespokrewnioną kwalifikacje uzyskało – 10 osób.

Z udziałem OAO w rodzinach zastępczych niespokrewnionych miejsce znalazło 9 dzieci.

Ogółem opieką pedagogiczną, socjalną i psychologiczną w objęto 38 rodzin zastępczych. Realizując swoje zadania pracownicy OAO przeprowadzili 86 wywiadów w środowisku u kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych, w rodzinach preadopcyjnych, w rodzinach naturalnych dzieci z opieki.

Pozytywnie zaopiniowano 8 osób na rodzinę zaprzyjaźnioną dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (2 osoby z Włocławka i 6 osób spoza terenu Miasta Włocławka).

Na działalność OAO we Włocławku w roku 2011 złożyły się:

- pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikacja kandydatów na rodziców adopcyjnych,
- szkolenie i kwalifikacja kandydatów na rodziców adopcyjnych w przypadku adopcji wewnątrzrodzinnej (przysposobienie dziecka jednego z małżonków przez drugiego małżonka),
- pozyskiwanie, szkolenie, kwalifikacja kandydatów na różne formy rodzin zastępczych (z terenu miasta Włocławka oraz na mocy zawartych porozumień z ościennych powiatów byłego województwa włocławskiego),
- opiniowanie kandydatów na rodziny zaprzyjaźnione (z terenu miasta Włocławka oraz na mocy zawartych porozumień z ościennych powiatów byłego województwa włocławskiego),
- udział w sprawach sądowych o utworzenie zastępczego środowiska rodzinnego (rodziny adopcyjne i zastępcze),
- wypełnianie funkcji opiekuna prawnego,
- uczestnictwo w sprawach opiekuńczych związanych z pełnieniem funkcji opiekuna prawnego dla dzieci z opieki, w sprawach opiniowanych na zlecenie sądu, w sprawach związanych z opieką i wsparciem rodzin zastępczych,
- poradnictwo dla rodzin postadopcyjnych,
- opieka, poradnictwo i wsparcie dla rodziców zastępczych (dzieci i ich opiekunów), w szczególności: wsparcie socjalne w środowisku, prowadzenie grupy wsparcia
- w 2011 roku miało miejsce 8 spotkań grupy wsparcia rodziców zastępczych,
- utworzenie grupy socjoterapeutycznej dla dzieci w młodszym wieku szkolnym z rodzin zastępczych (zajęcia o charakterze warsztatowym miały miejsce od marca do końca maja),
- zajęcia pedagogiczne w ramach „Klubu Dziecięcego” dla dzieci w młodszym wieku szkolnym z rodzin zastępczych (od stycznia do końca listopada),
- poradnictwo i wsparcie dla placówek rodzinnych (w ramach podpisanych porozumień z ościennymi powiatami),
- poradnictwo i wsparcie rodzin naturalnych,
- czynny udział Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w kampanii Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie rodzicielstwa zastępczego „Rodzic na zastępstwo Miłość na zawsze”. Ośrodek uzyskał Certyfikat Ambasadora Kampanii

Ponadto pracownicy merytoryczni:

- uczestniczyli w okresowych posiedzeniach Zespołów do Oceny Sytuacji Dziecka we wszystkich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (także w placówkach rodzinnych) funkcjonujących na terenie m. Włocławka oraz powiatów byłego województwa włocławskiego: włocławskiego, lipnowskiego, aleksandrowskiego, radziejowskiego, typińskiego,
- propagowali w mediach ideę zastępczego rodzicielstwa,
- zorganizowali, wzorem ubiegłego roku w dniu 28 maja Dzień Otwarty OAO (w ramach obchodów Dnia Zastępczego Rodzicielstwa),
- zorganizowali 18.06.2011 roku w ramach Dni Włocławka stoisko promujące rodzicielstwo zastępcze i adopcyjne,
- uczestniczyli w spotkaniach ośrodków adopcyjno-opiekuńczych z terenu

województwa kujawsko-pomorskiego oraz spotkaniach Ogólnopolskiej Koalicji Ośrodków Adopcyjnych,

- podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc w merytorycznych szkoleniach, kursach i konferencjach.

Plany i zamierzenia na 2012 rok

Na mocy Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2011, nr 149, poz. 887) oraz Uchwały Nr XIII/181/11 Rady Miasta Włocławek z dnia 26 września 2011 roku w sprawie likwidacji Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego we Włocławku z dniem 1 stycznia 2012 roku Ośrodek został zlikwidowany. Mienie, należności i zobowiązania likwidowanej jednostki przejął Urząd Miasta Włocławek. Zarządzeniem nr 2019/2011 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 3 października 2011 r. w sprawie ustalenia procedury likwidacyjnej Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego we Włocławku na likwidatora został powołany dotychczasowy dyrektor OAO Maria Posłuszna - Owcarz.

Pracownicy prowadzący procedury adopcyjne: dyrektor, 2 pedagogów, pracownik socjalny, dwóch psychologów (3/4 i 1/4 etatu) i samodzielny referent z dniem 1 stycznia 2012 stali się pracownikami Kujawsko Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu, mającego swoje oddziały we Włocławku, Bydgoszczy i Jaksicach. Jeden pedagog zatrudniony na czas określony do 31.12.2011 roku z tym dniem zakończył pracę w Ośrodku, natomiast z dwoma pracownikami zatrudnionymi na część etatu, mającymi zatrudnienie podstawowe w innej jednostce rozwiązano umowę o pracę ze skróconym okresem wypowiedzenia z tytułu likwidacji jednostki.

Z dniem 1.01.2012 roku Oddziałem we Włocławku Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu kieruje dr Maria Posłuszna - Owcarz. Oddział ma swoją siedzibę we Włocławku ul. Sielska 3, a swoim działaniem obejmuje gminę - miasto Włocławek, powiat ziemski włocławski, aleksandrowski, lipnowski, radziejowski i typiński

Obszary działalności OAO	2011 rok
Ilość osób korzystających z usług OAO <ul style="list-style-type: none"> ▪ RN (rodziny naturalne) ▪ RZ (rodziny zastępcze) ▪ RA (rodziny adopcyjne) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 503 osoby ▪ 96 osób ▪ 216 osób ▪ 217 osób
Ilość kandydatów zgłaszających się do OAO na zastępcze środowiska rodzinne ogółem <ul style="list-style-type: none"> ▪ na RA ▪ na RZ niespokrewnione różnego typu ▪ na rodziny zaprzyjaźnione 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 120 osób ▪ 89 osób ▪ 23 osoby (10 z miasta Włocławka) ▪ 8 osób (3 pary małżeńskie i 2 osoby niepozostające w związku małżeńskim)
Adopcje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 20 (23 dzieci) adopcje zakończone ▪ 4 (4 dzieci) procedura adopcyjna rozpoczęta przed 31.12.2011 r.
Ilość osób, które otrzymały zaświadczenia o ukończeniu szkolenia <ul style="list-style-type: none"> ▪ RA ▪ RZ (spokrewnione i niespokrewnione różnego typu) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 104 osoby ▪ 45 osób ▪ 65 osób (26 z terenu Włocławka)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szkolenia grupowe dla kandydatów na RA ▪ Szkolenia grupowe dla kandydatów na niespokrewnione RZ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2 grupy (czasokres szkolenia kandydata: szkolenie grupowe i indywidualne – 6 miesięcy) ▪ 4 grupy

Obszary działalności OAO	2011 rok
Ilość wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych <ul style="list-style-type: none"> ▪ w tym na RZ niespokrewnione z dzieckiem ▪ na RA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 77 osób ▪ 31 (10 osób z terenu Włocławka) ▪ 46 osoby
Ilość wywiadów związanych z tworzeniem kwalifikacją i wsparciem środowiska zastępczego...	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 86
Systematyczne wspomaganie socjalne i poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne dla RZ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 38 rodzin (z terenu miasta Włocławka 33)
Profilaktyka, edukacja, integracja, terapia <ul style="list-style-type: none"> ▪ grupy wsparcia dla RZ ▪ grupa socjoterapeutyczna dla dzieci z RZ ▪ działalność „Klubu Dziecięcego” ▪ udział w Dniach Włocławka ▪ udział w kampanii Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie rodzicielstwa zastępczego „Rodzic na zastępstwo. Miłość na zawsze” Ośrodek uzyskał Certyfikat Ambasadora Kampanii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 spotkań grupowych ▪ spotkań grupowych: marzec – maj ▪ 1x w tygodniu: styczeń – listopad (z przerwą od czerwca do września) ▪ 18.06.2011r. ▪ Od września do grudnia 2011 r

Przygotowała

Maria Pośluszna - Owczarz
 Dyrektor
 Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego
 we Włocławku

**Sprawozdanie z działalności
Domu Pomocy Społecznej
ul. Nowomiejska 19 we Włocławku za rok 2011.**

Dom funkcjonuje zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku z późniejszymi zmianami oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19.10.2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej, w oparciu o statut i regulamin jednostki. Dom Pomocy Społecznej obejmuje kompleksową opieką zgodnie ze standardami określonymi w wyżej wymienionym rozporządzeniu 64 osoby w podeszłym wieku, które wymagają opieki całodobowej. Sprawowanie wszechstronnej opieki całodobowej obejmuje usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające oraz udostępnianie usług zdrowotnych mieszkańcom zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

- Liczba miejsc rzeczywistych - wg stan na dzień 31.12.2011 r. – 64 w tym kobiet – 48, a mężczyzn - 16
- Liczba osób na dzień 31.12.2011r. oczekujących na przyjęcie zgodnie z decyzją administracyjną wydaną przez MOPR – 24 osoby.
- Liczba osób zmarłych w 2011 r. – 8 osób
- Liczba osób przyjętych w 2011 r. - 7 osób.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 31/2011 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 25 lutego 2011 roku średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS wynosił 2346,56 złotych. Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 75/2011.

- Liczba osób opłacających pobyt w pełnej wysokości – 0 osób.
- Liczba osób wnoszących opłatę za pobyt z dopłatą dotacji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego – 22 osoby
- Liczba osób wnoszących opłatę za pobyt z dopłatą Gminy Miasto Włocławek – 41 osób.

Według stanu na dzień 31.12.2011 roku sprawność mieszkańców przedstawiała się następująco:

- średnia wieku mieszkańców – 80 lat
- liczba osób nieopuszczających łóżek wymagających, karmienia i pełnej pielęgnacji – 8 osób,
- liczba osób wymagających pomocy przy karmieniu i czynnościach pielęgnacyjnych – 15 osób,
- liczba osób poruszających się przy pomocy opiekunów (w tym na wózkach inwalidzkich) i wymagających pomocy przy czynnościach pielęgnacyjnych – 11 osób,
- - liczba osób poruszających się samodzielnie, ale wymagających opieki całodobowej z powodu wieku, stanu zdrowia tj dysfunkcji z racji pogarszającego się stanu zdrowia, braku zaradności w codziennym funkcjonowaniu – 29 osób.

Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Nowomiejska 19 zatrudnia 38 osób.

W zakresie usług bytowych Dom zapewnia bezpieczne i dostosowane do potrzeb mieszkańców warunki mieszkaniowe, potrzeby higieniczne, wymagania żywieniowe dla tej grupy osób oraz usługi transportowe. Na ten zakres usług wydatkowano z ustalonego dla DPS-u budżetu na 2011 rok 464 503 złotych.

W ramach zapewnienia bezpiecznego transportu mieszkańców np. dowóz do lekarzy specjalistów na terenie miasta Włocławek oraz innych miejscowości zgodnie z zaleceniem i według potrzeb zdrowotnych. Dom Pomocy Społecznej otrzymał środki finansowe: w wysokości 50 % wartości samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych z PFRON w ramach realizacji projektu z „Programu wyrównywania różnic między regionami” oraz 50% z Urzędu Miasta Włocławek. W drodze przeprowadzonego przetargu w oparciu o prawo ustawę o zamówieniach publicznych

wyłoniono wykonawcę na dostawę samochodu na cenę w wysokości 118 788,48 złotych brutto.

W ramach usług opiekuńczych realizowane były zadania polegające na codziennej pielęgnacji, udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu spraw osobistych. Usługi te obejmują wszystkich mieszkańców.

Usługi wspomagające: mieszkańcy korzystają z szerokiej oferty zajęć terapeutycznych w tym muzykoterapii i mobilnej rekreacji muzycznej, biblioterapii, ergoterapii, socjoterapii. Na bieżąco kontynuowane są działania mające na celu utrzymywanie kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, a także nawiązywanie kontaktów z rodziną o zaburzonych relacjach interpersonalnych. Organizowane były na terenie Domu różnorodne imprezy okolicznościowe, kulturalne, turystyczne, rekreacyjne, które pogłębiają więź mieszkańców i środowiska lokalnego.

Ponadto mieszkańcy Domu brali udział w różnorodnych imprezach zorganizowanych dla osób niepełnosprawnych jak: organizowana od wielu lat Spartakiada w Inowrocławiu, Spartakiada dla tej grupy osób zorganizowana we Włocławku, przeglądach artystycznych dla osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji przez Urząd Miasta Włocławek projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu” współfinansowanego ze środków unijnych otrzymaliśmy do dyspozycji mieszkańców 4 zestawy komputerowe z dostępem do Internetu. Szczególnie należy podkreślić, że jeden z mieszkańców Domu prowadzi redakcję portalu internetowego „Nasz Włocławek” www.naszwloclawek.pl. Część mieszkańców została przeszkolona w zakresie korzystania z Internetu, z czego efektywnie korzystają.

Usługi zdrowotne realizowane były zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami: 60 mieszkańców korzysta ze świadczeń lekarza opieki podstawowej i pielęgniarek środowiskowych z Przychodni Rejonowej MZOZ przy ul. Olszowej, 3 osoby korzystały z Niepublicznego Opieki Zdrowotnej :

- 1 osoba przy ulicy Żwirowej
- 1 osoba przy ulicy Traugutta
- 1 osoba przy ulicy Planty

Mieszkańcy pod opieką pracowników docierają do przychodni specjalistycznych oraz zakładów opieki zdrowotnej w regionie i na terenie kraju

Ośrodek Dziennego Pobytu

Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Nowomiejska 19 realizuje zadania Gminy Miasta Włocławek w zakresie prowadzenia ośrodka wsparcia jakim jest Ośrodek Dziennego Pobytu usytuowany we Włocławku ul. Brzeska 15

Ośrodek działa 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie.

Ośrodek obejmuje opieką 40 osób, które ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych

Podstawowym zadaniem Ośrodka jest w szczególności utrzymanie osób w ich naturalnym środowisku i przeciwdziałanie instytucjonalizacji.

Z usług świadczonych przez Ośrodek korzystają osoby skierowane na podstawie decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku. W roku 2011 MOPR wydał 8 decyzji kierujących. Łącznie z pobytu Ośrodka Dziennego w 2011r. skorzystało 49 osób. Liczba osób oczekujących na dzień 31.12.2011 r. wynosi 12. Personel /liczba zatrudnionych w ODP - 6 osób

Ośrodek współpracuje z MOPR Włocławku, ośrodkami kultury, organizacjami pozarządowymi, placówkami opieki zdrowotnej.

Za pobyt w ODP ponoszona jest odpłatność. Pełna wysokość średniomiesięcznego kosztu utrzymania za rok 2011 wynosiła 596,26 złotych. Zasady odpłatności za pobyt w Ośrodku Dziennego Pobytu reguluje Uchwała Nr /17XXVII/ Rady Miasta Włocławek z dnia 6 kwietnia 2009 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia w zakresie zadań własnych szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w formie pobytu w ośrodkach

wsparcia i mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Gminę Miasto Włocławek oraz podmioty działające na jej zlecenie. W 2011 roku wpływ z odpłatności wynosiły 51.476 złotych. Budżet w 2011 roku dla ODP wynosił 291.423złotych.

W 2011 roku nastąpiło podłączenie lokali ODP do sieci energetyki ciepłej. Zadanie zrealizowało Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej we Włocławku a sfinansowane było ze środków unijnych.

Przygotowała

Elżbieta Kwiatkowska
Dyrektor Domu Pomocy Społecznej
ul. Nowomiejska 19 we Włocławku

**Sprawozdanie z działalności
Domu Pomocy Społecznej we Włocławku
ul. Dobrzyńska 102 za rok 2011.**

Informacje ogólne – zadania domu.:

Dom Pomocy Społecznej we Włocławku ul. Dobrzyńska 102 funkcjonuje od 29 lat. Jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną, a organem prowadzącym jest Samorząd Miasta Włocławek. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku i posiada 58 miejsc, które w 2011 roku były w pełni wykorzystane. Organizacyjnie zapewnia jego mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, wolność, intymność i niezależność. Umożliwia podopiecznym rozwój osobowości i samodzielność. Funkcjonowanie i zasady działania placówki uwzględniają stopień fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców, zapewniają maksymalne wsparcie i pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb. Placówka działa na podstawie zezwolenia Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 12 lutego 2007 (WPS VI,AM.9013/12/07) i spełnia wszystkie standardy określone przepisami prawa. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające. Zapewnia całodobową opiekę osobom, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu z powodu choroby, wieku lub niepełnosprawności.

Prawa i obowiązki mieszkańców.

Przy organizowaniu życia i pracy w Domu, kierownictwo miało na względzie stopień psychicznej i fizycznej sprawności mieszkańców, ich rozwój, pomoc i wsparcie stosowne do indywidualnych potrzeb, z uwzględnieniem ich prawa do wolności, godnego życia, dokonywania wyborów, ochrony dóbr osobistych. Każdy mieszkaniec miał prawo do podmiotowego traktowania, partnerstwa ze strony personelu, własnej przestrzeni życiowej i do indywidualnego jej zagospodarowania, posiadania osobistych przedmiotów i miejsca do ich przechowywania. Umożliwiano im także zgłaszania skarg i wniosków do Dyrektora Domu, zgodnie z informacją umieszczoną na tablicy ogłoszeń a także prawo do samorządności, odwiedzin krewnych i znajomych oraz przebywania poza Domem. W roku 2011 odbyło się 11 spotkań społeczności Domu z kierownictwem placówki.

Zakres spraw finansowych i inwestycyjnych.

Plan finansowo- rzeczowy na 2011 r. wynosił 1.842 740,00 zł.

- z czego wydatkowano na cele bieżące kwotę 1 804 811,00 zł.
- na wydatki majątkowe kwotę 37 829,00 zł.
- planowane dochody 436.055,00 zł.
- wykonanie wydatków wynosiło 534.980,10 zł.
- średni koszt utrzymania mieszkańca wyniósł 2 442,79 zł
- dzienna stawka żywieniowa wyniosła 7,27 zł.

Projekt planu finansowo-rzeczowego dochodów i wydatków na rok 2012 kształtuje się następująco:

- plan dochodów wynosi 445 341,00 zł
- plan wydatków 1 798 236,60 zł. w tym:
- wydatki bieżące 1.728.236 zł.
- wydatki majątkowe 70.000,00 zł.

Zakres spraw gospodarczych.

Dom zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych przeprowadził w 2011 roku przetarg na dostawę oleju grzewczego na wartość 29 952,00 zł. Ponadto dokonywał systematycznej analizy ponoszonych wydatków na produkty zwierzęce, produkty mleczarskie, artykuły spożywcze, chemiczne, ubezpieczenia mienia oraz na leki. W gospodarstwie przydomowym (o powierzchni 1 ha) wyprodukowano warzywa i owoce, które przeznaczono do przygotowania posiłków dla mieszkańców przez miejscową kuchnię. W roku 2011 na bieżąco odnawiano pomieszczenia gospodarcze, magazynowe oraz pokoje mieszkańców. Zakupiono traktor z lemieszem do utrzymania terenów zielonych wokół Domu. Doposażono kuchnię w zmywarkę kapturową do naczyń oraz szafę mroźniczą. Wyposażono pokoje mieszkańców w 2 łóżka rehabilitacyjne.

Zakres spraw socjalnych i wspomagających.

Dane statystyczne dotyczące ruchu mieszkańców - stan na 31.12.2011r.

- liczba mieszkańców – 58 w tym kobiet 43, mężczyzn: 15
- ilość zgonów w DPS - 13
- ilość rezygnacji z pobytu w DPS - 2
- ilość przyjęć do DPS - 15
- ilość osób oczekujących na przyjęcie do DPS – 14

Dane statystyczne dotyczące odpłatności za DPS

- - liczba mieszkańców umieszczonych na starych zasadach (z dofinansowaniem z Urzędu Województwa Kujawsko-Pomorskiego) -14 osób,
- - liczba mieszkańców umieszczonych na nowych zasadach (z dofinansowaniem gminy Miasta Włocławek) -44 osób,
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z emerytur – 35 osób,
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z renty – 15 osób,
- liczba mieszkańców opłacających pobyt w DPS z zasiłku stałego: 8 osób,
- - liczba rodzin zobowiązana do odpłatności za DPS: 7 osób.

Dane statystyczne dotyczące wieku mieszkańców

- w przedziale 40-60 lat – 0 osób,
- w przedziale 61-74 lata – 15 osób,
- w przedziale powyżej 75 lat – 43 osób,
- wiek najmłodszego mieszkańca - 65 lat,
- wiek najstarszego mieszkańca - 98 lat,
- średnia wieku mieszkańców - 81 lat,

W roku 2011 odbyło się 49 posiedzeń Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego w trakcie których omawiano aktualne potrzeby mieszkańców i opracowywano indywidualne plany wspierania, plany adaptacyjne. Zespół czuwał również nad otoczeniem społecznym naszego domu, czyli miłą i serdeczną atmosferą oraz jakością usług wspomagających i opiekuńczych, które były ukierunkowane na podmiotowość każdego domownika. Zespół analizował przyczyny zachowań agresywnych i roszczeniowych niektórych mieszkańców, pracował nad ich eliminacją. Specjaliści Zespołu Terapeutyczno-Opiekuńczego przeprowadzili 9 szkoleń wewnętrznych dotyczących doskonalenia pracy z mieszkańcem. Osoby zatrudnione w DPS uczestniczyły w kursach organizowanych z EFS i innych z zakresu prawa stosowanego w naszej placówce. Łącznie w szkoleniach zewnętrznych wzięło udział 10 osób. Jeden pracownik ukończył studia podyplomowe na kierunku zarządzanie i administracja nowoczesne techniki (również z funduszy unijnych).

Zakres spraw pielęgniarских i zdrowotnych.

Zadania pielęgniarские były realizowane przez 7 pielęgniarek, z których wszystkie mają ukończoną specjalizację z opieki długoterminowej i środowiskowej. Wyżej wymienione usługi były realizowane całodobowo w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców. Podopieczni naszego Domu byli również pod opieką lekarza rodzinnego z MZOZ we Włocławku oraz lekarzy specjalistów na zasadach określonych w przepisach o NFZ. Na terenie domu wykonywane były działania rehabilitacyjne i prowadzona była terapia ruchowa w celu aktywizowania i podnoszenia sprawności mieszkańców. Łącznie w 2011 r. wykonano 2.644 zabiegi. Dziennie średnio korzystało z nich 21 osób.

Analiza sprawności mieszkańców

- osoby nie opuszczające łóżek – 15 osób,
- osoby wymagające pomocy karmienia – 13 osób,
- osoby wymagające pomocy przy kąpieli – 35 osób,
- osoby poruszające się na wózkach – 5 osób,
- osoby poruszające się przy balkonikach – 6 osób,
- osoby poruszające się o kulach – 4 osoby,
- osoby korzystające z pampersów – 23 osoby,
- ćwiczenia usprawniające przyłóżkowe i pionizacje są codziennie wykonywane - 20 osób,
- toaleta poranna i wieczorna mieszkańców wykonywane przez personel – 22 osoby,
- osoby wymagające pomocy w ubieraniu – 22 osoby,
- osoby wymagające pomocy w podawaniu leków-50 (w gabinecie medycznej pomocy doraźnej) wydawane są leki dla 37 mieszkańców
- osoby pampersowane – 19 osób,
- osoby wymagające pomocy w prześcielaniu łóżek – 26 osób.

Analiza podstawowych schorzeń mieszkańców konsultacji specjalistycznych

- miażdżyca uogólniona – 58 osób,
- cukrzyca - 10 osób w tym 4 osoby przyjmują insulinę,
- Parkinson – 7 osób,
- zespół otępienny – 12 osób,
- nadciśnienie tętnicze – 22 osoby,
- nadczynność tarczycy – 2 osoby,
- niedoczynność tarczycy – 2 osoby,
- stan po udarze mózgu – 7 osób,
- niewydolność nerek – 4 osoby,
- niewydolność krążenia – 14 osób,
- guz mózgu – 1 osoba.

Liczba konsultacji specjalistycznych ogółem - 112

Liczba konsultacji u lekarza rodzinnego - 1099

Do zadań realizowanych przez pracowników Działu Terapeutyczno-Opiekuńczego należało udzielanie wsparcia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych, zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa na terenie placówki. W ramach stymulowania i utrzymywania kontaktów z rodziną w roku 2011 udało się nawiązać pozytywne stosunki z bliskimi naszych podopiecznych. Z uwagi na zwiększającą się liczbę mieszkańców z pogarszającym się stanem zdrowia i zmieniające się ich potrzeby, zintensyfikowano opiekę po przez zwiększenie zatrudnienia w 2011 roku. Od lipca pracę podjęło w DPS 8 stażystów. Współczynnik zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym na koniec stycznia wyniósł 0,47 (po doliczeniu 6 stażystów, którzy pracowali do 31.12.2011 r.).

Zakres spraw terapeutyczno – kulturalnych.

Wykaz prowadzonych form i metod terapii :

- **biblioterapia i terapia oparta na słowie:** czytanie prasy i książek, pisanie i recytowanie wierszy, pogadanki, słuchowiska - powieść na kasetach dla osób słabo widzących,
- **muzykoterapia:** ćwiczenia rytmiczne, próby zespołu artystycznego, słuchanie różnego rodzaju muzyki, wieczorki taneczne organizowane z różnych okazji, np. Sylwester, Dzień Seniora, śpiewanie pieśni kościelnych i okolicznościowych, bierna relaksacja. Jednym z celów muzykoterapii był również trening pamięci – odwoływanie się do wspomnień; tą formą objęci są prawie wszyscy mieszkańcy Domu,
- **kulturoterapia:** film fabularny, projekcje filmów oraz zdjęć z imprez na terenie DPS oraz poza nim. W tej formie uczestniczą wszyscy mieszkańcy w zależności od stanu zdrowia i kondycji – odbywa się ona na świetlicy DPS,
- **zajęcia manualne:** malowanie, rysowanie, malowanie na szkle, przygotowywanie kartek i ozdób świątecznych, wycinanki itp.,
- **ludoterapia:** udział w grach i zajęciach świetlicowych,
- **arteterapia:** wspieranie i rozwijanie własnych i zainteresowań mieszkańców w realizowaniu pasji twórczych,
- **terapia wspomnieniami:** ukierunkowana przede wszystkim na osoby z demencją, chorobą Alzheimera; oparta na redukowaniu negatywnych emocji, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz trening pamięci,
- **terapia kulinarna-** przygotowywanie potraw .

Zamierzenia na 2012 rok.

W roku 2012 planuje się sukcesywną analizę potrzeb mieszkańców w celu poprawy jakości usług opiekuńczych i wspomagających oraz wzrost liczby pracowników bezpośrednio zajmujących się mieszkańcami. Dom zostanie doposażony w 3 specjalistyczne łóżka pielęgnacyjno-rehabilitacyjne, wózek typu bemar do przewożenia posiłków. Zaplanowano również modernizację instalacji przyzywowej w pokojach mieszkalnych oraz docieplenie ściany szczytowej Domu. Ponadto poddana zostanie analizie cała dokumentacja placówki i jej stan funkcjonowania w zakresie finansów, gospodarności i zatrudnienia w celu należytego dbania o majątek DPS.

Zostało również nawiązane partnerstwo DPS z Parafią Św Józefa w Szpitalu Górnym w celu pozyskiwania dodatkowych środków na zadania publiczne ogłaszane w trybie konkursowym. Złożono pierwszą ofertę konkursową w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Rozwijana będzie współpraca z klubami seniorów i innymi oraz środowiskami zrzeszającymi osoby starsze. Planuje się również promowanie działalności Domu Pomocy Społecznej w celu pozyskiwania dodatkowych środków, rozwijania współpracy z jak największą ilością instytucji i organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń.

W roku 2012 na bieżąco realizowane będą zadania Domu określone w jego regulaminie i standardach.

Przygotował
Jarosław Pułanecki
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej we
Włocławku